

Θ. Κ. ΠΑΝΔΗ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1938

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΠΟΛΛΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΣ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΡΘΡΑ
ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΤΩΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Θ. Κ. ΠΑΠΑΚΗ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1938

1938

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΠΟΛΛΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΣ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΡΘΡΑ
ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

2375

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΥΠΟΙΣ Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΓΑΛΑΤΑ ΒΙΛΛΟΥΡ ΣΟΚ. 10

Handwritten numbers on the left side of the page: 15, 18, 21, 22, 27, 39, 30, 26, 23, 20, 29, 17, 22, 35, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΙΟ

Ἐπὶ τῷ ἀνατέλλοντι Νέῳ Ἔτει 1938
 εὐχομαι ἕκ θαύτου ψυχῆς καὶ καρδίας,
 πρὸς τοὺς ὑποστηρικτὰς μου ἀξιοτίμους
 Κυρίας, Κυρίους, Δεσποινίδας, φίλους, φι-
 λάθλους, καὶ ἀθλητὰς ὅπως διεέλθωσι τὸ
 Νέον Ἔτος ἐν ὑγείᾳ, χαρᾷ καὶ εὐτυχίᾳ.

Θ. Κ. ΠΑΝΑΚΗΣ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

«Τοῖς εὐεργετούμενοις ἡ εὐχαριστία
 εἶναι ἱερὰ ὀφειλή»

Καθῆκον ἱερὸν καὶ ἐπιβεβλημένον θεωρῶ,
 ὅπως ἐκφράσω καὶ δημοσιά τὰς θεομὰς μου
 εὐχαριστίας καὶ τὴν αἰδίων εὐγνωμοσύνην μου
 πρὸς πάντας ὅσοι μετὰ προθυμίας προσεφέρ-
 θησαν, ἵνα μὲ ὑποστηρίξωσι καὶ ἠθικῶς καὶ
 ὕλικῶς.

Πρὸς ὄλους τοὺς καλοὺς μου φίλους καὶ
 φιλάθλους καὶ τέλος πρὸς πάντας τοὺς ἐλ-
 λογιμωτάτους λογογράφους τοὺς συντελέσαν-
 τας εἰς τὴν καθόλου εὐπρεπῆ ἐμφάνισιν τοῦ
 παρόντος ἡμερολογίου τοῦ νέου ἔτους 1938
 τὸ ὁποῖον ἀπὸ καρδίας εὐχομαι εἰς ὄλους
 αἴσιον, ὑγιᾶς καὶ εὐτυχῆς.

ΘΩΜΑΣ ΠΑΝΑΚΗΣ

ΠΙΝΑΞ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ

Ἀπὸ κτίσεως κόσμου κατὰ τοὺς Ο'	7.440
Ἀπὸ κτίσεως κόσμου κατὰ Ἑβραίους	5.698
Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ	5.204
Ἀπὸ τῆς χρήσεως τῶν Ὀλυμπιάδων	3.714
Ἀπὸ κτίσεως Ρώμης	2.336
Ἀπὸ καταστροφῆς Ἱερουσαλήμ ὑπὸ Ναβουχοδονόσορος	2.516
Ἀπὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης	2.428
Ἀπὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας	2.424
Ἀπὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ	1.938
Ἀπὸ τοῦ Ἰουλιανικοῦ ἡμερολογίου	1.938
Ἀπὸ τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν	1.905
Ἀπὸ κτίσεως Κωνσταντινουπόλεως	1.610
Ἀπὸ κτίσεως τῆς Ἁγίας Σοφίας	1.396
Ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπὶ Λέοντος Θ' Πάπα Ρώμης καὶ Μ. Κυρουλα- ρίου Πατρ. Κωνσταντινουπόλεως	891
Ἀπὸ ἀνακαλίψεως Ἀμερικής	446
Ἀπὸ ἐφευρέσεως τῆς Τυπογραφίας	451
Ἀπὸ ἐφευρέσεως τῶν ὀρολογίων ἐν Νυρεμ- βέργῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα «ὡς Νυρεμβέργης»	448
Ἀπὸ ἀνακαλίψεως τοῦ Τηλεφώνου	61
Ἀπὸ τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου	26
Ἀπὸ κηρύξεως τοῦ Παγκοσμίου πολέμου	24
Ἀπὸ συνάψεως τῆς ἀναχωχῆς	20

ΘΑΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΜΑΛ ΑΤΑΤΟΥΡΚ

Η Α. Θ. Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο Α΄

Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς
18ης Ἰανουαρίου τοῦ 1936 ὁπότε ἀνήλθε τὸν Οἰ

κουμενικόν Θρόνον Βενιαμίν ὁ Α΄ εὔρε τὸν δεξιὸν
οἰακοστρόφον, τὸν ἀκούραστον καὶ ἀγρυπνον κυ-
βερνήτην, ὅστις χωρεῖ ἐπὶ τὰ πρόσω ἀψηφῶν ἀλλὰ

καὶ συνάμα κατασυντρίβων διὰ τῆς θελήσεώς του τῆς ἰσχυρᾶς τὴν ὄρμην καὶ τὸν ὄγκον τῶν κυμάτων.

BENIAMIN ὁ Α' διωρίσθη τὸ 1839 τριτεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1903 προήχθη εἰς δευτερεύοντα τὸν Μάϊον τοῦ 1905 εἰς Μέγαν Ἀρχιδιάκονον καὶ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1908 εἰς Μέγαν Πρωτοσύγκελλον, ὑπηρετήσας ἐπὶ 13 ἔτη. Τῷ 1912 προήχθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Ρόδου καὶ τῷ 1914 ἐπιΓερμανοῦ τοῦ Ε' ἐξελέγη Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως. Τῷ 1925 ἐξελέγη Μητροπολίτης Νικαίας, τῷ 1933 προήχθη εἰς τὴν μητρόπολιν Ἡρακλείας.

BENIAMIN Ὁ Α' πεπροικισμένος διὰ χαρακτήρος εὐσταθοῦς καὶ ἀκάμπτου, δίδει εἰς ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα τὴν ἐνδεδειγμένην κατεύθυνσιν καὶ λύσιν.

Ἡ πατριαρχεῖα του εἶναι πλήρης ὑπηρεσιῶν θετικῶν καὶ πολυτίμων πρὸς τὴν Μ τοῦ Χ. Ἐκκλησίαν καὶ τὸ πλήρωμα Αὐτῆς.

BENIAMIN ὁ Α' εἶναι ἡ φαεινὴ τῆς ἐκκλησίας φυσιογνωμία, ὁλόκληρος δὲ ἡ ζωὴ του εἶναι συμφασμένη μετὰ τὴν δόκιμον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπηρεσίαν του καὶ τὴν ἄμεσον συμμετοχὴν του εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Θρόνου. Δικαίως δὲ τὸ ποιμνιὸν του ἐν ἐνὶ στόματι καὶ ἑμὴ καρδίᾳ δοξάζει καὶ ἀναφωνεῖ... «Βενιαμὴν τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου [πολλὰ τὰ ἔτη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ

τοῦ ἀειμνήστου μεγαλοφύουθου
ποιητοῦ ΘΑΝ. ΚΑΤΡΑΙΑΝΗ

Χριστὸς γεννᾶται ἄς ἀκουσθῇ,
στὴ Βηθλεὲμ κεῖ πέρα
μας φέρει τόσες θύμησες
ἢ σημερινὴ ἡμέρα.

Φέρνει χαρὰς καὶ δάκρυα
λτυπῶντας ἢ καμπάνα
καὶ παύζει ὁ Θεάνθρωπος
μετὰ τὴ γλυκεῖά του μάννα.
Ἀκούοντας τὸ Ὠσαννὰ
ἐπάνω στὰ οὐράνια
καὶ μεσ' τὴν φάτνη λάμπουνε
δυσ' ὀλόφωτα στεφάνια.

Κε' ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς Γῆς
προβάλλουνε τρεῖς μάγοι
ἐμπρὸς τ' ἀστέρ. τὸ λαμπρὸ
τὸ εἶδωλο γκρεμαεῖ
Καὶ μιὰ φωνὴ γλυκύτατη,
μιὰ θεῖα ψαλμωδία
ἀπὸ τὰ ὕψη ἀκούεται
«Χαῖρε γλυκεῖά Μαρία»
Ὅπου ἡ φάτνη σήμερα
στολίζει λαμπροφώρα
Φτωχὰ καλύβια στὰ θουνά
καὶ μέγαρα στὴ χώρα.

ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ...

«Ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»

Αἱ ἡμέραι μας βαρεῖαι κυλίσονται εἰς τὸ ἄπειρον...

Πρόοδος, φωνάζουν οἱ ἐπιστήμονες! Πολιτισμὸς ἀνακραῖζουν οἱ κοινωνιολόγοι! Ἄλλ' ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς καὶ ἡ πρόοδος εἶναι μία πανάκεια.

Ἡ ἀνθρωπότης εἶναι σκλάβος τῆς γοητείας τῆς ὕλης. Ἡ ζωὴ τῆς εἶναι εἰς ἀδιάκοπος καὶ ἀσθματικὸς ἀγὼν τῶν κερδῶν καὶ τῆς ἡδονῆς. Τὸ πνεῦμά τῆς εἶναι βυθισμένον εἰς τὴν παλίρροϊαν τοῦ σκεπτικισμοῦ καὶ τῆς ἀγωνιώδους ἀμφιβολίας. Ἡ ψυχὴ τῆς περιδονεῖται μέσα εἰς τὰς ἀνταυγείας τῶν παθῶν. Τόσα προβλήματα! Τόσαι θλίψεις! Τόσοι ἀποπνικτικοὶ ἐπιτάλται!

Καὶ ἐρωτοῦν οἱ αἰῶνες μαζὺ μας: «Ἔως πότε ἡ ἀνθρωπότης θὰ κλυδωνίζεται εἰς τὰς περιπετείας;

Εἰς τὴν ἐποχὴν μας ὁ ἄξων τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐνεργείας στρέφεται περὶ τοὺς πόλους τῆς κατακτῆσεως τῆς εὐτυχίας καὶ ὁμως οὐδεμίαν μέχρη τοῦδε αἰθρίας δὲν ἠδυνήθη νὰ χαρίσῃ εἰς τὴν ψυχὴν. Τὰ πτερὰ τῆς ψυχῆς διαρκῶς προσκοινοῦν εἰς αἰχμάς. Τὰ συναισθήματά τῆς τροχάζουν γύρω εἰς κέντρα οἰκτρῶν διαψεύσεων. Ὡ αὐταὶ αἱ διαψεύσεις!

Οἱ λαοὶ δὲν εἶναι εὐτυχεῖς. Ἐξεμηδένισαν τὰς ἀποστάσεις, ἐδημιούργησαν χημικὰ θαύματα, ὑπεδούλωσαν τοὺς αἰθέρας, ἔγινον πηδαλιοῦχοι τῆς ἐξελίξεως καὶ οἰστρογιάται τῆς προόδου καὶ εἰς τὸ τέλος στεναίνουν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς προόδου τὴν ὁποῖαν αὐτοὶ ἐλάξευσαν κατὰ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Τὸ πνεῦμα εἰργάσθη ἐπιτυχῶς διὰ τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ ἐλησιμόνησε τὴν ψυχὴν. Εἶναι τόσο τραγικὸν νὰ περιφρονῇ κανεὶς τὴν εὐτυχίαν του! Ὡ πόσας ἀκόμη ταπεινώσεις καὶ διαψεύσεις δὲν θὰ συναντήσῃ ὁ ἀνθρώπος ἐὰν δὲν τρέξῃ μὲ πραγματικὴν πίστιν εἰς τὴν Φάτνην τῶν ἀλόγων ζώων νὰ καταθέσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Θεοῦ Βρέφους!

* *

Ἐν προσκύνημα εἰς τὸ Σπήλαιον τῆς Βηθλὲμ ἀφυπνίζει τὰ ὑπνώττοντα ἰδανικά, θραλάσσει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοὺς γαμφόνυχας τῆς ἀμαρτίας, δίδει αἰθρίαν εἰς τοὺς συλλογισμοὺς τῶν δυστυχισμένων ὑπάρξεων. Ἄς ἔλθωμεν ὅλοι ταπεινοὶ προσκυνηταὶ εἰς τὴν Βηθλὲμ. Ὅλοι θὰ εὐρομεν κάτι διὰ τὰς θλίψεις καὶ τὰς σκέψεις μας. Ὁ πλούσιος θὰ εὔρη ἀφθονα διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ πλούτου του διδάγματα. Ὁ πτωχὸς τὴν θωπείαν τῶν πληγῶν του. Ὁ ἀσθενὴς τὴν εὐρωστίαν του. Ὁ ἀμαρτωλὸς τὴν παρηγορίαν. Τὸ γῆρας τὴν ἀνοιξιν. Ἡ νεότης τὴν ἐλπίδα. Οἱ ἀπαγοητευμένοι φῶς εἰς

τὰ σκότη των. Οἱ ἐρσνηταὶ θάρρος. Οἱ ἐργάται τοῦ πνεύματος καταναγασμούς. Οἱ λαοὶ τὴν πολυπόθητον εἰρήνην. «Ἐπὶ γῆς εἰρήνη».

* *

«Ἐπιγῆς εἰρήνη». Πόσον ἡ ἀνθρωπότης νοσταλγεῖ νὰ ἀκούσῃ καὶ πάλιν τὸν ἐλπιδοφόρον καὶ πολυῖμνητον αὐτὸν ὕμνον. Καὶ ἐφέτος θὰ συνηχῆσουν χαρμωδῶς οἱ κώδωνες τῶν ναῶν. Καὶ θὰ ἀπλωθῇ πλουσία καὶ πάλιν ἡ γοητεία τῶν Χριστουγέννων. Θὰ χαμογελάσουν οἱ οὔρανοί, θὰ ἐπανθίσουν τὰ μευδιάματα, θὰ ἀναβλύσουν τὰ συναισθήματα πλουσία ὀρηκτικά, καὶ ἡ αἰσιόδοξος θυμοσοφία τῶν θνητῶν θὰ εἴρῃ τὸν ἀντίλαλόν της. Ἡ ψυχὴ μὲ λαχτᾶρα θὰ ἀνασκαρτήσῃ. Ἀλλὰ οἱ αἰῶνες ἐρωτοῦν καὶ πάλιν μαζύ μας, ἀρά γε θὰ μείνουν σταθερὰ ὅλα αὐτὰ ἢ ἡ ἀνθρωπότης μόλις παρέλθουν αἱ κωδωνοκρουσίαι καὶ αἱ πρῶται συγκινήσεις τῆς Μεγάλης Ἑορτῆς καὶ πάλιν σκλάβος τοῦ ὑπολογισμοῦ, τῆς ἀπολαύσεως καὶ τῆς ἁμαρτίας θὰ φέρῃ τὰ κουρασμένα βήματά της μέσα εἰς τὰ σκότη τῶν ἀντιφάσεων καὶ τῶν ἀθλιότητων τῆς τραγικῆς ζωῆς; Ἐρωτοῦν οἱ αἰῶνες!!

Χριστούγεννα.

Δεκέμβριος 1937

Π. Φ.

Ο ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1937

Τοῦ ἀειμνήστου μεγαλοφύου ποιητοῦ ΘΑΝ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ

Δώδεκα μῆνες μιὰ ζωὴ
περάσαμε μαζὶ σου
πᾶρε καὶ σὺ σιτὸν δρόμο σου,
τὸ μαγικὸ ραβδί σου.

Ὦρα καλὴ ἐκεῖ ποῦ πᾶς
πὲς σιτὸν καινούργιο χρόνο
ἢ ἀνθρωπότης καρτιρεῖ
τὴν εὐτυχίαν μόνο.

Αὐτὸ καὶ τὸ γλυκόλαλο
τραγοῦδι παν στ' χεῖλη,
ὅπου τὸ λένε οἱ ἐχθροὶ
κι' ὅπου τὸ λένε κι' οἱ φίλοι.

Ὦρα καλὴ σου, χρόνε μου,
γιὰ με πειὰ ἴσαι ξένος
χαρὰ σιτὸν νιὸ ποῦ ἐρχεται
ᾄς εἰν' εὐτυχισμένος.

1938

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Τὸν ἀέναο καὶ ἀδιαιρέτο χρόνο ὁ ἄνθρωπος ἐσκέφθη νὰ τὸν διαιρέσῃ σὲ περιόδους. Ἔτσι ὠρίσθη σταθμοὺς ἢ καλλιέτηρα σκοπιᾶς, ἐπάνω στίς ὁποῖες ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ δρέκεται γιὰ μιὰ στιγμή καὶ ἀνασκαλεῖται τὸ παρελθὸν καὶ προσπαθεῖ ν' ἀτενίσῃ τὸ μέλλον. Σ' ἓνα τέτοιο σταθμὸν στικόμεθα καὶ σήμερα. Πίσω μας εὐρίσκεται τὸ παρελθὸν μὲ τοὺς ἀγῶνες του καὶ τίς πίκρες του καὶ τίς ἀπογοιτεῦσεις του μὰ καὶ μὲ τίς δάφνες καὶ τίς ἐπιτυχίες του. Ἐμπρὸς μας ἀνοίγεται τὸ μέλλον ποί', θαυπωμένοι μὰ καὶ φοβισμένοι, δὲν τολμοῦμε σχεδὸν νὰ ἀτενίσουμε. Τί νὰ μᾶς περιμένει ἄραγε; Ποιοὺς νίους ἀγῶνας; Ποῖες νίκες λύτες; Ὁ ἓνας εὐχεται σὶτὸν ἄλλο: εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος· ἐν τούτοις ξέρουμε καλά ὅτι κανένα ἔτος, σὲ τὴν σημερινὴν προπαντῶς ἐποχῇ, δὲν μπορεῖ νὰ ναι εὐτυχὴς μὲ τὴν σημασία ποὶ δίδουμε συνήθως σὲ τὴν εὐτυχία καὶ μὲ τὴν ἀντιλήψι ποὶ ἔχουμε γι' αὐτήν.

Ἄς φανεῖται λοιπὸν γενναῖοι. Ἄς ἀντικρούσωμε τὸν καινούργιο χρόνο μὲ τὴν βαθεῖα συναισθησὶ τὸ τί μᾶς περιμένει. Δὲν πρέπει νὰ

ποῦμε—ὡσὰν ἀπαισιόδοξοι—ὅτι κί' ὁ καινούργιος αὐτὸς χρόνος θά ναι δίκαιος κί' εὐτυχισμένος σὲ τοὺς ἀδίκους, καὶ σὲ τοὺς κακοὺς καλὸς κί' ὠραῖος. Ξεριποῦμε ὅμως ἀπ' τὸ παρελθὸν ὅτι θάχη κί' αὐτὸς τοὺς ἀγῶνες του καὶ τίς πίκρες του καὶ τοὺς πόνους του. Ἄνικανος ὁ ἄνθρωπος νὰ κάμῃ μόνος του ὅτι δὴποτε, ἀνικανος καὶ νὰ προῖδῃ ὅ,τι δὴποτε, αἰσθάνεται προπάντων κατὰ τίς μεγάλες αὐτὲς μέρες τὴν ἀνάγκη ν' ἀπευθυνθῇ πρὸς τὴν Ἐπερτέραν Δύναμιν, πρὸς τὸν Ἀνώτατον Νοῦ, ποὶ κυβερνᾷ τὸ σύμπαν καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνίσχυσιν αὐτοῦ.

* * *

Πρὸς τὴν Δύναμιν αὐτὴ ἄς στραφῶμε καὶ μῆς σήμερα. Ἄς ζητήσωμε ἀπ' τὸν Θεὸ νὰ μᾶς δυναμώσῃ γιὰ νὰ χροῦμε τὴν καρτερία νὰ ἀντικρίδουμε τὰς νίξ ἐπιθέσεις ποὶ μᾶς ἐπιθυλάσσουν ἢ ἀντίξοες περιστάσεις τῆς ζωῆς, χωρὶς νὰ κλονισθῶμε.

Τέλωσ ἄς ἔχουμε ἐπάντα ὑπ' ὄψι, ἀφοῦ ὁ χρόνος εἶναι κοῦμα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφίνουμε νὰ μᾶς φεύγῃ ἀνεκμετάλευτος ἀλλὰ ὁ καθένας μας σὲ τὸν κύκλο τῆς δράσεώς του ἄς προσθήσῃ κάτι τὸ καλὸ καὶ χρήσιμο... X.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΔΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΕΤΗ

Κατὰ τὴν διαφωτιστικὴν τοῦ κινήματός τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ἂν τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἶναι Βίσεκτον ἢ οὐ.

ΕΤΗ	ΠΑΣΧΑ	ΒΙΣΕΚΤΟΝ	ΕΤΗ	ΠΑΣΧΑ	ΒΙΣΕΚΤΟΝ
1938	Ἀπριλ.	24	1963	Ἀπριλ.	14
1939	Ἀπριλ.	9	1964	Μαΐου	3 Βίσεκτ.
1940	Ἀπριλ.	28 Βίσεκτ.	1965	Ἀπριλ.	25
1941	Ἀπριλ.	20	1966	Ἀπριλ.	10
1942	Ἀπριλ.	5	1967	Ἀπριλ.	30
1943	Ἀπριλ.	25	1968	Ἀπριλ.	21 Βίσεκτ.
1944	Ἀπριλ.	16 Βίσεκτ.	1969	Ἀπριλ.	13
1945	Μαΐου	6	1970	Ἀπριλ.	26
1946	Ἀπριλ.	21	1971	Ἀπριλ.	18
1947	Ἀπριλ.	13	1972	Ἀπριλ.	9 Βίσεκτ.
1948	Μαΐου	2 Βίσεκτ.	1973	Ἀπριλ.	29
1949	Ἀπριλ.	24	1974	Ἀπριλ.	14
1950	Ἀπριλ.	9	1975	Μαΐου	4
1951	Ἀπριλ.	29	1976	Ἀπριλ.	25 Βίσεκτ.
1952	Ἀπριλ.	20 Βίσεκτ.	1977	Ἀπριλ.	10
1953	Ἀπριλ.	5	1978	Ἀπριλ.	30
1954	Μαΐου	2	1979	Ἀπριλ.	22
1955	Ἀπριλ.	17	1980	Ἀπριλ.	6 Βίσεκτ.
1956	Μαΐου	6 Βίσεκτ.	1981	Ἀπριλ.	26
1957	Ἀπριλ.	21	1982	Ἀπριλ.	18
1958	Ἀπριλ.	13	1983	Μαΐου	8
1959	Μαΐου	3	1984	Ἀπριλ.	22 Βίσεκτ.
1960	Ἀπριλ.	17 Βίσεκτ.	1985	Ἀπριλ.	14
1961	Ἀπριλ.	9	1986	Μαΐου	4
1962	Ἀπριλ.	29	1987	Ἀπριλ.	19

Τὸ πρῶτον δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη

ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ

ΕΘΝΙΚΑΙ

23 Ἀπριλίου, Ulusal Egemenlik Bayrami (Ἐπέτειος τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως).

13 Μαΐου Hakimiyeti Milliye (Ἐπέτειος τῆς Ἐθνικῆς Κυριαρχίας).

23 Ἰουλίου Mesrutiyetin ilanı 1324-1908 (Ἐπέτειος τοῦ Συντάγματος).

30 Αὐγούστου Zafer ve Tayyare Bayrami (Ἡ νίκη τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀεροπλοΐας).

5 Ὀκτωβρίου Istanbulun Kurtuluşu (Ἡ Ἐπέτειος τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Σταμπούλ).

29 Ὀκτωβρίου Cumhuriyetin ilanı (Ἡ Ἐπέτειος τῆς Δημοκρατίας).

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ

11, 12, 13, 14 Φεβρουαρίου (10 Zilhicce) Kourμπάν Μπιράμ (ἑορτὴ 4ῆμερος).

14 Μαρτίου Νέον ἔτος 1354

14 Μαρτίου (1 Μουχαρέμ) Χατζή Καμερή Σε-νέ Ἰπταδασή (Νέον ἔτος ἐγείρας 1357).

21 Μαρτίου «Νεβρουζ» (ἑαρινὴ τροπῆ).

13 Μαρτίου (10 Μουχαρέμ) «Γεβμί Ἀσιουρέ Βαζαί Κερμελά» (Ἡμέρα πένθους διὰ τὰ ἐν Κερβέ-λοις γεγονότα).

6 Μαΐου 23 (Ἀπριλίου) «Ρουζιχίζο Χιδρελέζ»

(Συμπίπτουσα μετὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγ. Γεωργίου παλ. ἡμερολόγιον).

13 Μαΐου (12 Ρεμπιουλεββέλ Λεϊλεϊ-Μεβλουδ-Νεμπι) (Ἡ γέννησις τοῦ Μωάμεθ).

28 Αὐγούστου (1 Ρετζέπ) «Λεϊλεϊ Ρεγκαίπ» (Ἡ σύλληψις τοῦ Προφήτου).

23 Σεπτεμβρίου (27 Ρετζέπ) «Λεϊλεϊ Μπράτ Νεμπι» (Νῦξ τῆς ἀναλήψεως τοῦ Προφήτου).

10 Ὀκτωβρίου (15 Σαμπάν) «Λεϊλεϊ Μπεράτ» (Νῦξ ἐμφανίσεως τοῦ ἀγγέλου εἰς τὸν Προφήτην).

25 Ὀκτωβρίου (1 Ραμαζάν) «Ραμαζάν Ἰπιδασι» (Ἔναοξις νηστείας).

8 Νοεβρίου (26 Ὀκτωβρίου) «Κασήμ» Ἡμέρα χωρίζουσα τὸν χειμῶνα ἀπὸ τοῦ θέρους καὶ συμπίπτουσα μετὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου παλ. ἡμερολόγιον)

20 Νοεμβρίου (27 Ραμαζάν) «Λεϊλεϊουλ-Κάδθ» (Καδὴο Γκετζεσι Νῦξ τῆς δυνάμεως).

23, 24, 25, Νοεμβρίου (1 Σεββάλ) «Σεκέο Μπαϊραμῆ» (ἑορτὴ τριήμερος).

ΕΚΛΙΨΕΙΣ ΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1938

1) Ὀλικὴ ἑκλειψις τῆς Σελήνης τὴν 14ην Μαΐου ὀρατοὶ ἐν τῇ πόλει μας.

2) Μερικὴ ἑκλειψις τοῦ Ἡλίου τὴν 29ην Μαΐου ὀρατοὶ ἐν τῇ πόλει μας.

3) Ὀλικὴ ἑκλειψις τῆς Σελήνης τὴν 7-8 Νοεμβρίου ὀρατὴ ἐν τῇ πόλει μας.

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1938

- Ἰνδικτικῶνος 6
- Ἡλίου Κύκλοι 26
- Σελήνης Κύκλοι 17
- Σελήνης Θεμέλιον 15
- Κρεωφαγίας ἡμέραι 65
- Τὸ Τριώδιον ἀρχεται Φεβρουαρίου 13
- Ἡ Ἀπόκρισις Φεβρουαρίου 27
- Ὁ Εὐαγγελισμὸς Παρασκευὴ τῆς γ' ἑβδομάδος Νομικὸν Φάσκα Ἀπριλίου 18
- Λατίνων Πάσχα Ἀπριλίου 17
- Τὸ Ἅγιον Πάσχα Ἀπριλίου 24
- Ἡ Ἀνάληψις Ἰουνίου 2
- Ἡ Πεντηκοστὴ Ἰουνίου 12
- Ἡ Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων Ἰουν. 19
- Ἡ Νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστ. ἡμέραι 9
- Ἡ μνήμη αὐτῶν ἡμέραι Τετάρτη
- Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστογ. ἡμέρα Σάββατον

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΩΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1938

- ΕΑΡ Μαρτίου 21 ὥρα 9 ΦΘΙΝΟΠΩΡΩΝ Σεπτεμβρίου 23 ὥρα 10
- ΘΕΡΟΣ Ἰουν. 22 ὥρ. 16 ΧΕΙΜΩΝ Δ)βρίου 22 ὥρ. 14
- Τὸ ἔαρ διαρκεῖ 92 ἡμέρας 19 ὥρας καὶ 59 λεπτά.
- Τὸ θέρος διαρκεῖ 98 ἡμέρας 14 ὥρας καὶ 40 λεπτά.
- Τὸ φθινόπωρον 89 ἡμέρας 18 ὥρας καὶ 26 λεπτά.
- Ὁ χειμὼν 89 ἡμέρας 00 ὥρας καὶ 39 λεπτά.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

Τὸ σπήλαιον τοῦτο, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, εἶνε μικρόν, καὶ ἐν μέρει φυσικόν ἐν μέρει δὲ τεχνητόν. Διὰ τὴν τὴν προφυλαξάν ἀπὸ πάσαν βλάβην καὶ τὴν καταστήσαν ἑσπεῖ προσιτόν, οἱ πρότεροι Χριστιανοὶ ἔκτισαν ἄνωθεν αὐτοῦ ἐκκλησίαν. Οἱ τοῖχοι τοῦ Σπηλαίου καὶ οἱ φυσικοὶ βράχοι καλύπτονται ἀπὸ πολυτέλη ὑφάσματα, ἀπὸ δὲ τοῦ θάλου κρέμανται ἄπειροι κανδήλαι, καίουσαι ἡμέραν καὶ νύκτα. Εἰς τὴν θύσιν τῆς γεννήσεως ὑπάρχει ἀργυροῦς ἀστήρ, φέρων τὴν λατινικὴν ἐπιγραφὴν, ἐνταῦθα ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας.

Εἰς τὴν δεξιάν πλευρῶν τοῦ σπηλαίου ὑπάρχει εἰδὸς τι παστάδος ἐντὸς τοῦ βράχου. Ἐνταῦθα εὗρισκετο ἡ φάτις τῶν ἀλόγων, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπέθηκε τὸν Ἰησοῦν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Ἐκεῖ ἐπίσης ὑπάρχει καὶ βωμὸς, δεικνύων τὴν θύσιν ὅπου ἐγονυπέτησαν οἱ Μάγοι.

Ὁὐκί μακρὰν τοῦ τόπου τῆς Γεννήσεως καίτι το Σπήλαιον τῆς Γαλουχίας, φυσικόν καὶ τοῦτο σπήλαιον, λελαξουμένον ἐν τῷ βράχῳ. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἐκεῖ κατέφυγεν ἡ Παρθένος, ἐνῶ ὁ Ἰωσήφ προητοίμαζε τὰ διὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον φυγὴν. Ἐδῶ ἡ παρθενομήτωρ ἐθήλαζε τὸ βρέφος τῆς, ἀλίγα σταγόνες γάλακτος ἔπιεσαν χαμαί, εἰς τὸ ἕδαφος τοῦ σπηλαίου, οἱ δὲ ἄγχοῦροι, καὶ αὐτοὶ προσέτι οἱ ἀλλόθρησκοι Βεδουῖνοι πιστεύουσι εἰς τὴν θαυματουργὸν ἐνέργειαν τοῦ λίθου ἐκείνου, μικρὸν σφόντριμμα τοῦ ὁποίου, λειοτριβούμενον καὶ ἐντὸς ὕδατος πινόμενον ἐπαναφέρει τὸ στεριεῦσαν γάλα εἰς τὰς γαλουχοῦσας μητέρας.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Τουρκιστὶ Ἰκιντζῆ Κιανούν

ἔχων ἡμέρας 31

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9.45 καὶ ἡ νύξ 14.15

1	Σ	Ἡ ΠΕΡΙΤΟΜΗ. Βασιλείου τοῦ Μεγ.
2	Κ	Σιλβέστρου Πάπα Ρώμης. Θεογένους μ.
3	Δ	Μαλαχίᾳ προφ., Ἰωδὴ μ. Πέτρου ὁσ. σηματοφοροῦ
4	Τ	Σύναξις τῶν 70 ἀποστόλων. Θεοκτιστοῦ ὁσ. Ζωσιμῶ
5	Τ	Παρημονή τῶν Φώτων (τησι.) Θεοπέμπτου, Θεωφῶ
6	Π	ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ. Ρωμανοῦ καὶ Λόμνας μ.
7	Π	Σύναξις Ἰωάν. τοῦ Προδρομοῦ Ἀθανασίου
8	Σ	Γιωργίου Χοζεβίτου, Δομνίκης ὁσ.
9	Κ	Πολυεὐκτα καὶ Εὐστρατίου μαρτ.
10	Δ	Γρηγορίου ἐπ. Νύσσης, Δομητιανῶ
11	Τ	Θεοδοσίου Κοινοβιαρχῆ, Ἀγαπίου. Θεοδοῦρου, Βιταλιου
12	Τ	Τατιανῆς καὶ Εὐθυσίας μαρτ.
13	Π	Ἐρμούλου, Στρατονίκου μαρτ.
14	Π	Τῶν ἐν Σινὴ ἀναιρεθέντων. Ἄγνης
15	Σ	Ἰωάννη Καλυβίτη. Παύλου τοῦ Θηβαίου
16	Κ	Προσκύνησις ἀλόσεως ἁπ. Πέτρου.
17	Δ	Ἄντωνι τοῦ Μεγάλου. Ἀριστοτέλους καὶ Ἀχιλλεῶς
18	Τ	Ἀθανασίου καὶ Κυρούλι Πατριάρχων Αἰξινδορίας
19	Τ	Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου. Ἀρσενίου καὶ Εὐφραντίας
20	Π	Εὐθυσίας τοῦ Μεγάλου. Εὐστρατίου καὶ Βάσσοι μ.
21	Π	Μαζίου τοῦ ὁμοῦ, Νεοφύτου, μαρτ.
22	Σ	Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου. Τιμοθέου ἑπισκ.
23	Κ	Κλήμεντος καὶ Ἀγαθαγγέλου μαρτύρων
24	Δ	Σένης τῆς Ὁσίας. Ἐρμυγίνου καὶ Φιλωνος μ.
25	Τ	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, πευλίου ὁσ.
26	Τ	Ἐπιφάντου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
27	Π	Ἀνατομ. λειψ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου Μαρμαρῆς
28	Π	Ἐφραίμ ὁσίου τοῦ Σύρου, παλαδίου ὁσ.
29	Σ	Ἀνακομιδῆ τῶν Ἀιγυπτίων Ἰγνατίου τοῦ Θεοφώρου
30	Κ	Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν. Νουφῆς μαρτ.
31	Δ	Κόρα καὶ Ἰωάν. Ἀναργύρων. Ἀθαν. καὶ Εὐδοκίας μ.

Ἐπὶ ὑπερβολικὴν ἐλπίδα προέρχεται ἀπελπισία

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Τουρκιστί Σουμπάτ

Έχων ημέρας 28

*Η ημέρα έχει ώρας 10.45 και ή νύξ 13.15

1	Τ	Τρυφάνος μαρτυρῆς, Ἀναστασίου Ναυπλιώτου
2	Τ	Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.
3	Π	Συμεὼν Θεολόγος, Ἄνευ κροῦ και Βίσιου μάρτ.
4	Π	*Γαϊδοῦρον Πηλονοϊώτου, Ἰωσήφ νεομ.
5	Σ	Αγάθης μάρτυρος, Ἀθηναίων γενοῦς, και ηλιεὺς.
6	Κ	Βενεδίκτου ἐκ Σιρόνης, Φωτίου Πατριάρχου Κων/στας
7	Δ	Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμναίου, Λουκῆ ὁσίου
8	Τ	Θεοδώρου Στρατηλάτου, Ζαχαρίου τοῦ πρεσβ.
9	Τ	Νικηφόρου μάρτυρος Μαρμείλα
10	Π	Χαριλάμπου ἱεροῦργῆ προφασίου μ.
11	Π	Βίσιου ὁσίου, και Θεοδώρου Ἀθηναίου
12	Σ	Μελετίου ἀρχιεπισκ. Ἀντιοχείας
13	Κ	ΤΕΛΕΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ. Ἀνδία και Προσκυλλῆ
14	Δ	Ἀλέξανδρος, Μάρκος, Αἰριλίς τῶν ὁσίων
15	Τ	Εὐσεβίου ὁσί, Ὁνησίμ ἄποστ.
16	Τ	Παμφίλου τοῦ ὁσίου και τῶν σὶν αὐτῷ
17	Π	Θεοδώρου Τύρνους, Μαρκιανοῦ και Πουλχερίας
18	Π	Λεόντες πάπα Ρώμης Ἀγκυρῆ τοῦ.
19	Σ	*Ἀρχιπλου ἀποστόλου και Φιλήμονος
20	Κ	ΤΟΥ ΔΙΠΤΟΥ, Λέοντος ἐκ Κατάτης, εὐσεβίονος ὁσ
21	Δ	Τιμοθέου Ἐβραῦ, Ἀντιοχείας
22	Τ	Ἀνθοῦσης και Σεντιῦ τῶν μάρτ.
23	Τ	Πολυκάρου ἐπισκόπου Σμυρνης
24	Π	Α' και β' εὐσεβίς Τ. Κεφ Ποσῶρ.
25	Π	Ταροσίον Κων/στας, Ρηγίνα Νησι
26	Σ	ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ, Πορφυρία Ἰτασκ, Γάζης, Χριστοδοῦ
27	Κ	ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΕΩ. Προσκυλλίου τοῦ Λεκαπολίτου
28	Δ	Βασίλιου ὁμολογ. Νέστορος Κασσιανῶ, *

*Ο μὴ ἰδῶν τὴν λύπην ἀγνοεῖ τὴν δυστυχίαν

ΜΑΡΤΙΟΣ

Τουρκιστί Μάρτ

Έχων ημέρας 31

*Η ημέρα έχει ώρας 11.50 και ή νύξ 12.10

1	Τ	Εὐδοκίας ὁσ. Ἀντιοχείας
2	Τ	Ποσειδῶν τοῦ συγκλητικῶ, Εὐθαλίας μάρτυρος
3	Π	Εὐτροπίου, Κλεονίου και Βασίλειου
4	Π	Γερασίμου ὁσίον τοῦ ἐν Ἰερδίνῃ
5	Σ	ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ, Κόνωνος και Ἀρχιλάου τῶν μάρτ.
6	Κ	ΤΥΡΙΝΗΣ. Τῶν ἐν Ἀμοφίῳ 42 μάρτ. Μελισσηνοῦ
7	Δ	Κ. Δε-τίμα, Εφραίμ, Βασίλειος, Εὐγ. Ἀγαθοδώρου
8	Τ	Εὐσεβίου μάρτ. Ἐρμῆ Ἀποστ.
9	Τ	Τῶν ἐν Σεβαστείῳ ἁγίων 46 μάρτ.
10	Π	Κοδράτου και Κυπριανοῦ μάρτ.
11	Π	Α' Χαιρετισμοί, Σωφρονίου Ἰεροσολύμων.
12	Σ	Θεοφάνους Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, Ἀγ. Θεοδώρου,
13	Κ	ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ. Α' Νησιτιῶν
14	Δ	Βενεδίκτου τοῦ ὁσίου και Ἀλεξάνδρου μάρ.
15	Τ	Ἀγαπίου μ. Ἀριστοβούλου Τιμολαίου
16	Τ	Σαβίνου, Χριστοδοῦλου, Ἰουλιανοῦ και Ρωμανοῦ μ.
17	Π	Αλεξίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, Μαρτίνου μάρτ.
18	Π	Β' Χαιρετισμοί, Κυρίλλου ἀρχ. Ἱεροσολύμων
19	Σ	Χρυσάνθου και Δαρξίας μαρτύρων
20	Κ	Γρηγορίου τοῦ Παλαμα β' Νησιτιῶν
21	Δ	Ἰακώβου ὁσ, Φιλήμωνος και Δομνίνου
22	Τ	Βασίλειος ἱερομ. Καλλιωνίης
23	Τ	Νικανός ὁσίον, και τῶν 199 μαθητῶν αὐτοῦ
24	Π	Ζαχαρίου τοῦ ὁσί
25	Π	ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ Γ' Χαιρετισμοί.
26	Σ	Σίναξις ἀρχαγ. Γαβριήλ, Σενουφρίου μ.
27	Κ	ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ. Ματρῶνης ὁσ. Γ' Νησιτιῶν
28	Δ	Παρίωνος νίου και Ἡρωδίου
29	Τ	Μάρκου ἐπισκόπου, Κυρίλλου διακ. Ἰωνά
30	Τ	Ἰωάννου συγγρ. Κλίμακος
31	Π	Υπατίου ἱερ. Βενιαμίν διακόνου

Φασούλι φασούλι, γεμίζει τὸ σακκούλι

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Τουρκιστι Νισάν

Έχων ημέρας 30

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ 11

1	Π	Μαριας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας. Δ' Χαιρετ.
2	Σ	Τίτου ὁσ. τοῦ θαυματουργοῦ. Ἀμφιαροῦ
3	Κ	Νικήτα ἡγούμ. καὶ Ἰωσήφ ἐπιπολίτου Δ' Νησιῶν
4	Δ	Γεωρ. τοῦ ἐν Μαλεφ Πλάτωνος ὁσίας
5	Τ	Κλαυδίου καὶ Γεωργίου νεομάρτ.
6	Τ	Εὐτυχίου ἁγ. Κοιμητῆως
7	Π	Γεωργίου ἐπισκόπου Μετελῆνης. Καλλιπίου μ.
8	Π	Ἡροδωανός ἀποστόλου Ἀκκῆ Ὑμνος
9	Σ	Εὐγενίου μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
10	Κ	Τερεντίου καὶ Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Ε' Νησι.
11	Δ	Ἀντίστα ἱερομ. Τρυφαίνης ὁσ.
12	Τ	Βασιλείου ὁμο'. Ἀνεύρωσις Τιμ. Ζώνη: Θεοτόκος
13	Τ	Μαρτίνου Πάπα Ρώμης ὁμολογητοῦ
14	Π	Ἀριστάρχου Ποίδη Τροφίμου καὶ Ναθαναήλ μ.
15	Π	Κρίσπεντος μάρτ. Λεωνίδα ἁγ. Ἀθηναίων
16	Σ	ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Ἀγάλης, Εἰρήνης καὶ Χριστίας κ
17	Κ	ΤῶΝ ΒΑΙΩΝ. Συμεὼν τοῦ ἐν Περσίδι
8	Δ	Ἰωσήφ τοῦ Παγκύβου καὶ Σηρανθ. ἀκηζῆ
19	Τ	Παφνουτίου ἱερομάρτυρος. Σωκράτους μ.
20	Τ	Θεοδόρου τοῦ Τριζινῶ. Βίσιπρος
21	Π	Μ. Περμπη. Ἰαννουαρίου ἱερομάρτ. Εὐτυχία
22	Π	Μ. Παρσικ. Θεοδόρου τοῦ Συμεωνίου
23	Σ	Μ. Σάββατον ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
24	Κ	ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Ἐλισάβετ ὁσίας
25	Δ	ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΜΟΥ. Ἐσθῆρ. ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γεωργίου
26	Τ	Μάρκου Εὐαγγελιστοῦ. Βασιλείου ἐπισκόπου Ἀμοσειας
27	Τ	Συμεὼν ἱερομάρτ. Ἰωάννου ὁσίου Εὐλόγιου
28	Π	Τῶν ἐν Κυζικῶ 9 μάρτ.
29	Π	ΤΗΣ ΣΟΦΙΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ. Ἰωάννης καὶ Σισυπλάριον
30	Σ	Ἰωσήφ τοῦ ἀποστόλου, εἰνὲ Σιβαίου

Δὲν ὑπάρχει ἄλλη εὐτυχία

παρὰ μία μόνον. τὸ καθήκον

ΜΑΪΟΣ

Τουρκιστι Μαῖς

Έχων ημέρας 31

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 10 καὶ ἡ νύξ 9.50

1	Κ	ΤΟΥ ΩΜΑ. Ἰερειῶν προφ
2	Δ	Ἀνακ. ἱερομάρτ. Ἀθανασίου
3	Τ	Τιμοθέου καὶ Μαύρας μάρτ
4	Τ	Παλαμίου μάρτυρος. Παρίου καὶ Νικηφόρου μάρτ.
5	Π	Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος. Νεοφύτα
6	Π	Ἰωβ τοῦ πολυθάβλου. Στεφανίου ὁσίου
7	Σ	Ἀκκῆ. Κεδρίου μάρτ.
8	Κ	ΤῶΝ ΜΥΡΟΦΩΡΩΝ. Ἰωάννου τοῦ θεολόγου
9	Δ	Ἡσαΐα. τοῦ προφήτου Χριστοφ. μεγαλομ.
10	Τ	Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλοτοῦ
11	Τ	Μωκίου ἱερομάρτυρος
12	Π	Επιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου. Γερμανοῦ Κηλεις
13	Π	Γλυκερίας μάρτυρος. Στεργίου ὁμολ.
14	Σ	Θεόφιλου ἁγ. Ἰουδοῦρου μάρτυρος
15	Κ	ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ. Παχωμῆ. Ἀχιλλεῖς
16	Δ	Θεοδόρου ἡγασμένου. Νικολάου Πατριάρ. Κηπόλειου
17	Τ	Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουρίας τῶν Ἀποστόλων
18	Τ	ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΕΝΤΙΚΟΣΤΗΣ. Πέτρον καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
19	Π	Πατρικίου ἐπ. Προύσης. Μετάνδρου
20	Π	Θαλλελαῖς μάστ. Ἀνακον. ἁγ. Ἀγ. Νικολάου
21	Σ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ἸΣΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
22	Κ	ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΑΟΣ Βασιλείου, Βλαδιμήρον
23	Δ	Μιχαήλ ἐπισκόπου Συναδάου ὁμ
24	Τ	Συμεὼν τοῦ ὁσίου
25	Τ	Η Γ' εὐρεσις τῆς Τιμίας Κεφαλῆς Ἰωάν. Προδρόμου
26	Π	Κάρλα καὶ Ἀλεφαίου ἀποστόλων
27	Π	Ἐλλάδιον μάρτ.
28	Σ	Εὐγενίου. Μελετιῆς.
29	Κ	ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ. Θεοδοσίας μάρτ. τῆς Παρθένου
30	Δ	Ἰουακίου ὁσίου
31	Τ	Ἐρημίου μάρτυρος

Ὁ καλὸς ναύτης φαίνεται στὴν τρικυμία

ΙΟΥΝΙΟΣ

Τουρκιστι Χαζιραν

ἔχων ἡμέρας 30

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νύξ 9

1	Τ	Ἰουετινὸν μάρτ τοῦ φιλοσόφου
2	Π	ΤΗΣ ΑΝΑΔΗΨΕΩΣ Νικηφόρου Κωνσταντίνου
3	Π	Λουκιανὸν, Κλαυδίου
4	Σ	Μητροφάνου Κητόλου, Μάρθας καὶ Μαρίας
5	Κ	ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ Διαδοχίου ἐπισκόπου Τύρου
6	Δ	Ἰλαριῶνος ὁσίου τοῦ τῶν Γέλσσιου μ.
7	Τ	Θεοδότου ἱεροῦ
8	Τ	Θεοδώρου στρογγύλου, Νικάνορος, Καλλιπῆτος μ.
9	Π	Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας
10	Π	Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντιωνίου μαρτ.
11	Σ	ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ, Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα Ἀποστ.
12	Κ	ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ Ὁσίου Πέτρου καὶ Πέτρου ὁσίου
13	Δ	ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ Ἀνδριανῆς μαρτ.
14	Τ	Ελισσαίου τοῦ προφήτου Μεθοδίου ὁμολογητοῦ
15	Τ	Ἀμῶν τῷ προφήτου, Ἰερωνύμου ὁσίου
16	Π	Τύχωνος ἐπισκ. Αἰαθωνίου, Κύπρου
17	Π	Μακρονήλου, Σαβίλου, καὶ Ἰσακίου τῶν μαρτύρων
18	Σ	Λεοντίου μάρτυρος Ἐφέσου ὁσίου
19	Κ	ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ Ἰάκωβου τοῦ ἀποστ. Παΐσιου ὁσίου
20	Δ	Μεθοδίου Καλλιπῆτος πρ.
21	Τ	Ἰουλιανῆς μάρτυρος τῆς Ταρσίως.
22	Τ	Εὐσεβίου ἱεροῦ, Ζήνωνος, Σωνῆ μ.
23	Π	Ἀγρικλίου καὶ Ἀρσιουκλίου μαρτ.
24	Π	Τὸ γενέθλιον τῆς τιμῆς Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ
25	Σ	Φεῖρωνος ὁσίου Κερκυραίου
26	Κ	Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονικίᾳ, Ἀνθίου ὁσίου
27	Δ	Σαμψῶν ὁσίου, Ἰωάν. τῆς Μυροφόρου
28	Τ	Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν Κύρου καὶ Ἰωάν. Ἀναργύρων.
29	Τ	ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΤΩΝ ΚΥΡΤΩΤΩΝ ΑΔ
30	Π	Ἡ ΣΗΜΑΙΣ ΤΩΝ ΑΔΑΚΑ ΛΥΣΤΕΡΩΝ

Ἄλλα μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων,
ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει

ΙΟΥΛΙΟΣ

Τουρκιστι Τεμουζ

ἔχων ἡμέρας 31

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νύξ 10

1	Π	Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων.
2	Σ	Ἡ κατάθαισι, ἡς τιμ. ἐσθῆτος ἐν Βλαχέρναις.
3	Κ	Ἰανίνθου μ. τοῦ Κεβικαλαρίου, Ἀνατολίου
4	Δ	Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης, Λουκίας μ.
5	Τ	Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄσφ. Ἰαριπποῦ
6	Τ	Σισσηῶ ὁσ. τοῦ μεγάλου.
7	Π	Κυριακῆς μεγάλου, Θεομῆ τοῦ ἐν Μιλεσῶ
8	Π	Προκοπίου μεγάλου
9	Σ	Παργατίου ἐπισκόπου
10	Κ	Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτ.
11	Δ	Ἐφρημίου μεγάλου ὁσίου, Ὀλγῆς Ἰουλιανῆς
12	Τ	Πρόβου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτ.
13	Τ	Σύραξ, Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ
14	Π	Ἀκύλα Ἀποστόλου, Ἰωσήφ Θεοτόκου
15	Π	Ἰελεῖτης καὶ Αὐλλιανῆς μαρτ.
16	Σ	Ἀθηνογόρου ἱερομαρτ.
17	Κ	ΤΩΝ ΑΓ. ΘΕΟΦ. ΠΑΤΕΡΩΝ Μαρτίνου μεγάλου
18	Δ	Αιμιλιανῆς μαρτ.
19	Τ	Μαρκίου ὁσ. Λίου ὁσ.
20	Τ	ΗΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ
21	Π	Σεμεῖον τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ καὶ Ἰωάννου
22	Π	Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, Μαρκιλλῆς ὁσ.
23	Σ	Φωκῆ ἱερομαρτ. Ἰεζεκιὴλ προσφ.
24	Κ	Χριστιανῆς μεγάλου.
25	Δ	Ἡ Κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀννης, μητρός τῆς Θεοτόκου
26	Τ	Παρασκευῆς ὁσίου μαρτ. Ἐρμούλου
27	Τ	ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΟΣ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
28	Π	Προχώρα, Νικάνορος, Τιμαῖος
29	Π	Κωνσταντίνου Πατρῆ, χου Κητόλου
30	Σ	Σύλλα, Σίλου ὁσ. Κρησικέντος.
31	Κ	Εὐδοκίμου ἱερομαρτ. Ἰωσήφ Ἀρμαθ.

Κάμε τὸ ἐπανωφόριόν σου πρὶν χειμωνιάσῃ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Τουρκιστι "Αγγουστος

ἔχων ἡμέρας 31

*Η ἡμέρα ἔχει ὥρας 13.35 καὶ ἡ νύξ 10.25

1	Δ	Αρχὴ τῆς νηστείας τῆς Θεοτόκου. Ἐισοδήρου σο.
2	Τ	Ανακομιτὴ τῆς Σιφάρη πρωτομ.
3	Τ	Ἰσακίου, χαλιούρης Μυροφόρου καὶ Φαύστου
4	Π	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παιδῶν, Ἐξοχίας
5	Π	Προτόμια μεταμορφώσεως, Ἐθν. γυν. μ
6	Σ	Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ.
7	Κ	Δομετίου ὁσιου. ἐν Περσῶν, Ἀσιτικής
8	Δ	Αἰρ. λ. ἀποθ. καὶ Μεγ. ἰεροῦ. Ἐπισκ.
9	Τ	Μαθθία ἀπ. καὶ τῶν 10 μαρτύρων
10	Τ	Αναργετίου ἁγίου
11	Π	Ἐπίστα δικόνος καὶ μαρτ.
12	Π	Φωτίου καὶ Ἀνακλήτου τῶν ματρ.
13	Σ	Μαζίου τοῦ ὁσίου.
14	Κ	Μιχαίου προφήτου
15	Δ	Η ΣΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.
16	Τ	Τοῦ ἁγίου Μαρδελίου, Δισαήθους
17	Τ	Μουραίου, Κυρίου. ὁσ. Ἰουλιανῶν μαρτ.
18	Π	Φλόρα καὶ Λαῶν μαρτ.
19	Π	Ἀνδρέου τοῦ περσιτῆ. Ἐπίσκοπος μ.
20	Σ	Σαμουὴλ τοῦ προφήτου, Φωτεινῆς μ
21	Κ	Θαδδαίου ἀπ. οἰκίσ.
22	Δ	Ἀχθονίου, Σήματος καὶ Ἀνθοῦσης μαρτ.
23	Τ	Καλλίνικου Πισκοπ. Κλίμας καὶ Εὐρηγίου
24	Τ	Ἐπιγούστου ἱερομ., Τσιτσῆτος μαρτ.
25	Η	Βαρδελιμίου καὶ Τιμ. τῶν ἀποστ.
26	Π	Ἀδριανῶν, Καταλίας μαρτ.
27	Σ	Φαυστίου νεομάρτυρος.
28	Κ	Μαύστου Αἰθίοπος, Λιμήδους
29	Δ	ΑΠΟΤΟΜΗ ΚΕΦΑΛΗΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
30	Τ	Αλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου πατριάρχων Κλίμας
31	Τ	Ἡ κωνσταντίνου τῆς Τιμίας ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου

Μέτραγε τὰ ἔξοδά σου κατὰ τὸ εἰσόδημά σου

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Τουρκιστι 'Εϊλουλ

ἔχων ἡμέρας 30

*Η ἡμέρα ἔχει ὥρας 12.20 καὶ ἡ νύξ 11.40

1	Π	Αρχὴ Ἰνδίου Σ. μεόν καὶ Εὐανθίας
2	Π	Μέμαντος, Ἰωάνν. Πατριάρχου τοῦ Νηστευτοῦ.
3	Σ	Θεοκτίστη, Ἀνθίμου ἱερομ.
4	Κ	Βαβύλα Ἀντισαίου. Μουσταίος μαρτ.
5	Δ	Ζαχαρία προφήτου πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
6	Τ	Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Κωνσταντίνῳ θαύματος Μιχαήλ
7	Τ	Προκόπιου γεννήσ. Θεολογ. Σφζωντος μ.
	Π	ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.
9	Π	Ἰσακίου καὶ Ἄννης τῶν Θεοποτρ.
10	Σ	Μητροδώρου Νυμφοδώρου καὶ Μητροδώρου
11	Κ	Θεοδώρου ὁσ. Διοδώρου μ
12	Δ	Αὐτονομία ἱερομ.
13	Τ	Κερνήλια Ἐκκατονταρχῆ
14	Τ	Ἡ ὕψωσις τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ. Θεοκλέους μαρτ.
15	Π	Νικήτα μ. Φιλοθέου ὁσ.
16	Π	Ἐφφημίας μεγαλ. τῆς Πανευφφημίας
17	Σ	Σοφίας, Πίστιδος, Ἀγάθης, Νείλου
18	Κ	Ἐύμηνια ἐν Γορτύνης. Ἀριδάνης
19	Δ	Τροφίμου. Σαββατίου, Δαρουμίδου μαρτ.
20	Τ	Ἐξοχίας μεγαλομ. καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
21	Τ	Κοδράτου ἀπ. Ἰωνῆ προφ.
22	Π	Φωκῆ ἱερομ. ἐν Σινώπης, Μαρτίου μ
23	Π	Σύλλης Προδρόμου. Σπυθιάνου ὁσ. Πολυξένης
24	Σ	Θεοκτίστη τῆς πρωτομ.
25	Κ	Ἐφφρασύνης τῆς ὁσίου. Παρνοκτίου μ
26	Δ	Ἡ μετόπιστος Ἰωάνν. τοῦ Θεολογ.
27	Τ	Καλλιστῆ μ. καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
28	Τ	Χαρίτωνος ὁσίου. Βαρῆ μ
29	Π	Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ, Πετρονίας μαρτ.
30	Π	Γρηγορίου ἱερομ. τοῦ Φωτιστοῦ

Μὴ πιστεὺε γυναῖκα κλαίουσαν
καὶ ἄνδρα ὀρκιζόμενον

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Τουρκιστί Μπιριντζι Τεσριν

έχων ημέρας 31

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11.10 καὶ ἡ νύξ 12.50

1	Σ	Ανασία ἄλ., Γωμανοῦ μελωδοῦ
2	Κ	Κυπριανοῦ ἱερόμ., Ἰσότης μαρτ.
3	Δ	Διονυσίου Ἀριστοπαγίτη ἱερόμ. Ἰωάν. Χαζιβετίου
4	Τ	Ἰερθεβία ἱπ. Ἀθηνῶν
5	Τ	Χαριτίνης μ. Εὐδοκίμου ὁσ
6	Π	Θωμά τοῦ Αποστόλου
7	Π	Στεργίου καὶ Βάνης, μ.
8	Σ	Πελαγίας τῆς ὁσίας
9	Κ	Ἰακώβου Ἀδείφωθίου ἄλ. Ἀνδρονίκα ὁσίας
10	Δ	Εὐλομπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτ.
11	Τ	Θεοφάνους ὁσ., Φιλίππου τοῦ ἁποστ., ἐνός τῶν ἱπτά
12	Τ	Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μ.
13	Π	Αγαθοδόρου Κόρτου, Παύλου, Ἀγαθονίκης, Βίνιμιμ
14	Π	Ναζαρίου Γερβασιῶν, Κοσμῆ μελωδοῦ
15	Σ	Δουκιανοῦ μάρτυρος.
16	Κ	Λαγγίνου τοῦ ἱεροτοντάρχου
17	Δ	Ἰωσήφ τοῦ προφ. Ἀνδρίας τοῦ ἐν Κρήσι
18	Τ	Αἰκά τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, Μαρτίνου μ.
19	Τ	Ἰωήλ προφήτου. Οὐάρις μ.
20	Π	Γερασίμου τῆ ἐν Κεφαλλ.
21	Π	Ἰλαρίωνος ὁσ. τοῦ Μεγάλου καὶ Σωκράτ. μαρτ.
22	Σ	Ἀβερκίου ἱεροποστ.
23	Κ	Ἰακώβου ἄλ. τοῦ Ἀδείφωθίου.
24	Δ	Ἀρίθα μ. καὶ τῶν σιν αὐτῶν.
25	Τ	Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μ.
26	Τ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΕΓ. ΤΟΥ ΜΥΡΣΒΑΝΤΟΥ
27	Π	Νικότορος μ.
28	Π	Τερωνίου, Νεονίλλης μ.
29	Σ	Αναστασίας ὁσίας. τῆς Ρωμαίας
30	Κ	Ζηνοβία καὶ Ζηνοβίας τῶν ἀδελφῶν μ.
31	Δ	Ἀρισταβεόλου ἐκ τῶν Σαχων.

Ὁ σιωπῶν τὴν ἀλήθειαν θάπτει χρυσόν

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Τουρκιστί Ἰκιντζι Τεσριν

έχων ημέρας 30

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νύξ 14

1	Τ	Κοσμῆ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργ.
2	Τ	Ἀκινδύνη μ. καὶ τῶν σιν αὐτῶν.
3	Π	Ἀκκιμιῶ, Ἰωσήφ Ἀειθαλά μ.
4	Π	Ἰωαννικίου τοῦ Μ., Νικάνδρου ἱερόμ.
5	Σ	Γαλακτιῶνος καὶ Ἐπιστολήμης τῶν μ.
6	Κ	Παύλου ἀρχιεπ. Κ)πόλεως τοῦ ὁμοῦ.
7	Δ	Τῶν ἐν Μελιωνῆ 33 ἁγ., Λαζάρου Ἀθηνοδόρου μ.
8	Τ	ΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΓΑΒΡΙΗΛ
9	Τ	Ὀνησιφόρου καὶ Πορφυρίου μάρτυρος
10	Π	Ἐράστου ἐκ τῶν Ὁ, Ὀρέστου μάρτυρος
11	Π	Μηνῆ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου μ.
12	Σ	Ἰωάννη Ἐλεήμονος καὶ Νείλλου ὁσ
13	Κ	Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου Πατρ. Κων/πόλεως
14	Δ	Φιλίππου ἄλ. Κρηωφαγία
15	Τ	Γεργίου, Σαμωνῆ καὶ Ἀβίδου μ. (Ἀρχεται ἡ νησ.)
16	Τ	Μαρθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
17	Π	Γρηγορ. ἱπτικ. Νεοκαισαρεια. Γενναδίου καὶ Μαξ.
18	Π	Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ μ.
19	Σ	Ἀβδίου προφ., Βαρλαάμ μ.
20	Κ	Πρόκλου Κλήτος, Γρηγορ. τῆς Ἀσκητοῦ.
21	Δ	ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.
22	Τ	Φιλήμονος καὶ Ἀρχιππε
23	Τ	Γρηγορίου ἱπ. Ἀκραγαντινίου καὶ Αμφιλοχίου
24	Π	Κλήμεντος Πάπα Ρώμης καὶ Πέτρου Ἀλεξ.
25	Π	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ Μερμερής μ.
26	Σ	Ἀλεξίου τοῦ Κιενίου, Στυλιανῶ ὁσ.
27	Κ	Ἰακώβου μεγάλου τοῦ Ἰεροσ.
28	Δ	Στεφάνου τοῦ Νέου, Εἰσηγητοῦ μ.
29	Τ	Παραπόνα καὶ Φιλίππου τῶν μ.
30	Τ	ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ

Ὁ καλὸς λόγος προκαλεῖ γέλωτα,
ἡ καλὴ πράξις σιωπὴν.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Τουρκιστί Μπιριντζι Κιανούν

Ἐχων ἡμέρας 31

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ 15

1	Π	Νακμ. προφ. Φιλοτίου τοῦ Ἐλεήμονος
2	Π	Ἀββαθὴν προφ. Μερσίης μάρτ.
3	Σ	Σοφονίᾳ προφ. Ἀγγελικῆς καὶ Σελούν. μαρτ.
4	Κ	ΣΕΡΑΦΕΙΜ, ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
5	Α	ΣΑΒΒΑ ΤΟΥ ΝΗΓΙΑΣΜΕΝΟΥ. Διογένη. μάρτ.
6	Τ	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΥΡΩΝ
7	Τ	Ἀμβροσία Ιτακ. Μεδιολάνων
8	Π	Παπασία ὁσ. Σωσθένους μ.
9	Π	Σύλληψις ἁγίας Ἄννης μητρὸς τῆς Θεοτόκου
10	Σ	Μηνᾶ, Ερμολένος, Εὐγράφου μ.
11	Κ	ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ. Δανάη τῆ Σουλίας
12	Α	ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ
13	Τ	Ἐδοκρετίου, Εὐγενίου Ἀσκίας
14	Τ	Θύρα μαρτύρου καὶ Ἀρριανοῦ, Καλλινίκου
15	Π	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
16	Π	Ἀγγελία πρ. Μαρτίου
17	Σ	Διοσκείου ἁρχιεπισκόπου Αἰγύπτου, Δανάη 3 Παιδων
18	Κ	Σεβαστιανῶν μ. καὶ τῶν ἀντὶ τῆ Ζωῆς μάρτ.
19	Α	Βονιφάτιου μ. Ἀγίας ὁσίας.
20	Τ	Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου
21	Τ	Ἰουλιανῆς μ., Θεμιστοκλέους μ.
22	Π	Ἀναστασίας Φαρμακολογίας. Χρυσόστομο μαρτ.
23	Π	Τῶν ἁγ. 10 μαρτ. τῶν ἐν Κρήτῃ
24	Σ	Εὐγενίας ὁσιολογίας
25	Κ	Ἡ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.
26	Α	Ἡ ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ. Ἰσάκη τοῦ μητροπολίτου
27	Τ	Στεφάνου ἀρχιδ. Πρωτομάρτυρου Θεοδοῦρα Γραμματῆ
28	Τ	Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ διαμ. μ. Γλυκερίας μάρτ.
29	Π	Τῶν ἐν Βηθλέεμ 14 χιλ. νεμίων
30	Π	Ἀντωνίας μ. Ἀσηματίας μάρτ.
31	Σ	Μελάνης ὁσίας τῆς Ρωμανίας

Καὶ ὁ διάβολος ἦτο ὠραῖος ἔσταν ἦτο νέος

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΔΕΚΕΚΑΜΗΡΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙΣ

Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους φαίνεται ἑορταζομένη παρὰ λαῶν ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος. Ὡσαύτως φαίνεται ἀρχαιότατον τὸ ἔθος τοῦ δωροδορεῖν κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησίν, καὶ μάλιστα παρὰ γονέων πρὸς τέκνα καὶ παρὰ προέδρι-τέρων πρὸς νεωτέρους.

Ἐπὶ τῶν πρώτων τῆς Ῥώμης βασιλέων ἔθος ἦτο νὰ ἀποστέλλωσιν εἰς τοὺς ἀρχοντας ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους θαλλὸν ἐλαίας ἐκ τοῦ ἁλσους τῆς θεᾶς Στρένια. Τέλος ἡ πρώτη τοῦ ἔτους ἐκκηρύχθη ἡμέρα ἑορτῆς ἀφιερωθείσα εἰς τὸν Ἰανόν, ὅστις διποδόσωπος εἰκονιζόμενος ἐβλεπεν ἅμα τότε ἀποιχόμενον καὶ τὸ ἀρχόμενον ἔτος. Καὶ ὁμοίως, καίτοι ἦτο ἑορτὴ πάνδημος, ὁ λαὸς δὲν ἐσχόλαζε. Τοῦναντίον ἕκαστος εἰργάζετο ἀποδοῦν οἶονε τὴν ἀκροῖαν διὰ τὸ ἔτος.

Ἐπὶ δὲ τῶν Αὐτοκρατόρων τοσοῦτον γενικὸν τὸ ἔθος τῶν δώρων ἀπέβη, ὥστε ἅπας ὁ λαὸς μετέβαινε παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι εἰχόμενος αἰδίων αὐτῷ τὸ νέον ἔτος καὶ παντοίων ἀγαθῶν μετόν, ἕκαστος δὲ προσέφεριν αὐτῷ ἀργυροῦν τι δῶρον,

ἀναλόγως τῆς περιουσίας καὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ τάξεως. Βαθυμυδὸν ὅμως τὸ ἔθος κατέπεσεν εἰς ἀχρηστίαν καὶ οἱ Αὐτοκράτορες ἐξέδιδον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διατάγματα περὶ καταργήσεως τοῦ ἔθους.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἐπεζήτησε νὰ ἐξοδτρακίσῃ τὸ ἔθιμον τοῦτο τῶν δώρων, τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσῳ αἱ τοῦ Ἰανουαρίου καλένδαι, καθ' ἧς τὰ δῶρα ἀντιπλάσσοντο, συνέπιπτον πρὸς τὰ Σατουρνάλια, τὰς τῶν Ρωμαίων ἀπόκριτας, καθ' ἧς θυμῶδοι ἐτελοῦντο χοροὶ καὶ τὰς ἀγνιάς κατέκλυε προσωπιδοφόρων ἔθμος.

Τὰς τοῦ Ἰανουαρίου καλένδαι ἀντικατίστησαν αἱ μεγάλαι ἑορταὶ τοῦ Δωδεκαημέρου, καθ' ἧς, καὶ μάλιστα τῇ 1 Ἰανουαρίου, παντοῖα ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν ἐγίνοντο δῶρα τοῖς συζύγοις καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν. Ὁμοίαι δὲ ταύταις ἐγίνοντο καὶ ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς αἰσαῖς, ἐν αἷς οἱ βασιλεῖς, οἱ ἀγεμόνες, οἱ πρίγκιπες καὶ λοιποὶ δυνατὰ κατὰ τὰ Χριστούγεννα τοὺς ὑποτέλεις αὐτῶν καὶ μετὰ πολυήμερον εὐωχίας καὶ ἑορτῆς ἴδιον πολλὰ δῶρα.

Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ εὐθὺς ἀπὸ τὸν 1^η μ. Χ. αἰῶνα καθιερώθη ὡς μεγάλη ἑορτὴ μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν τῆς Δύσεως, ἐνῶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ περισσότερον λαμπρῶς ἑορτάζετο τὸ Πάσχα. Μόνον μετὰ τὸν 1^η μ. Χ. αἰῶνα καὶ κατὰ τὰς

ἀρχὰς τοῦ 4^{ου} αἰῶνος ἤρχισαν ἑορταζόμενα τὰ Χριστούγεννα ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ὡς πρώτη ἑορτὴ ἐπανηγυρίζετο ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων, ὅτε ἐψάλλοντο καὶ τὰ πρῶτα Κάλανδα. Ὁμοῦ ὅμως μετὰ τὴν καθιέρωσιν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων εἰς τὴν Ἀνατολὴν μετεβιβεύθησαν καὶ αἱ ἑορταὶ τῶν Καλανδῶν, αἱ ὁποῖαι διήρκουν δώδεκα ἡμέρας. Εἰς τὴν Δύσιν κατὰ τὸ Δωδεκαήμερον τοῦτο ἐγίνοντο ἐξαιρετικοὶ ἑορτασμοί, οἵνεκ ἐφθάνον μέχρις ὀργίων, ἐκαλοῦντο δὲ τότε Σατουρνάλια, Κρόνια κλπ. Αἱ Καλένδαι ἐτελοῦντο τὸν Ἰανουάριον, διὰ τοῦτο καὶ ὁ μὴν οὗτος ὀνομάζετο Καλενδάρης. Κατὰ τῶν ὀργίων τῶν Χριστιανῶν τῆς Δύσεως, ἡ ἐν Γουέλλφ κατὰ τὸν ΣΤ. μ. Χ. αἰῶνα συνελθοῦσα Σύνοδος ἐξέδωκεν ἀφορισμὸν καὶ ἐπέβαλε τὴν καθαιρέσιν εἰς τοὺς κληρικοὺς οἵτινες μετείχον εἰς αὐτά. Προέβη δὲ εἰς τοῦτο ἡ ἐν Γουέλλφ Σύνοδος διότι οὐ μόνον ἐμέθον καὶ ἐχόρευον λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ, ἀλλὰ μετημυήζοντο καὶ αὐτοὶ οἱ κληρικοὶ εἰς ἄρκτους, εἰς λύκους, εἰς τράγους, εἰς καλογραίας, εἰς στρατιώτας, καὶ ἀναμιγνυόμενοι μετὰ τοῦ διασκεδάζοντος καὶ ὀργουμένου πλήθους ἐψάλλον ᾄσματα τῶν τριτόδων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μετημυήσμενοι οὔτοι εἰσῆρχοντο καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἀρχόντων καὶ ἐψάλλον καὶ συγχρόνως ἤρχαζον διάφορα ἑδέσματα καὶ γλυκίσματα, ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ὑπερβυδι-

κά ὄντι καὶ ὀνομασθῆσαν **Καλικάντζαροι**. Οἱ Καλικάντζαροι οὔτοι ἦτοι οἱ εἰς τετραπόδα μιτημφετέμενοι ἑορτασθαι τοῦ Δωδεκαημέρου, ἐξηφάνιζοντο ὁμοῦ μετὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφάντιων, ἦτοι εὐθύς ὡς ἔλυγον καὶ αἱ ἑορταὶ τοῦ Δωδεκαημέρου. Ἐκτοτε ἔμεινεν ἡ παράδοσις ὅτι οἱ Καλικάντζαροι φεύγοιθιν, ἅμα κατὰ τὰ Θεοφάντια ἀγιασθῶσι τὰ ἔδατα.

Αἱ ἑορταὶ τῶν Καλανῶν ἤρχιζαν καὶ εἰς τὴν Δύσιν καὶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἀπὸ τῆς Ἰανουαρουαρίου, ὅτε ἠνοίγοντο οἱ πύθοι πρὸς ἄφθονον πότον καὶ ἐψάλλοντο τὰ Κάλανδα, μέχρι τῆς ἑορτῆς τῶν Φώτων. Αἱ ἀγοραὶ δὲ ἀπὸ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων ἠνοίγοντο πλούσιαι καὶ ἐτόλιζοντο μετὰ κλάδους δάφνης καὶ μυρσίνης καὶ ἄλλους καρποὺς κεχρισμένους.

Τὴν νύκτα ὄμιλοι ἀνδρῶν καὶ παιδῶν μετὰ ὄργανα καὶ τύμπανα ἐξήρχοντο εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἐψάλλον τὰ Κάλανδα κατὰ τρόπον ἰδιόρρυθμον, ἐλάμβανον δὲ ὡς δῶρα ξηροὺς καρποὺς καὶ χριστὰ νομίσματα ἢ καὶ ποικιλικὰ.

Κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν οἱ ἑορτασθῆαι τῶν Καλανῶν παρεδίδοντο εἰς τὴν κτιθείαν ἵνα δοκιμάσῃ τὴν τέχνην αὐτῶν διὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος, ὡς καὶ σήμερον.

Κατὰ τὴν τρίταν ἡμέραν οἱ διὰ χρεὶν κρατούμενοι εἰς τὰς φυλακὰς ἀπικτείνοντο, καὶ αἱ λοιπαὶ

ἡμέραι διετίθεντο διὰ τὰ θιάματα τῶν Ἰπποδρόμων καὶ διὰ μεγάλα ἀνυπόδια.

Κατὰ τὴν κριαν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων μετίβαινεν ὁ Αὐτοκράτωρ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας ὑπὸ τὰς εὐφημίας τῶν Δύμων. Ὁ Αὐτοκράτωρ τιμῶν τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων παρέθετε καθ' ἑκάστην ἑσπέραν τοῦ Δωδεκαημέρου εἰς τοὺς ἐπιφανεῖς ἄρχοντας καὶ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ ἐστιασίαις. Εἰς συνεστιασίην μετὰ τοῦ Αὐτοκράτορος προσεκαλοῦντο οὐ μόνον ἡ Ἐκκλησία, οἱ ἐπιφανεῖς καὶ τὰ ἀγαθοεργὰ καθιδρύματα ἀλλὰ καὶ οἱ πτωχοὶ τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν ἑκάστου γαύματος, ὡς γράφει ὁ Περφύρογεννυτος, ἐπαιζοντα μουσικὰ μέλη. Τὴν ἑκτὴν ἡμέραν ἀνένετρογεν ὁ Αὐτοκράτωρ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἔχοντας παρ' αὐτῶ τοὺς δώδεκα ἡγουμένους τῶν μεγάλων Μοναστηρίων. Εἰς τὰς τῶν λοιπῶν ἡμέρων ἐστιασίαις ἀνένετρογον αἱ ἀντιπροσώπειαι τοῦ λαοῦ, οἱ λογάδες, οἱ μητροπολίται, ὁ κληρὸς ἐν γένει καὶ οἱ ψάλλται, καὶ δώδεκα πτωχοὶ καθ' ἑκάστην εἰς τύπον τῆς ἀποδοτικῆς δωδεκάδος. Γ. Π.

ΔΑΚΡΥΑ ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ

Ἐφύσαγε τ' ἀγέρι
κι' ἔσσειε τὰ κλαδιά·

ὦ ἀγαπημένα μέρη,
προδροτόρα ὦ καρδιά!

—*—

Μὲ γρήγορο ἦρθα βῆμα
καὶ στήν ἀκρογιαλιά,

ἐτάραξε τὸ κῦμα
γλυκὰ τὴν σιγαλιά.

—*—

Καὶ ἡ ψυχὴς μας ὅταν
ἐδῶ ἐπροσευχόταν

ἀπὸ τὴν εὐτυχία,

—*—

εἶχαμε τότε κλάψει

καὶ στήν Ἀγάπη ἀνάψει

ὑπέρολα μιση θυσία.

Γλυκὰ μοῦχες δοσμένα
φιλιὰ κάποια βραδειά·

μ' αὐτὰ φαρμακωμένα
μοῦ καίνε τὴν καρδιά!

—*—

Θυμᾶμαι ἦσουν τότε
αἰχμάλωτη σ' ἐμέ·

μὰ τώρα ἀπὸ πότε
μὲ ξέχασες ὠϊμέ;

—*—

Τ' ἀηδόνι πὺ λalοῦσε,
γιὰ ἔρωτα μιλοῦσε

ἐπάνω στὸ κλαδί·

—*—

μὰ τώρα πειὰ στὴ στέγη,
ὁ γκιώνης μόνον κλαίγει

κι' αὐτὸ δὲν τραγουδεῖ.

Μ. ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΚΥΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Ὁ Διογένης ὁ φιλόσοφος τῆς ἀρχαιότητος κατήγετο ἀπὸ τὴν Σινώπην: Ἐπειδὴ εἶχε κατηγορηθῆ ὅτι ἔκαμνε κίβδηλα νομίσματα διὰ νὰ μὴ συλληφθῆ καὶ τιμωρηθῆ κατέφυγεν εἰς Ἀθήνας καὶ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φιλοσόφου Ἀντισθένου διὰ νὰ γίνῃ μαθητὴς του.

Ὁ Ἀντισθένης δὲν τὸν ἐπήρε μὲ καλὸ μάτι ἤρπασε μίαν ράβδον καὶ ἤρχισε νὰ τὸν κτυπᾷ. «Κτύπα ὅσον θέλεις τοῦ ἔλεγεν ὁ Διογένης ἐγὼ ἀπ' ἐδῶ δὲν τὸ κουνῶ θέλω νὰ γίνω μαθητὴς σας.» Ἄμα εἶδε τὴν ἐπιμονὴν του ὁ Ἀντισθένης τὸν ἐδέχθη ὡς μαθητὴν του καὶ ἐσπούδασε πλησίον του ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἔγινε φιλόσοφος ὅπως ὁ διδάσκαλος του. Διήλθε ζωὴν πτωχοτάτην καταγελῶν πάντοτε τὴν ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἐκοιμᾶτο δὲ ὅπου ἐνουκτῶνεν εἰς τοὺς δρόμους ὅπως οἱ κύνες καὶ διὰ τοῦτο κυρίως ὠνομάσθη κυνικός.

Μίαν ἡμέραν ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸν λαὸν ἔξω εἰς ἓνα κεντρικὸν δρόμον περὶ σπουδαίου ζητήματος ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐστίκετο νὰ τὸν ἀκούσῃ δι' αὐτὸ ἤρχισε νὰ τραγουδῆ καὶ νὰ χορεύῃ. Τότε ἔτρεξαν πολλοὶ ὀλόγυρά του καὶ τὸν ἔβλεπον. «Ἀνόη-

τοι τοὺς εἶπεν ὁ Διογένης, ὅταν πρόκειται δι' ἀνοησίας δίδετε προσοχὴν καὶ μαζεύεσθε, ἀλλὰ διὰ σπουδαῖα ζητήματα οὔτε κἂν δίδετε σημασίαν».

Μίαν ἄλλην ἡμέραν ὁ φιλόσοφος ἤναψε φανάριον ἐν ὄρα μεσημβρίας καὶ περιεφέρετο εἰς τοὺς δρόμους «Ποῖον ζητεῖς Διογένη τὸν ἠρώτων ὅσοι τὸν ἔβλεπον» «Ἄνθρωπον ζητῶ ἔλεγεν ἐκεῖνος» !!

Ἄλλοι πάλιν τὸν ἐπεύραζον καὶ τὸν ἔλεγον: Ὁταν ἀποθάνῃς Διογένη ποῦ θέλεις νὰ σὲ θάψωμεν;

— Νὰ μὲ ρίψητε εἰς τοὺς δρόμους ἀπήντησεν αὐτός.

— Δὲν φοβεῖσαι, τὸν εἶπον, νὰ μὴ σὲ φάγουν οἱ κόρακες;

— Τότε νὰ μὲ δώσητε εἶπε μίαν ράβδον διὰ νὰ τοὺς κτυπῶ.

— Ἀλλὰ δὲν θὰ αἰσθάνεσθε τὸν εἶπον αὐτοὶ

— «Ἀνόητοι τοὺς ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος, ἀφοῦ δὲν θὰ αἰσθάνωμαι τί μὲ ἐρωτᾶτε ἂν θὰ μὲ φάγουν οἱ κόρακες καὶ οἱ σκύλοι;

Μίαν φορὰν ὁ Διογένης εἶδεν ἓνα κλέπτην ποῦ ἐπήγαιναν νὰ τὸν κρεμάσουν.

— Ἀθλιε, τοῦ λέγει ὁ φιλόσοφος, ποῖος σὲ πταίει ἐπήγες νὰ κλέψῃς ὀλίγα ἔπρεπε νὰ κλέψῃς πολλὰ διὰ νὰ κρεμάσῃς σὺ ἄλλους καὶ νὰ μὴ κρεμοῦν σήμερον ἐσένα».

Μίαν ἡμέραν ὁ φιλόσοφος ἐκάθησεν εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου καὶ ἔτρωγε. Ἐμαζεύθησαν τότε

πολλοί περίεργοι τὸν ἐπεύραζον καὶ τὸν ἔλεγον ὅτι ἐπέρασε καὶ τοὺς σκύλους.

— «Σκύλοι εἰσθε σεῖς, ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος διότι μαζεύεσθε ἐδῶ ὄλογυρά μου σὰν ἀδιάκριτοι καὶ μὲ βλέπετε πού τρώγω».

Ὁ Διογένης εἶχεν ὡς κατοικίαν ἓνα βαρέλιον ἐκεῖ μέσα ἐκοιμάτο. Τὸ σπουδαιότερον δὲ τῶν ἀνεκδότων εἶναι ὅταν τὸν ἐπεσκέφθη ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Ὁ φιλόσοφος ἀνεπαύετο εἰς τὸ βαρέλιον του καὶ ἐθερμαίνετο εἰς τὸν ἥλιον, ἐπειδὴ ἐκρύωνε.

Ὅταν τὸν ἐπλησίασεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἐρωτᾷ :

— Ξεύρεις ποῖος εἶμαι ἐγώ ;

— Ὅχι, εἶπεν αὐτός.

— Εἶμαι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, εἶπεν ὁ βασιλεὺς.

— Αὐτὸ τί σημαίνει, εἶπεν ἑκείνος καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁ Διογένης !!

— Ζήτησον ἀπὸ ἐμὲ τί θέλεις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ θά σοῦ δώσω.

— Θά σέ παρακαλέσω εἶπεν ὁ φιλόσοφος νά παραμερίσης καὶ νά μὴ μοῦ ἐμποδίσης τὸν καλὸν ἥλιον πού μὲ θερμαίνει !

— Δέν θέλεις εἶπεν ὁ βασιλεὺς νά σοῦ δώσω μερικά χρήματα ἀφοῦ εἶσαι τόσον πτωχός ;

— Τί θά τὰ κάμω ἐγὼ τὰ χρήματα εἶπεν ὁ φιλόσοφος ἐγὼ εἶμαι πλουσιώτερος ἀπὸ σέ, διότι ἐγὼ εὐχαριστοῦμαι καὶ ἀρκούμαι νά κατοικῶ εἰς ἓνα βα-

βαρέλιον, ἐνῷ ἐσένα δέν σέ φθάνει οὔτε τὸ παλάτι σου οὔτε τὸ βασιλείόν σου καὶ κινδυνεύεις δι' αὐτὰ νά χάσης τὴν ζωὴν σου, διότι θέλεις νά τὰ μεγαλώσης.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ βασιλέως ἀγριοκίταξαν τὸν φιλόσοφον, διότι ὠμίλει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὸν βασιλέα.

— Φίλοι τοὺς λέγει ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος μὴ τοράτεσθε, διότι σὰς βεβαιῶ, ἂν δέν ἤμην Ἀλέξανδρος θά ἐπεθύμουν πολὺ νά ἤμην Διογένης !!»

ΧΡ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Πιρίγκηπος, 12)12)37

Γ Ν Ω Μ Ι Κ Α

Ὁ Ἄγγλος ἀγαπᾷ τὴν ἀλήθειαν ὡς νόμιμον σύζυγόν του. Καίτοι δέν προσφέρεται πρὸς αὐτὴν μετὰ τρυφερότητος καὶ ἱποπισμοῦ, γνωρίζει ἐν τούτοις νά τὴν ὑπερασπίσῃ, καὶ οὐκ εἰς τὸν παραβιάζοντα τὸ οἰκιακὸν αὐτῆς ἄστυον.

Ὁ Γάλλος ἀγαπᾷ τὴν ἀλήθειαν ὡς ἐρωμένην, μετὰ παραφορᾶς, μετὰ πάθους, μοιρᾶς τῆς ἡμέρας ὀρκιζόμενος ὅτι εἶναι ἕτοιμος νά θυσιάσῃ τὴν ζωὴν του ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁ δὲ Γερμανὸς τρέφει πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἡσυχον καὶ γαληνιαίαν στοργήν, οἷαν καὶ πρὸς τὴν μάμμην του.

Οὐδὲν ὑψηλότερον ἀνθρώπου διηγούμενου τὰς ἐπιτυχίας του. Καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς στενοτέρους φίλους μας πρέπει νά περιριζόμεθα διηγούμενοι μόνον τὰ ἀτυχήματά μας.

ΤΙ ΜΙΑ ΓΥΝΗ ΧΡΕΩΣΤΕΙ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΗ

Εἰς τοπογράφος ὑπεσχέθη εἰς τὴν σύζυγόν του νὰ τῆ προσφέρει, κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν τῆς ἑν φέρεμα. Ἄλλ' ἂς φαντασθῆ ὁ ἀναγνώστης ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τῆς συζύγου τοῦ τοπογράφου ὅταν, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ἡμέραν, ἐν ᾗ περιέμενε μὲ ἀνυπομονήσαν τὸ φέρεμα, ὁ σύζυγός τῆς τῆ εἶδεν τὸ κατωτέρω ἐντυπον ἔχον σχῆμα φορέματος.

Ἡ γυνὴ χρεώσεται νὰ μανθάνῃ.

- A. Νὰ ράπτῃ.
- B. Νὰ μαγειρεύῃ.
- Γ. Νὰ ἴναι περιποιητικὴ.
- Δ. Νὰ ἀποφεύγῃ τὴν ἀργίαν.
- E. Νὰ ἐγείνηται τῆς κλίνης ἐνωρίς.
- Z. Νὰ φουλαττῇ τὸ μυστικόν.
- H. Νὰ ἴναι εὐπειθής.
- Θ. Νὰ ἴναι ζῶηρά καὶ εὐθυμος.
- I. Νὰ ἡμιλεῖ μόνον ὅταν πρέπῃ.
- K. Νὰ περιποιητῆται τὰ τέκνα τῆς.
- Λ. Νὰ μὴ ἴναι πολὺ ζηλότυπος.
- M. Νὰ καταβάλλῃ τὸν χαρακτήρα τῆς.
- N. Νὰ ἀποφεύγῃ τοὺς ἄκκιςμούς.
- E. Νὰ μὴ τρέχῃ εἰς τὰ καταστήματα.
- C. Νὰ ἴναι εὐσπλαγγνος.
- H. Νὰ ἴναι ἡ χαρὰ τῆς οἰκογενείας τῆς.
- P. Νὰ ἴναι ἡ ποίησις καὶ τὸ ἄνθος τῆς οἰκίας.
- S. Νὰ μὴ ἀναγινώσκῃ μυθιστορήματα.
- T. Νὰ ἔχῃ καλὴν καρδίαν.
- Y. Νὰ νυμφεύηται ἄνδρα ἔχοντα ἀξίαν.
- Φ. Νὰ ἴναι γενναία εἰς πᾶσαν περίστασιν.
- X. Νὰ ἴναι τὸ στήριγμα καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ συζύγου τῆς.
- Y. Νὰ ὑπερισχέῃ διὰ τῆς ἀγαθότητός τῆς.
- Ω. Νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ βίου εἶναι ἡ τελὴ οὐκεία.

Ἡ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ

Οὐδεὶς δύναται ποτὲ νὰ μείνη ἀπαθής ὅταν κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνάστρου νυκτὸς ἀφιερῶσιν μερικὰ λεπτὰ διὰ τὴν παρατήρησιν τῶν ἀπειραρίθμων φωτεινῶν σημείων τὰ ὅποια ἐκ πρώτης ὄψεως μᾶς φαίνονται ὡς νὰ εἶνε ἀτάκτως ἐσκορπισμένα ἐπὶ τοῦ καλύπτοντος ἡμᾶς θόλου τ' οὐρανοῦ.

Πόσους ὅμως ἀπασχολοῦν αὐτοὶ οἱ φωτεινοὶ στρατιῶται τῆς νυκτὸς! Τί μυστήρια κρύπτουν ἄρα γε ὑπὸ τὸ ἀσθενὲς φῶς των; Τί μᾶς ὠφελεῖ καὶ εἰς τί δύναται νὰ μᾶς ὑπηρετήσῃ ἡ μελέτη τῶν ἀστρῶν; Ποῖα εἶναι ἡ ἀξία τῆς ἀστρονομίας; Διατί μᾶς εἶναι χρήσιμος;

Ἡ ἀστρονομία μᾶς εἶναι χρήσιμος, διότι μᾶς ἐξηγῶναι ὑπεράνω ἡμῶν αὐτῶν, μᾶς μεταρσιώνει. Εἶναι χρήσιμος διότι εἶναι μεγάλη! Εἶναι χρήσιμος διότι εἶναι ὠραία!...

Εἶναι ἐκείνη ἡτις μᾶς διδάσκει τὸ πόσον ὁ ἄνθρωπος μικρὸς τὸ δέμας εἶναι μέγας κατὰ τὸ πνεῦμα ἀφοῦ τὸ κατακλήσῃ τούτο "Ἀπειρον ἐντὸς τοῦ ὀπίου τοῦ σώματος του δὲν ἀποτελεῖ παρὰ σκοτεινὸν σημεῖον, ἡ διάνοιά του δύναται νὰ τὸ περιλάβῃ ἀκέραιον καὶ νὰ γενθῇ τὴν σιωπηλὴν του ἁρμονίαν. Ὄντω ἀποκτώμεν συνείδησιν τῆς δυνάμεώς μας ἡτις μᾶς καθιστᾷ ἰσχυροτέρους.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλω κυρίως νὰ σᾶς ἀποδείξω εἶνε τὸ μέχρι τίνος σημεῖον ἡ ἀστρονομία διηκολύνηε τὸ ἔργον τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν.

Ὅποσον ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἔμενεν ὀπίσω ὅταν ἠγνόει αἰωνίως τὰ ἄστρα! Ὅταν ὁ θόλος ὅστις τὴν καλύπτει ἦτο διαρκῶς νεφροσκεπής! Ὅταν ἔστερεῖτο καὶ αὐτοῦ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός τοῦ τόσον ἀναγκαίου δι' ὄργανισμοὺς οἳ εἶναι οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. Φρονεῖται λοιπὸν ὅτι ἐὰν ἔζῳμεν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας θὰ ἐγινόμεθα ὅτι εἴμεθα; Πιθανώτατα ὄχι... Καὶ τοῦτο διότι τὰ ἄστρα δὲν μᾶς ἐξαποστέλλουν μόνον τὸ ὄρατὸν φῶς τὸ ὁποῖον προσβάλλει τοὺς σαρκίνους ὀφθαλμοὺς μας.

Ἐξ αὐτῶν μᾶς ἔρχεται καὶ ἓνα ἄλλο φῶς κατὰ πολὺν αἰθεριώτερον, διαπεραστικώτερον, ὅπερ καταναγάζει τὴν διάνοιάν μας. Αὐτοῦ τοῦ φωτός θὰ προσπαθῆσω νὰ σᾶς δείξω τ' ἀποτελέσματα.

Γνωρίζετε εἰς ποίαν κατάστασιν εὗρισκετο ὁ ἀνθρώπος πρὸ μερικῶν χιλιετηρίδων; Ἡ φύσις ἦτο δι' αὐτὸν μυστήριον ἀκατανόητον. Κατεπλήσσετο εἰς κάθε ἀπροσδόκητον ἐμφάνισιν τῆς καὶ ἦτο ἀνίκανος νὰ διίδη εἰς τὴν τοιαύτην συμπεριφορὰν τῆς ἄλλο τί ἀπὸ τὴν ἰδιωτρολίαν. Ἐνεκα τούτου ἀπέδιδε τὸ πᾶν εἰς τὴν ἐπίδρασιν πλήθους φανταστικῶν πνευμάτων. ὑπεδουλώθη πρὸς κάθε τί το συμπληροῦν τὸ περιβῆλλον αὐτοῦ, πρὸς τὸ ὁποῖον (διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ δράσῃ ἐν τῷ κόσμῳ) προσεπάθει μὲ κάθε τρόπον νὰ

συμβιβασθῆ Αἱ ἀποτυχίαι του δὲν τὸν ἐφρονομάτιζον, ὡς ἀποπεμπόμενος ἰκέτης δὲν ἀποθαρρύνεται εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ παύσῃ τὰς ἰκεσίας του.

Σήμερον ὁμῶς δὲν καθικετεύομεν πλέον τὴν φύσιν, τὴν προστάζομεν. Καὶ τὴν προστάζομεν ἐν ὀνόματι νόμων τοὺς ὁποῖους δὲν δύναται ν' ἀρνηθῆ· διότι εἶναι ἰδικοί της. Τοὺς νόμους τούτους δὲν ζητοῦμεν ἀνοήτως ἀπὸ αὐτὴν νὰ τοὺς ἀλλάξῃ. Εἴμεθα οἱ πρῶτοι πού ὑποκείμεθα εἰς αὐτούς.

Ὅποιαν λοιπὸν μεταβολὴν ἐδέξασε νὰ ὑποστοῦν αἰψυχαί μας διὰ νὰ μεταβοῦν ἀπὸ τὴν μίαν κατάστασιν εἰς τὴν ἄλλην! Νομίζετε ὅτι ἄνευ τῆς μελέτης τῶν ἄστρον, κάτωθεν ἑνὸς διαρκῶς νεφροσκεποῦς οὐρανοῦ, θὰ ἦτο δυνατὴ μία τοιαύτη μεταμόρφωσις;

Καὶ ἐν πρώτοις εἶναι ἡ ἀστρονομία ἣτις μᾶς ἐδίδαξε τὴν ὑπαρξίν τῶν νόμων. Οἱ Χαλδαῖοι οἵτινες πρῶτοι παρετήρησαν τ' ἄστρα μὲ ὀλίγην προσοχὴν ἀντελήφθησαν ὅτι ταῦτα δὲν εἶναι ἐσκορπισμένα ὡς ἔτυχεν ἀλλ' ὅτι ἀποτελοῦν μίαν ἀρκετὰ πειθαρχημένην στρατιάν. Ἀναμφιβόλως τοὺς διέφευγον οἱ κανόνες τῆς πειθαρχίας ταύτης. Τοὺς κανόνας τούτους δέεκριναν ὁ Ἰσπαρῆος, ὁ Πτολεμαῖος, ὁ Κοπέρνικος, ὁ Κέπλερος καὶ τέλος εἶναι περὶ τὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι ὁ Νεύτων ὁ διακυρήξας τὸν ἀκριβέστερον, ἀπλούστερον καὶ γενικώτερον ἐξ ὅλων τῶν φυσικῶν νόμων. Καὶ τότε, ἐπροσέξαμεν καλλι-

τερον καὶ τὸν μικρόν μας γήϊνον κόσμον ὅπου κάτω ἀπὸ τὴν φαινομενικὴν ἀταξίαν ἐπανεύρομεν τὴν πραγματικὴν ἁρμονίαν τὴν ὁποίαν μᾶς ἐγνώρισεν ἡ μελέτη τ' οὐρανοῦ!

Ποσάκις οἱ φυσικοὶ καταβεβλημένοι ἀπὸ τὰς κόπαις ἀποτυχίας δὲν θ' ἀπηγορευτοῦντο εἰάν δὲν τοὺς ἐνεθάρρυνε τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἀστρονόμων! Ἡ ἐπιτυχία αὕτη τοὺς ἐδείκνυεν ὅτι ἡ Φύσις ὑπόκειται εἰς νόμους καὶ ὅτι εἰς αὐτοὺς πλέον ἀπομένει νὰ γνωρίσουν εἰς ποίους νόμους. Ἄλλ' ἄράγε οἱ νόμοι οὗτοι δὲν εἶναι τοπικοὶ μεταβαλλόμενοι ἀπὸ ἓνα σημεῖον εἰς ἄλλο ὡσάν τοὺς νόμους ποῦ κατασκευάζουν οἱ ἄνθρωποι; Ὁ, τι ἀποτελεῖ ἀλήθειαν εἰς μίαν γωνίαν τοῦ Σύμπαντος ὅπως π. χ. ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι λάθος ὀλίγον παρῶρα; Καὶ τότε δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ διερωτηθῆ, μήπως οἱ νόμοι ἐξαρτώμενοι ἐκ τοῦ τόπου, δὲν ἰξυριῶνται καὶ ἐκ τοῦ χρόνου;

Πάλιν ἡ Ἀστρονομία εἶναι ἐκείνη ἣτις μᾶς δίδει τὴν ἀπάντησιν. Δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ παρατηρήσωμεν τοὺς διπλοῦς ἀστέρας. Ὅλοι τοὺς διαγράφουν κωνικὰς τροχάς, ὥστε ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ἐξερεινήσῃ τὸ τηλεσκόπιον, δὲν κατορθώνει νὰ φθάσῃ τὰ ὅρια τῆς περιοχῆς τῆς ὑποκειμένης εἰς τὸν νόμον τοῦ μεγάλου Νεύτωνος.

Ὡσαύτως ἡ Ἀστρονομία εἶναι ἐκείνη ἣτις μᾶς

ἐδίδαξε καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐπιστήμην νὰ μὴ ἐμπιστευώμεθα εἰς τὰς φαινομενικότητας. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ Κοπέρνικος ἀπέδειξεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐθεωροεῖτο ὡς τὸ εὐσταθέστατον, τοῦναντίον αὐτὸ εὗρίσκειτο ἐν κινήσει, μᾶς ἐδίδαξεν ἐν ταύτῳ καὶ πόσον ἀπατηλοὶ δύνανται νὰ εἶναι οἱ παιδαριώδεις συλλογισμοὶ οἱ ἐξαγόμενοι ἀπὸ τὰ ἄμεσα δεδομένα τῶν αἰσθήσεών μας.

Αὕτη μᾶς ἐδίδαξε νὰ μὴ τρομάζωμεν ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἀριθμούς. Καὶ τοῦτο ἦτο ἀναγκαῖον ὅχι μόνον διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὸν οὐρανὸν ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν γῆν, πρᾶγμα ὅχι τόσο εὐκόλον ὅσον τὴν σήμερον μᾶς φαίνεται.

Πρὸς τοῦτο ἄς ἀνατρέξωμεν πρὸς στιγμήν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἄς φαντασθῶμεν τὸ τί θὰ ἐσκέπτετο ἀρχαῖος Ἕλλην ἂν τις τοῦ ἔλεγεν ὅτι, τὸ ἐρυθρὸν φῶς εἶναι κύμανσις ἑκατομμυρίων δονήσεων τὸ δευτερόλεπτον. Ἀσφαλῶς μίαν τοιαύτην διαβεβαίωσιν θὰ τὴν ἐχαρακτήριζεν ὡς καθαράν τρέλλαν καὶ οὐδέποτε θὰ κατεδέχετο νὰ τὴν ἐξελέγξῃ. Τὴν σήμερον μία ὑπόθεσις ἣτις μᾶς ὑποχρεώνει νὰ δεχθῶμεν πράγματα ἀσυγκρίτως μεγαλειότερα ἢ μικρότερα ἀπὸ ὅτι αἱ αἰσθήσεις μας δύνανται νὰ μᾶς παρουσιάσουν δὲν μᾶς φαίνεται ἄτοπος καὶ ἀποροῦμεν δι' ἐνδοιασμοὺς οἵτινες ἀνεχαίτιζον τοὺς προκατόχους μας καὶ τοὺς ἠμποδίζαν νὰ ἀνακαλύρουν μερικὰς ἀληθείας. Ἐκτοτε εἶδομεν τὸν οὐρανὸν ὅλον ἐν καὶ ἀκα-

τοκαύστως μεγεθυνόμενον, Γνωρίζομεν ὅτι ὁ Ἥλιος ἀπέχει 150.000.000 χιλιόμετρα τῆς Γῆς καὶ οὖν αἱ ἀποστάσεις τῶν πλησιεστέρων ἀπλανῶν εἶναι ἕκαστάδας φεράς μεγαλύτεραι. Ἐξοικειθέντες οὕτω μὲ τὴν κατανόησιν τοῦ ἀπείρως μεγάλου κατέστημεν ἱκανοὶ νὰ νοήσωμεν καὶ τὸ ἀπείρως μικρόν. Καὶ χάρις εἰς τὴν τοιαύτην προπαίδευσίν τῆς ἡ φαντασία (διανοία) μας, ὡσάν τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἀετοῦ ὅστις δὲν θαμβοῦται ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου, δύναται ν' ἀτενίσῃ κατὰ πρόσωπον τὴν Ἀλήθειαν.

Εἶχον λοιπὸν ἄδικον νὰ εἶπω, ὅτι, ἡ Ἀστρονομία κατέστησε τὴν ψυχὴν μας ἱκανὴν νὰ νοήσῃ τὴν Φύσιν; Ὑπὸ οὐρανὸν διαρκῶς νεφροσκεπῆ τὰ πάντα θὰ μᾶς ἦσαν ἀκατανόητα καὶ συνεπῶς μὴ γνωρίζοντες τὸν κόσμον δὲν θὰ ἠδυνάμεθα καὶ νὰ τὸν ὑποτάξωμεν. Καὶ τώρα ἴσως ἀντιέπη τις.

Ἡ Ἀστρονομία ἔδωκεν εἰς τὰς ἄλλας ἐπιστήμας πᾶν ὅτι ἠδύνατο νὰ δώσῃ καὶ ἀφοῦ ἀπαξ ἡ μελέτη τ' οὐρανοῦ μᾶς ἐφωδίασε μὲ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ ἐρευνήσωμεν τὴν γῆτιν φύσιν, πρὸς τί πλέον νὰ ἀσχολούμεθα μὲ αὐτήν; Ἄς τὴν καλύψωμεν μὲ τὸ πέπλον τῆς λήθης.. Καὶ ὁμως!...

Τὰ ἄστρα εἶναι τὰ μεγαλειώδη ἐργαστήρια, τὰ γιγαντιώδη χωνευτήρια τὰ ὁποῖα οὐδεὶς χημικὸς δύναται νὰ ὀνειρευθῆ. Τὸ μόνον τῶν λάθους εἶναι ὅτι εὐρίσκονται μακρὰν καὶ ὁμως τὸ τηλεσκόπιον ὀλο-

νὲν τὰ πλησιάζει. Ἴσως ποτὲ νὰ ἴδωμεν ὑπὸ πόσας μορφὰς ἡ ὕλη συμπεριφέρεται εἰς αὐτά. Ἴσως αὐτὰ νὰ μᾶς διδάξουν ποτὲ καὶ κάτι διὰ τὴν ζωὴν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτου φαίνεται ὡς ἓν ἀννόητον ὀνειροπόλημα καὶ δὲν βλέπω τὸν τρόπον καθ' ὃν τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῆ.

Ἀλλὰ μήπως πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν καὶ ἡ Χημεῖα τῶν ἄστρον δὲν ἐφαίνετο ὡς ἓν ἀννόητον ὀνειροπόλημα; Ἄς περιορίσωμεν ὁμως τὰ βλέμματά μας εἰς ὀρίζοντα ὀλιγώτερον μεμακρυσμένους. Ἐὰν τὸ παρελθὸν μᾶς ἔδωκε πολλά, δικαιοῦμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τὸ μέλλον θὰ μᾶς δώσῃ περισσώτερα.

Δ. Χ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

*Ὁ ἐξυπνὸν ἀργὰ χασμάται ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ μόλις ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν του πρὸς τὸ ἑσπέρας.

*Ἡ ὀκνηρία περιπατεῖ τοσοῦτο βραδέως, ὥστε ἡ πτωχεία τὴν φθάνει εἰς μίαν στιγμὴν.

*Ἄθρει τὰς ἐργασίας καὶ μὴ ἄφνει νὰ οἱ ὠθήσουν αὐταί.

Δὲν ὑπάρχει κέρδος χωρὶς κόπον.

*Ὅποιος ζη εὐπρίστως ἀποθνήσκει πτωχὸν.

*Ὁ ἔχων εὐφορίαν ἔχει ἐπάγγελμα παράγον κέρδος καὶ τιμὴν.

*Ὁ φιλόπρονος δὲν φοβεῖται τὴν πείναν.

*Ὁ ἔχων τέχνην ἔχει κτῆμα.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

ΠΕΡΑ - ΣΙΣΛΗ

Καὶ προπονητὴν ἀξίας
μετεκάλεσαν ἐπ'αὐτῶς
καὶ ὄνειρεύονται τοὺς πάντας
νὰ νικῆσουν κατὰ κράτος

Πάλι ἡ ἴδια φασαρέα...
Φλυαρεῖ ἡ κάθε γλῶσσα
Παληὰ εἶναι ἱστορία
Τὴν ἀκοῦμε χρόνια τόσα...

Βρίσκονται τώρα σὲ φόρμα
Σύστημα ἔχουν ἀλλάξει
Ἡθικὸ ἐξυψωμένον
"Ὅλα, ὅλα εἶνε ἐν τάξει...

Ντοῦμπλ θεὸ καὶ γρηγοράδα
τίποτε πειὰ δὲν τοὺς λείπει
Περιμένουν τὸν ἀγῶνα
δίχως διόλου καρδιοχτύπι...

"Ὄσπου πάλι καμμιὰ μέρα
σῆμα θ' ἀκουσθῇ κινδύνου
σὰν ἀπέναντι θρεθῶνε
λέοντος μαυροκιτρίνου...

Καὶ θὰ μείνουνε σὰν πάντα
στοῦ λουτροῦ πάλι τὰ κρῦα...
Εἶν' αὐτὸ συνηθεισμένη
καὶ γνωστὴ μας ἱστορία...

ΠΕΤΡΟΣ ΔΙΑΓΟΡΑΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ Θ. ΒΡΕΦΟΥΣ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

Ἰπὸ τοῦ τριτεύοντος τῶν Πατριάρχων
κ. ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΚΡΙΘΙΩΤΗ

«Ἐξεί υἱὸν καὶ καλέσης τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν».

Τίνος εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι ; Εἶναι οἱ γλυκεῖς, οἱ παρήγοροι λόγοι τοῦ Ἀγγέλου τοὺς ὁποίους ἀπήλυθνε πρὸς τὸν Ἰωσήφ. Εἶναι οἱ λόγοι οἱ ὅποιοι τόσον εὐχάριστα ἀπήχησαν εἰς τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους. «Αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν». Ἰδοῦ, λοιπὸν ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον ἔρχεται τὸ Θεῖον Βρέφος τῆς Βηθλεέμ. Ἐρχεται καὶ φέρνει τὴν σωτηρίαν, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν χαρὰν πρὸς ὅλον τὸν κόσμον. Καὶ ἡ ἐλευθερία αὕτη τὴν ὁποῖαν φέρνει, εἶναι μοναδική, εἶναι οὐρανία, εἶναι ἐλευθερία ἡ ὁποία θὰ μεταβάλλῃ τὴν γῆν εἰς παράστημα τοῦ Οὐρανοῦ. Ἄς φαίνεται μικρὸς, ἄς μὴ γεννᾶται εἰς λαμπρὰ ἀνάκτορα καὶ μέγαρα. Ἄς σπαργανοῦται εἰς μίαν πενιχρὰν φάτιν, ἀλλὰ κατὰ τὸν Μεγαλοφωνότατον Ἡσαΐαν εἶναι καὶ Ἐμμανουήλ, «ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός». Εἶναι βρέφος καὶ ὁμῶς μετὰ τὸν ἐρχομὸν Του σκορπίζει πανταχοῦ ἐνίσχυσιν, δύνομιν, χάριν βοή-

θειαν. Σημιλιώνει τοὺς ἀνθρώπους ἀναμεταξύ των, καθησυχάζει τὰς τεταταραγμένας συνειδήσεις, ἐνδυναμώνει καὶ ἀνορθώνει τὰ παραλελυμένα γόνατα. Μᾶς δίδει τὴν χάριν του νὰ ἀντεπεξέλθωμεν κατὰ τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα πρὸ τῆς ἐλεύσεώς Του ἠχημάλωτον τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ γῆ ἦτο γεμάτη ἀπὸ δάκρυα. Ἄλλ' ὁ Χριστὸς ἔρχεται νὰ στερεύσῃ τὰ δάκρυα καὶ νὰ ἐμφωλεύσῃ εἰς τὰ χεῖλη τῶν ἀνθρώπων τὸ μειδίημα. Εἴμεθα ὄπαδοὶ τοῦ σκότους, ἔρχεται νὰ μᾶς κάμῃ πολίτας τοῦ φωτός. Εἴμεθα ἀκόλουθοι τοῦ σατανᾶ, ἔρχεται νὰ μᾶς κάμῃ ἀκολούθους ἰδικούς Του. Εἴμεθα πρόβατα χωρὶς ποιμένα, πλανημένα, χωρὶς νὰ γνωρίζουμε ποῦ πηγαίνουμε, ἔρχεται ἐκεῖνος «ὁ καλὸς ποιμὴν, ὁ θυσιάζων καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων», καὶ τὰ πάντα ὑφίστανται, διὰ νὰ εὖρη, διὰ νὰ σώσῃ, διὰ νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν. Ἐκοπίασε, ἐπείνασε, ὑπέφερε, ἐσταυρώθη, ἀπέθανε μόνον καὶ μόνον «διὰ νὰ σώσῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν».

Ἔρχετε λοιπὸν καὶ φέρντε δύο μεγάλα δῶρα, ἐπὶ μὲν τὴν γῆν εἰρήνην, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀνθρώπους εὐδοκίαν.

Τὰ πανίσχυρα στρατεύματα τῆς Ρώμης εἶχον πληρώσῃ ἀπὸ αἶμα ὅλην τὴν γῆν. Οἱ φιλόσοφοι συνίστων ὡς μέσον ἀπαλλαγῆς τὴν αὐτοκτονίαν. Ὁ θάνατος ἐκυριόρχει πανταχοῦ. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς καὶ φέρνει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων τὴν εἰρή-

νην. Ὁ κρῖκος ὅστις συνέδεε οὐρανὸν καὶ γῆν εἶχε διακοπῆ. Ὁ Ἰησοῦς συνδέει τὸν κρῖκον τοῦτον. Τὸ μῖσος τὸ ὁποῖον ἐχώριζε τοὺς ἀνθρώπους (μεταξύ των) τὸ ἀποδιώκει τὸ Θεῖον τοῦτο Νῆπιον. Συγκαταβαίνει καὶ συναναστρέφεται μὲ τοὺς πλεόν ἁμαρτωλοὺς, συντρῶγει μετὰ τελωνῶν συνομιλεῖ μετὰ ληστοῦ καὶ τοῦ χαρίζει τὴν σωτηρίαν.

Κατέθεσε λοιπὸν ὁ σοφὸς τὴν σοφίαν σου πρὸ τοῦ μικροῦ τούτου Βρέφους καὶ ὁμολόγησον τὴν ἀμάθειάν σου. Κύψε τὸν αὐχένα ὁ ὑπερήφανος καὶ μιμήσου τὸν νέον τοῦτον Βασιλέα ὃχι τῶν Ἰουδαίων ἀλλὰ τῶν Χριστιανῶν.

Ἡμεῖς δὲ οἱ στενάζοντες ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν μας, ἄς παρουσιασθοῦμε πρὸ τῆς φάτνης Του, ἄς γονατίσωμεν πρὸ Αὐτοῦ ὡς ἄλλοι μάγοι, καὶ ἄς Τὸν παρακαλέσωμεν νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας μας. Καὶ ἂν δὲν ἔχουμε ἐπάξια δῶρα νὰ Τοῦ προσφέρουμε, ἄς ἀνοίξουμε τὰ χεῖλη τῶν καρδιῶν μας καὶ ἄς τοῦ προσφωνήσουμε :

Προσκυνοῦμεν Σου τὴν γέννησιν Χριστέ.

Προσκυνοῦμεν Σου τὴν φάτνην Θεέ.

Προσκυνοῦμεν Σου τὰ Θεῖα σπάργανα Χριστέ.

ΑΠΟ ΤΟΙΣ 1001 ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ
ΘΑΝΑΣΗ ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ

- *Αρ. 54. Τὸ θάρρος σου μὴ χάνῃς δὴν βλέπας τὴ ζῆμια
ἀντίταξε τὴ ὀκείη καὶ τὴν οἰκονομία.
- *Αρ. 124. Μὲ δίχως ὕδωρ καὶ τιμὴ
δὲν τρώγεται γλυκὸ ἔωμι.
- *Αρ. 133. Ἐὰν ἔχεις φίλε μου λεπτά
ὁ κόσμος δὲ ἐκτιμᾷ
καὶ δὴ γλυστρίσῃς μιὰ ὄρᾳ
τὴ ράχι σου γυρνᾷ.
- *Αρ. 330. Ἡ μπικάρσα ζήτησε νὰ τὴ κείθουν ὅπῃ
ἔμεινε τὸ ζήτημα ποῦ θὰ μῆ ἢ μῆτι.
- *Αρ. 347. Κάλλιο νὰ τρώς μὲ τὸν ληστήν παρὰ μὲ
τοκογλύφω.
- *Αρ. 295. Τὸ καλὸ τὸ πρᾶγμα δὲν ζητᾷ μεσίτη
μόνο του πουλεῖται δίχως προξενήτη.
- *Αρ. 443. Φοβῆνος κορωμένος στόμας πεινασμένος.
- *Αρ. 761. Ἄλλοι πάνε γιὰ τὴ χάρι
καὶ ἄλλοι πάν γιὰ τὸ παγκάρι.
- *Αρ. 830. Ἡ ζωὴ μὲ κλάμματα ἐρχεται διαβαίνει,
καὶ ὁ καλὸς ὁ λόγος τῆς δύσκολα πεθαίνει.
- *Αρ. 960. Ἄμα δγῆς καὶ βγάλης
ποιὰ τὸν ὄρονιμήτη
τότε σου τεργιάζει
στολισμένο ὅπῃ.

Η ΚΑΣΣΙΑΝΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΡΙΕ ΕΝ ΠΟΛΛΑΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ . . .

Αἱ διὰ τὸ κάλλος, τὴν σοφίαν καὶ τὴν σεμνό-
τητα αὐτῶν διαπρέπεισαι παρθένοι τοῦ Βυζαντίου,
προσκληθεῖσαι ὑπὸ τῆς Βασιλομήτορος, μετέβησαν
εἰς τὰ ἀνάκτορα. Διὰ τοῦτο : Διότι ὁ Αὐτο-
κράτωρ Θεόφιλος (829—842) ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξη
μεταξὺ αὐτῶν σύζυγον καὶ βασίλισσαν, προσφέρον
αὐτῇ πρὸς ἐνδοξίαν τοῦτον ὡραιότατον μῦλον, ὅ-
περ ἐκράτει. Μεταξὺ τῶν παρθένων τούτων ἦτο
καὶ μία καλουμένη Κασσιανή, Κασία ἢ Ἰκασία,
ἣμα δὲ εἶδεν αὐτὴν ὁ Θεόφιλος, ἐτρώθη ὑπὸ τοῦ
κάλλους τῆς. Θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐφῆϊαν
αὐτῆς ἐπλησίασε καὶ τῇ εἶπεν :

— Ἐκ γυναικῶν ἐρῶν τὰ φαῦλα.

Ἐννοῶν διὰ τοῦτον ὅτι ἐνεκα τῆς Εὐας πά-
σχει τὸ ἀνθρώπινον γένος. Τότε ἡ εὐφῆης Κασσία-
νῆ ἀπάντησεν ἐρυθριῶσα μὲν ἀλλὰ μετὰ παρ-
ρησίας :

— Ἀλλὰ τὰ κρεῖττω ἔξ αὐτῆς τῆς γυναικὸς
πηγάει.

Ἐννοοῦσα διὰ τοῦτον ὅτι ἐκ τῆς παρθένου Μα-
ρίας ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ λυτρώσας τὸν
κόσμον. Ἡ ἀπάντησις τῆς Κασσιανῆς δυσηρέστη-
σε τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ οὕτως ἀντὶ νὰ δώσῃ τὸ

SISMANOGLIO
MEGARO

μῦλον εἰς τὴν Κασσίανην, προσέφερεν αὐτὸ εἰς τὴν ἐκ Παφλαγονίας Θεοδώραν, ἡ ὁποία ὡς Αὐτοκράτειρα ἐγένετο γνωστὴ διὰ τὰν ἀναστῆλωσιν τῶν ἱερῶν εἰκόνων.

Ἡ Κασσίανὴ γενομένη μετὰ τοῦτο μοναχὴ, ἐμόναζεν εἰς ἓν μοναστήριον, εὐρισκόμενον πλησίον τοῦ Βυζαντίου, καὶ ἠσχολεῖτο συντάσσουσα ἕμνους καὶ δεῦσεις εἰς τὸν Θεόν, Ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς διεσώθησαν ὁ ἕμνος «Κύματι θαλάσσης» ὁ ψαλλόμενος κατὰ τὸ Μέγα Σάββατον, καὶ τὸ δοξαστικὸν ἀΚύριε ἢ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπέσοθθα γυνή», τὸ ψαλλόμενον κατὰ τὴν Μεγάλην Τρίτην. Ἐνῶ ἡ Κασσίανὴ συνέτασσε τὸ δοξαστικὸν τοῦτο, τῇ συνέβη ἐπισόδιον ἔχων ὡς ἑξῆς. Ἡ μοναχὴ εἶχεν ἤδη διγγράψαι ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ τὸ ἐπόμενον μέρος :

«Κύριε ἢ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπέσοθθα γυνή, τὴν σὴν αἰσθημένη θεότητα, μεροφόρου ἀναλαβοῦθθα τάξιν, ὀδυρομένη μύρα σοι πρὸ ἐνταφιασμοῦ κομίζει. Οἶμοι ! λέγουσα, ὅτι νιξ μοι ἐπάρχη οἶστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τε καὶ ἀβέλνοι, ἔρωσ τῆς ἁμαρτίας. Δέξαι μου τὰς πηγὰς τῶν δακρύων, ὁ νεφέλαις διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ ὑδωρ, κάμῃθητι μοι πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας, ὁ κλίνας τοὺς οὐρανοὺς τῇ ἀφάτῳ σου κενώδει. Καταφιλήσω τοὺς ἄχραντους σου πόδας, ἀποδιμίζω δὲ τούτους πάλιν τοῖς τῆς κεφαλῆς μου βοστρύχοις....

Αἰθῶνης ὁμως διεκόπη διότι τῇ ἀναγγειλον ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἦλθε πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτῆς. Τότε ἐσπενσε νὰ κρυβῆ, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ Θεοφίλος εἰσελθὼν εἰς τὸ κελλίον τῆς Κασσίανης καὶ μὴ εὐρών αὐτάν, ἀνέγνω τὰ ἤδη γεγραμμένα καὶ προσέθηκεν ἰδία χειρὶ τὰ ἑξῆς :

Ἄν ἐν τῷ παραδείσῳ εἶα τὸ δριλινόν, κρότον τοῖς ὠσίν ἠχνηεῖσα, τῷ φόβῳ ἐκρύβη...

Ταῦτα γράψας ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπῆλθεν, ἡ δὲ Κασσίανὴ ἐπανελθοῦσα εἰς τὸ κελλίον τῆς, ἀνέγνω τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου γραφέντα καὶ συνεπλήρωσε τὸν ἕμνον διὰ τῶν ἐπομένων :

Ἄμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀβυσσοὺς τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσώστα σωτήρ μου : Μὴ με τὴν σὴν δοῦλιν παρίδης, ὁ ἀμέτροτον ἔχων τὸ ἔλεος.

Τὸ ἐπισόδιον τοῦτο καὶ τὰ μεταξὺ Κασσίανης καὶ Θεοφίλου ἐν γένει διατρέξαντα λαβὼν ὡς θέμα ὁ κ. Δημήτριος Βερναδάκης, ὅτι ἦτο εἰσέτι ἄοικητῆς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πανεπιστημίου, διένεταξεν ἐν τῶν πρώτων αὐτοῦ ποιημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἰκαδία», τὸ ὁποῖον ἐδραβεῖθην εἰς τὸν Βουτσῖναιον ποιητικὸν διαγωνισμόν τῷ 1836, ἂν δὲν ἀπατῆ ἡμῶς ἡ μνήμη.

1)12)37 Θ. Π.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΠΑΝΑΚΗ

Στόν φίλτατο Θ. ΠΑΝΑΚΗ

- Ἐφοῦ σ' ἐπιχειρήσεις πλείστας χώθηκες
καί διεθνούς ἀξίας ρέπορτερ νά γίνης ἀξιόθηκες,
Ἐφοῦ τήν δόξαν ἐφθασες καί πρωτοφάλλον πρώτου
ὡσάν νά λέμε δηλαδή Ἰάκωβου Ναυπλιώτου...
Ἐφοῦ ἐκαλλιέργησες σχέσεις ὄλως ἀκάκους
μέ δεσποτάδες, ἱερεῖς καί κάποτε μέ διάκους...
Ἐφοῦ γιά ἐνδιαφέροντας καί ἀποχωῶντας λόγους
ιδέες, γνώμες ἀλλάξεις, φίλτες καί Συλλόγους...
Ἐφοῦ φήμην ἀπέκτησες καινούργιου Δὸν Ζουάν
—μέ θαυμασμό τὰ θηλυκά γιά σέ κρουφομιλᾶν—
Ἐφοῦ ἐπιμνημόσυνοὺς ἐτέλεσες δεήσεις
γιά παιδαμένους ἀθλητὰς καί φίλαθλους ἐπίσης...
Ἐφοῦ καπέλλα ἔσιαζες ἀπ' τὸ πρωῖ ὡς τὸ βράδυ
καί ὀδηγίες ἔπερνες ἀπ' τὸν Βασιλειάδη...
Ἐφοῦ νέαν πολὺφερονον σέ γάμο εἶχες ζητήσει
ἀνεὺς ἀποτελέσματος ἐν τῇ ἐπιχειρήσει...
Ἐφοῦ κα' ἀφοῦ δὲν μπόρεσες προῖκα καιμιά νά πάρης
ἀλλάξεις τὸ ἐπάγγελμα, καί μοναχός, μπεκιάρης
ἐγείνες ἀπὸ δήμαρχος στήν Πρίγκηπο... ἀχτάρης...

ΠΕΤΡΟΣ ΔΙΑΓΟΡΑΣ

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΟΝΕΙΡΟ

Τὴν χαρὰ πού ἐνοιῶσα ἀπόψε, δὲν μπορεῖ οὔτε
τὸ πιὸ χαρούμενο ἀηδῶνα νά τὴν τραγουδήσῃ.

Εἶπαίτε οἱ ἕνα μαγικὸ παλάτι, πού τὸ χροῦ-
σῶναν οἱ ἀχτίνες τοῦ ἡλίου, καθὼς ἔγεινε στήν
δέσση. Τὰ κυματάκια ἀθόρυθα ξεψυχοῦσαν στ' ἀ-
κρογιαλὰ κι' ἔκαναν συντροφιὰ στὰ βουβά τσακι-
λια τοῦ γιαλοῦ. Τὰ ἑστέρια τοῦ μύλου κουράστηκαν
πιὰ νά γυρνᾶνε. Ἦταν ἀπλωμένοι, στὴ φύσιν πού
τὴν ἀγκάλιαζε τὸ μισοσκότησο, μιὰ βαθειὰ σιγα-
λιά. Σιγά-σιγά ἕνας κοβησὸς ἀθόρυθα ἄρχισε νά
γενιέται.

Τὰ ἑστέρια λαμπύριζαν μετὰ τὸ βαθύ τὸ ἀπέ-
σαντο χάος καί τ' ἀεράκι μᾶς δροσίζε... Ἦταν
μιὰ νύχτα πού σμύγον οἱ καρδιές πού ἀγαπιόθη-
ται. Ἡ ψυχὴ μου ρουφέθηκε ἀχόρταγα τὴν αὔλη
ἡδονή, καθὼς ἐνοιῶθα πὼς ἤσουνα πλάϊ μου. Τὸ
χαμόγελο φάνηκε γιά μιὰ στιγμή στὰ χεῖλη σου
ἔστρεψα χαρούμενος νά δῶ κι' εἶδα ἕνα χλωμὸ
παλληκῆρι νά σέ κυττά με λαχτάρω. Τὸ ἀηδῶνα
εἶχε πάψει νά τραγουδᾷ, ὅλη ἡ φύσιν ἦταν ἕνα
θλιμμένο τραγοῦδι, ἦταν τὸ κλάμμα τῆς δικῆς
μου ψυχῆς. Κάτι ἀόρατο σέ τραβοῦσε κοντὰ του.
Σὲ φώναζε. Γύρισέ, μὰ τὸ βλέμμα σου ἦταν τόσο

ξένο ποῦ δάκρυσα ἀπ' τὸν πόνο. Τὸ σκοτάδι τῆς
 θουρωμένης νύχτας σὰς τὴλιξε, σὰς σκέπασε γιὰ
 πάντα. Ἡ παγωνιά εἶχε ἀπλωθῆ στὸ μαγικό μας
 παλατάκι. Οἱ λυγμοὶ μεσ' τὰ στῆθη μου ξέσπασαν
 σὲ μεῦρα δάκρυα. Σὰν ἄνοιξα τὰ μάτια μου κνι-
 ταξα τρομαγμένος πλάι μου, μὰ σὲ κοιμόσασιν
 ξένοιαστο. Ἡ φτώχῃ μας καλιβίτσα φωτιζότανε
 θαμπὰ ἀπ' τὸ μικρὸ μας καντιλάκι. Σιγὰ, ἀπαλά
 ἔσκυφα καὶ φίλησα τ' ἄθωα σου χειλάκια, ἄγγιξα
 ἀνθητὰ τὰ κλεισμένα βλεφάρὰ σου καὶ δάκρυσα πά-
 λα ἀπὸ χαρὰ.

4)12)37 Σ. Δ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὅμιλοι μόνον περὶ πραγμάτων χρησίμων. Ἀπόφυγε τὰς
 ἀργολογίας.

Ἄν κοιμῆσαι ἐνωρίς καὶ σηκώνησαι ἐνωρίς, ἔχεις ὑγίαν,
 μάθησιν καὶ πλοῦτον.

Μὴ ἀνέχου ποτὲ ἀκαθαρσίαν οὔτε ἐπὶ τοῦ ἐνδύματος σου
 οὔτε ἐν τῇ κατοικίᾳ σου.

Μὴ τρώγε μέχρι χορτασμοῦ. Μὴ πίνε μέχρις ἐξάψιος.

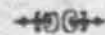
Ἐργάζου σήμερον, διότι δὲν εἰξεύρεις ἂν θὰ ἐμποδισθῆς
 αὔριον.

Ἡ ἐργασία πληρώνει τὰ χρέη, ἡ δὲ δακνηρία τὰ αὐξάνει,

θέλεις νὰ δοκιμάσης τὴν ἀξίαν τοῦ χρήματος; Δοκίμασον
 νὰ δανεισθῆς.

Μεταξωτὰ, βελούδα καὶ κακούμια σβύνουν τὸ πῦρ τῆς ἐστίας.

ΤΟ ΔΕΙΛΙΝΟ

Τὸ δειλινὸ σιμώνει
 ἀργόμορφο δειλὸ
 εἶν' ἡ ψυχὴ μου μόνη
 στ' ὄνειρου τὸ χαμό...

Τὰ πευκ' ὀλόγυρα μου
 μουδιάζουν σκοτεινὰ
 παλάτια στὴν καρδιά μου
 ποῦ μέναν ἄδειανὰ

Μὲ πνέγει κάποια δίψα
 τ' ὄνειρου ὁ καῦμός
 τῆς ζήσης μου ἡ λίψα
 «ἄς ἤμουν διαλεκτός

Τῆς κόρης μὲ τὰ μαῦρα
 τὰ ζίνα τὰ μαλλιὰ
 γιομάτη ποῦναὶ λαύρα
 κι' ἄς σβύναν τὰ παληὰ.

B. BENETHS

Σ Κ Ε Ψ Η

Κάποια άγριε νυχτιά, κάποια νυχτιά χειμωνιάτικη που κάμει με το άπαισιο σφύριγμα του παγερού συνοδοῦ της, του βορηά, τον τρελλό, να γελά το φρικτό του γέλιο, τον άπελπισμένο να κλαίη το σπαρακτικό του κλάμμα, τον ξενύχτη τον άμέρμινο, να νοιώθη μιá άνατριχίλα, άνεξήγητη και γι' αυτόν άκόμα τον ίδιο, μιá τέτοια νυχτιά, με βρήκε σκυμμένο πάνω στο τραπέζι μου.

Άντίκρου μου στον τοίχο, κορμισμένο ένα γέριχο ρολόι—χειμήλιο οικογενειακό,—έσερνε τους σκουριασμένους δείκτες του πάνω στην θαμπή του κλάκα κι' ή ραγισμένη του φωνή, που λές πως έβγαίνει κι' αυτή άπ' τον λάρυγγα κάποιου έτοιμοθανάτου, γέμιζε, κάθε λίγο, τον άέρα, σημαίνοντας τους στιγμιαίους σταθμούς της άστατης ώρας που περνούσε. Κι' εγώ μη έχοντας τη δύναμη ν' άπασχοληθώ με τίποτε, μετροῦσα άσχοπα τους κτύπους του.

Σέ μιá στιγμή που ο βορηάς φύσηξε πιο δυνατά άκόμα, κάμνοντας τις όλόλευκες νιφάδες να κτυπήσουν σ'ά δαιμονισμένες πάνω στο γυαλί του παραθυριού μου, σε μιá τέτοια στιγμή, μου φάνηκε πως κάπου σκαά γλύστρησε άθόρυβα άνάμεσ' άπ' τις χαραμάδες τις πόρτας μου κι' ήλθε και στάθηκε αντίκρου μου, πέρνοντας κάποιο σχήμα σκοτεινό. Ήταν

μιá γυναίκα μαυροφορεμένη. Δέν μπόρεσα να καταλάβω αν ήταν γρηά ή νέα, γιατί μόνο το μέτωπο και τα μάτια της μπόρουν να ξεχωρίσω. Μπορώ να πω ότι ήταν περισσότερο γρηά παρά νέα, είχε όμως το σώμα γερό κι' άκμαίο. Ευκίνητη κι' άκούραστη στάθηκε κυττάζοντάς με με τα ζωηρά της μάτια που λάμπαν πίσω άπ' το μαύρο της πέπλο. Με κύτταζε και την κύτταζα πολύν ώρα, χωρίς να νοιώθω τώρα τη πλήξη, τη θανάσιμη πλήξη που ένοιωθα πριν από λίγο...

Μιá άπαισία σιγή είχε άπλώσει το σάβανο της και μ'α είχε σκεπάσει και τους δυό... Τα μάτια της όμως μου μιλούσαν. Το βλέμμα της, που δέν άποσπάσθηκε ούτε στιγμή από πάνω μου, τότε γέμιζε την ψυχή μου από κάποιο παραξενό τρόμο, και τότε πλημμύριζε το στήθος μου, με κάποιο θάρρος άνεξήγητο.

Ένοιωθα πως το βλέμμα της κρατούσε την ψυχή μου σε κάποια άόρατα φτερά, μα ένοιωθα συνάμα ότι κι' εκείνη, έν ύσφ την πρόσεχα υπήρχε.

Στο μέτωπο της, που άκτινοβολούσε μέσ' το ήμισφως της φλόγας του κεριού μου που τρεμόκαιε παρέκει, είδα πολλούς κόσμους βαθειά χαραγμένους, πολλούς δρόμους άνοιγμένους διίπλστα μπροστά μου, δρόμους σπαρμένους μ' άγκάθια που θα ξέσχιζαν και θάκοβαν την δομή κάθε τολμηρού διαβάτη που θα περνούσε από κει άψηφώντας τους

κινδύνους των, και δρόμους ροδόσπαρτους που σου υποσχόντανε πολλά . . .

‘Ορίζοντες χωρίς τέλος ξεπρόβαλλαν ολογάλαζοι κι’ άλλοι συννεφιασμένοι που περίμεναν σαν πεινασμένα θηρία να σε ρουφήξουν.

‘Ενα τρελλό μουγγρητό του αέρα μ’ έκαμε να τυναχτώ απότομα πάνω στο κάθισμά μου. Γύρισα και ξανακύνταξα πάλιν, στο γυαλί του παραθυριού τα μικροσκοπικά ποταμάκια που σχηματίζαν οι λωμένες νυφάδες, και ξαναγύρισα προς το μέρος της άγνωστης μου . . . Δεν ήταν εκεί! Θα είχε φύγει, όπως ήλθε, πειραγμένη, ίσως, γιατί άδιαφόρησα για κείνην, έστω και λίγες μόνο στιγμές . . .

Σηκώθηκα και έκαμα στην κάμαρα νευρικά μερικούς γύρους. Περνώοντας μπρός απ’ τον καθρέφτη, τα μάτια μου πέσανε πάνω στο πρόσωπό μου . . . Το μέτωπο μου ήταν ιδρωμένο· βαθειές ρυτίδες ήταν χαραγμένες πάνω σ’ αυτό, κι’ ένοιωθα ένα βάρος, μια κούρασι στο κεφάλι, λές και είχα βασανιστή ώρες πολλές για να λύσω κάποιο στριφνό πρόβλημα.

Πολλές χειμωνιάτικες νυχτιές μ’ επισκέφθηκα, σκυμμένο πάνια, πάνω στο τραπέζι μου, εν φ’ πάλιν φουσούσε δαιμονισμένα ο βορρής.

Και την αγάπησα, γιατί μου χάριζε κάποια γλυκειά διασκέδαση στην τρομακτική μου πλήξη.

Λαχτάρησα να μάθω τ’ όνομά της, μα ποτέ δεν κατώρθωσα να διασχίσω το σάβανο της σιγής που μας σκέπαζε σε κάθε μας συνάντησι.

Γι’ αυτό της χάρισα ένα όνομα δικό, έτσι, για να την ξεχωρίζω μεσ’ το μυαλό μου :

Την είπα, **Σκέψη** . . .

ΣΤΕΛΛΙΟΣ Ε. ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Μ. του Γ. Σχολή 10)12)37

Γ Ν Ω Μ Ι Κ Α

Ο ζητών δανειστήν ζητεί άποκεφαλίστην.

‘Όταν στειρεύση το φρέαρ, τότε εκτιμάται ή αξία του ύδατος.

‘Αν αγοράζης πράγματα, των όποιων δεν έχεις ανάγκην, ταχέως θα πωλήσης όσα σοι είναι αναγκαία.

‘Ο άγαπών τα όρεκτικά φαγητά γίνεται έπαίτης.

Οί τρελλοί δίδουν τή γεύματα οί δέ φρόνιμοι τή τρώγουν.

‘Αν θέλγης να εύοδοθούν αι ύποθέσεις σου τρέξε μόνος σου. ‘Αν θέλεις να μη εύοδοθούν στείλε άλλον.

‘Επίβλεπε ο ίδιος τας ύποθέσεις σου και μη εμπιστεύουσαι πολυ εις άλλους.

Τρείς μετοικισται ίσοδυναμοῦν με μίαν πυρκαϊάν.

Διά να μεταχειρισθής τή εργαλείά σου μη βάλλγης χειρόκτια, διότι και ο γάτος δεν συλλαμβάνει ποντικούς με χειρόκτια.

‘Ο μη επιβλέπων τούς εργάτας του άφνει το βαλάντιόν του άνοικτόν.

Τό φάρι και ο μουσαφίρης βρωμοῦν την τρίτην ήμέραν.

SISMANOGLIO

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

ΑΡΝΑΟΥΤΚΙΟΙ ΣΠΟΡ ΚΛΟΥΠ

Τίποτε δέν ἔχει ἀλλάξει
"Όλοι ἔχετε ἀποκάνει
Τό καράθε σας ν' ἀράξη
δέν εὐρήκατε λιμάνι...

Ὁ βορηᾶς ὅταν φυσήση
καί ἡ θάλασσα φουσκώσει
ἄγρια ξεσπᾶνε μίση...
Τό καράθε ποιός θά σώση ;...

Κι' ἀνεμίζει στόν ἀέρα
— ὁ καθείς δικό του, κόμμα
Ὁ καθείς μιὰ παντιέρα...
μπλέ καί κίτρινη στό χρώμα...

Ἔτσι μέ τις νταλαθέρες
μέ τὰ σοῦπα καί τὰ μουπες
δύσκολες περνᾶτε μέρες
καί πτερά κάνουν ἡ κοῦπες...

Καιρός εἶναι πειᾶ νά γίνῃ
γενική ἀνακωχή
Νά ξανάλθῃ ἡ γαλήνη
καί καινούργια ἐποχή...

Σβῦστε τὰ παληά τὰ λάθη
καί ἄς λείψῃ κάθε ψέμμα
Δίχως ἔριδες καί πάθη
ὅλοι γιᾶ τὸ Μέγα Ρέμμα...

ΒΕΤΡΟΣ ΔΙΑΓΟΡΑΣ

ΑΙ ΠΥΡΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Τὸ ἔθιμον τοῦ ν' ἀνάπτωσι πυράς κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου (24 Ἰουνίου) εἶνε ἀρχαιότατον. Τοιαύτας πυράς ἤναπτον καθ' ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως. Ἦναπτον πυράς εἰς τὰς πλατείας τῶν πόλεων εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰς αἰθῶν τῶν οἰκιῶν, οὐδεὶς δὲ οἶκοςπαρέλιπε τὸ ἔθιμον τοῦτο. Πᾶσα ἡ πόλις ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐκαίετο, νέφην καπνιοῦ ἐκάλυπτον αὐτήν, ἄνδρες δὲ, γυναῖκες καὶ παιδία ἐξήρχοντο εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας, τραγουδοῦντες καὶ χορεύοντες περὶ τὰς πυράς.

Τὸ ἔθιμον τοῦ ἀνάπτειν τὰς πυράς ταύτας ἐξηγοῦσιν ὡς ἐξῆς: Ἡ ἐνδεκάτη Ἰουνίου εἶνε ἡ μεγαλειτέρα ἡμέρα τοῦ ἔτους, μετὰ δὲ τὸ θερινὸν τοῦτο ἡλιοστάσιον αὐτὴ ἀρχεταὶ σμικρυνουμένη. Φρονοῦσιν ἐπομένως ὅτι αἱ κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἀναπτόμεναι πυραὶ εἶνε λείψανα τῆς ἀρχαίας ἑορτῆς τοῦ ἡλιοστασίου. Συμμεριωτέον ὅτι ἐν Μάννῃ ἡ ἑορτὴ αὐτὴ καλεῖται τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λιτροπίου (τοῦ ἡλιοτροπίου). Τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἐνισχύουσι καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἀρκτέωσι λαοῖς περιώθεντα ἴχνη τῆς λατρείας τοῦ οὐροφθόινικου θεοῦ Βάαλ ἢ Βήλ (ἀντιδστοιχοῦντος πρὸς τὸν ἥλιον), διότι τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου οἱ Ἰρλανδοὶ καλοῦσι Βααλτέν, οἱ Σκῶτοι Βαλτέν, οἱ δὲ Γερμανοὶ Βέλτ, αἱ λέξειςδὲ αὗται κατάγονται προφανῶς ἐκ τῆς λέξεως Βάαλ.

SISMANOGLIO

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Ήτανε κάποιο ωραίο μεταμεσημέρο μᾶς ἀνοιξιᾶτικης μέρας, πού ἡ φύση ξυπνοῦσε ἀπὸ τὸν ληθαργικό της ὕπνο. Τὸ ἀεράκι γλυκό, ἀπαλὸ καὶ περίφανο ἀπ' τοὺς παλληκαρίσιους στοχασμοὺς τῶν ὑψηλῶν κορυφῶν, ἔφερε μαζὶ του τὶς μεθυστικῆς μυρωδιῆς τῶν λουλουδιῶν τοῦ βουνοῦ, καὶ ξεψυχοῦσε μ' ἓνα ἡδονικό ἀνατρίχιασμα ἀπάνω στὰ ἀκείμενα νερὰ μᾶς λιμνούλας κάτω στὸν κάμπο.

Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ, εἶχανε πάρει τὸ δρόμο πού βγαίνει στὴν ἐξοχή, γιὰ ν' ἀπολαύσουνε τὸ ξύπνημα αὐτὸ τῆς φύσης... Μέσα σ' ὄλους αὐτοὺς κι' ἐγὼ μὲ τὴν παρέα μου, ἀκολουθῶντας τὸ στενὸ δρομάκι πού βρισκότανε κάτω ἀπ' τὰ πλατάνια, εἶχαμε φθάσει σ' ἓναν τόπο μαγικό, πού τριγυρνῶντας κανεὶς τὴ ματιὰ του, νόμιζε πῶς βρισκότανε μόνος, μὲ μόνη στυροφιά τὴ σιωπὴ καὶ τὴ νεοφυτρομένη πρασινάδα σ' ἓναν τόπο πού ἡ ψυχὴ σου γεμάτη ἀπὸ ιδεώδη καὶ ἰδανικά ἤθελε νὰ πετάξῃ καὶ νὰ χαθῇ μέσα σὲ ἄλλους κόσμους, σὲ ἄλλα μέρη...

Δὲν θυμάμαι πῶς καὶ γιατί εἶχα χάσει τὴν παρέα μου· γιαντὸ τρέχοντας ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπ' ἐκεῖ φώναζα μὲ τὴ σειρὰ ὅλα τὰ ὀνόματά τῶν φίλων μου... Τίποτα! Σάφηνον ξεπερνῶντας μερικὸς θά-

μνοὺς πού μοῦφραζαν τὸ δρόμο στάθηκα ἀπότομα, λιγάκι σαστισμένος. Μακρυνά μου, κάτω στὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ, ἀνάμεσά στ' ἀγριολούλουδα διάκρυνα τὴ σκιά κάποιου σταυροῦ. Μὰ ἐκεῖνο πού μὲ ξάφνιασε περισσότερο, ἦταν τὸτι, ἀπάνω στὸ σταυρὸ ἦταν πεσμένος κάποιος νέος. Εἶχε τὸ κεφάλι κάτω. Τὸ μελαγχολικό του πρόσωπο ἔφεγγε θαμπὰ κι' ἔδειχνε ἔτσι χειρότερα τὴν τρομακτικὴν του λιγνάδα. Θάκλαιε, γιατί τὰνάλαφρο ἀεράκι ἔφερε, πρὸς τὸ μέρος μου τοὺς μακρυνούς του λυγμούς, ποῦμαζαν μὲ τὶς τελευταῖες πνοὲς κάποιου πουλιοῦ πού ξεψυχᾶ... Σταμάτησα! Τὸ αἷμα μου τρέχοντας πειὸ γρήγορα μέσα στὶς φλέβες του, ἔκανε τὴν καρδιά μου νὰ κτυπᾷ τόσο δυνατὰ, ὥστε νὰ τὴν ἀκούω κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος. Προχώρησα προσεχτικὰ καὶ κούφτηκα ἐκεῖ κοντὰ του, ὅσο μπορούσα πειὸ καλά, κρατῶντας τὴν ἀναπνοή μου.

Ἐκλαιε καὶ τὰ δάκρυά του πέφτοντας ἀπάνω στὸ μάρμαρο τοῦ σταυροῦ κυλούσανε καὶ θαβότανε κι' αὐτὰ μέσα στὸ χῶμα... Μὰ γιατί, λοιπόν;—Τὸ ρώτησα φωναχτὰ στὸν ἑαυτό μου, καὶ ἡ ἠχώ τοῦ βουνοῦ ψιθύρισε σὰν νὰ μάπαντοῦσε — Μὰ γιατί, λοιπόν;... Ὁ ἥλιος κυλοῦσε ἀσυναίσθητα νὰ γείρη ἀκολουθούμενος ἀπὸ μερικὰ κατακόκκινα συννεφάκια. Ἄλλ' αὐτὸς σκυμμένος πάντα, ἔκλαιε, ἔκλαιε χωρὶς νὰ σταθῇ. Σὲ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκα νὰ πάω νὰ τὸν τραβήξω ἀπάνω ἀπ' αὐτὸ τὸ μαρτύριό του. Μὰ μήπως ἦτανε σωστό; Καὶ ἐγὼ δὲν ἤξευρα. Κάθε λεπτὸ τῆς ὥρας μοῦ φαινότανε ὀλόκληρος αἰῶ-

νας. Κίνησα νὰ φύγω· ἔκανα δυὸ βήματα μὰ ἄθε-
λα γύρισα πίσω σὰν νὰ μὲ τραβοῦσε κάτι.

Γύρισα ἀλλὰ τὴν ἀκούγότανε τίποτα ἄλλο
παρὰ μόνον ἢ πένθιμη φωνὴ κάποιου ἄγριου που-
λιοῦ τοῦ βουνοῦ...

Πλημμυρισμένος ἀπὸ ἀγωνία μαζί καὶ φοβία,
τὸν εἶδα πεσμένο, ἀκίνητο, ἀπάνω στὸ μνήμα. Μιά
παγερὴ ἀνατριχίλα μοῦ παράλυσε τὸ σῶμα· ἔννοιω-
σα μίαν ἀνυπόφορη ἀγωνία νὰ μὲ πλακώσῃ μὰ
σπαρακτικὴ περιέργεια μοῦ τρυπούσε τὴν καρδιά...
Μήπως δὲν ζοῦσε πειά; κανεὶς! καμμιὰ θπάντησι
μόνον ὁ ἀέρας, πειὸ τρελλός, πειὸ δυνατός, ἐρχό-
τανε καὶ τυλίζοντας ὅλες αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις μου
μέσα στὸν ἄφαντό του πέπλο, τὶς πετοῦσε ἄλλοῦ,
μακροῦ, κα' ἐγὼ δὲν ξέρω που... Πλησίασα, τὸν
ἔπιασα τὰ χέρια του... ἦταν κρύα... Τὰ μάτια του
εἶχαν κλειστῆ γιὰ πάντα μέσα στις σκοτεινὲς τινε
σπηλιές.

Ὁ ἥλιος, ἔριχνε τὶς τελευταῖες του ἀκτίνες
καὶ τοῦδινε μιὰ μορφὴ, μέσα στὴν ὁποία μπορούσε
νὰ διαβάσῃ κανεὶς ἓνα ἀθῶο παρὰπονο, ἓνα παρὰ-
πονο γεμάτο μὲ πόνο...

Ἐσκυψα, καὶ καθαρίζοντας τὸν σταυρὸ τοῦ τά-
φου ἀπ' τὰ γράμια ἀγκάθια ποὺ τὸν τριγυρίζανε, τὸν
ἔβρεξα μὲ δυὸ δικὰ μου δάκρυα, μὲ δυὸ δάκρυα ἀ-
γάτης καὶ συμπόνιας μαζί...

ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΛΙΑΦΟΠΟΥΛΟΣ

10)12)37 Μ. τοῦ Γ. Σχολή

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

✠✠✠

Τὰ τρελλὰ μου τραγούδια
στὴν ὀλόφωτη θραδιά
τὰ ροδόχρωμα λουλούδια
κα' ὅλα τοῦτα τὰ παληά...

Κα' ὅσα σοῦπα κάποια νύχτα
στὸ παράθυρο σκυφτός
ἦταν ὄνειρο καὶ σῶστα
ἀπ' τὴ σκέψη σου· φραχτός

Παλ' ὁ κήπος σου ἄς μένη
χρόνια τόσα ποθητά
ὄ,τι φεύγει δὲν πεθαίνει,
καὶ τὰ ροῦχα τὰ σιμιχτά

Τοῦ κορμιοῦ σου κάποιο πόθο
ἄς τὸν κρύψουνε καλὴ
εἶναι ὡμορφο στὸ μόχθο
ν' ἀπομένῃς ἀγαθὴ...

Καὶ ἀμόλευτη παρθένα
τὸν καλὸ τὸν διαλεχτὸ
νὰ προσιμένῃς καὶ τὸν ἓνα
μεσ' τὸν κήπο τὸν φραχτό

B. BENETHS

ΦΥΣΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

Τοῦ ἐνδοθεραπευτοῦ ἀγγ-
σοφῆως **ΗΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ**

Τρῶτε λιγώτερο. Ὅσον λιγώτερο τόσο τὸ καλλίτερον. Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος τρῶει 10 φορές περισσότερο ἀπὸ τὸν προϊστορικό. Δὲν ἔχει σχέσι πόσο τρῶμε. Τὸ ζήτημα ἔγκειται στὸ πόσο χωνεύομε καὶ ἀφομοιώνομε. Ὅταν παρατρῶμε ἐπιφορτώνομε μὲ περίσσιο κόπο, σωστήν ἀγγραφαίαν, τὸ σῶμα. Ἡ πολυφαγία εἶνε ἡ χειρότερη ἔξις. Ἡ πολλή τροφή σκοτώνει. Ὅλοι σας θὰ ξέρετε γέρους μπεκρήδες. Σπανιώτατα ὅμως θὰ συναντήσετε ἡλικιωμένον φαγά. Κατὰ κανόνα νὰ σηκίωνεστε ἀπὸ τὸ τραπέζι προτοῦ αἰσθανθῆτε τὸν κόρο καὶ τὴν τελεία ἱκανοποίησι τῆς πείνης σας. Ἐνας σοφὸς ἐπιστήμων εἶπε ὅτι, ὅποιος θέλει νὰ ζήσῃ πολλὰ χρόνια, πρέπει νὰ αἰσθάνεται διαρκῶς μία ἐλαφρὰ πείνα. Δηλαδή ποτὲ νὰ μὴ καλοχορταίνῃ. Οἱ πολυφαγάδες συνήθως παθαίνουν ἀπὸ ἀτροφία. Γιατὶ τὸ κουρασμένο ἀπὸ τὴν πολυφαγία τους πεπτικὸ σύστημα δὲν βρίσκει εὐκαιρίαν νὰ ξεκουρασθῆ καὶ νὰ ἀναλάβῃ γιὰ νὰ ἐκτέλεσῃ κανονικὰ τὴν λειτουργία του. Καὶ ὅταν ἐλαττώνεται ἡ χώνευσις καὶ ἡ ἀφομοίωσις, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἐπέλθῃ ἀτροφία. Ἐπομένως ὅσο σιτουμπώνομε τὸν πεπτικὸ σωλήνα μὲ τροφή τόσο χειροτερεύει τὸ κακό.

Ἄλλη συνέπεια τῆς πολυφαγίας, τοῦ καθιστοῦ βίου καὶ τῶν ποτῶν εἶνε ἡ παχυσαρκία.

Ἡ παχυσαρκία ὑποθάλπει πολλές ἀρρώστειες καὶ κατὰ κανόνα συνοδεύεται ἀπὸ τὴν δυσκοιλιότητα. Πολλοὶ λένε ὅτι ἡ παχυσαρκία «εἶνε στὸ σπίτι τους» ἐννοῶντας ὅτι εἶνε κληρονομική.

Περισσότερο ὅμως εἶνε τοῦ τραπέζιου κι' ὄχι τοῦ σπιτιοῦ, γιατί ἐπὶ τέλος καὶ τὸ τραπέζι, δηλαδή ἡ ἰδέα τῆς πολυφαγίας καὶ τῆς «καλοφαγίας» εἶνε στὸ ἴδιο τους τὸ σπίτι. Μὴ τρῶτε πολλὰ εἶδη φαγητῶν στὸ ἴδιο γεῦμα. Ὅσα λιγώτερα εἶδη τόσο τὸ καλλίτερο. Ὁ ἰδεώδης συνδυασμὸς κάθε εἶδους εἶνε τὸ νὰ τρώγεται μόνο του.

Ἡ μονοφαγία εἶνε τὸ σύστημα ποῦ ἐξασφαλίζει τελεία χώνευσι χωρὶς νὰ κουράζῃ τὸν ὄργανισμό. Καὶ ὅταν τρῶτε περισσότερα ἀπὸ ἓνα εἶδος πάντα τὰ εἶδη νὰ μὴ ἀπέχουν πολὺ ὡς πρὸς τὴν συγγενειάν τους καὶ νὰ συνδυάζωνται ἀναλόγως τῶν χημικῶν τους ἀναλογιῶν. Δὲν κάνουν τόσο κακὸ οἱ διαφορὲς ἀνθυγιεινὲς τροφὲς ὅσο κάνουν οἱ κακοὶ συνδυασμοὶ τῶν τροφῶν.

Δὲν πρέπει ποτὲ στὸ ἴδιο γεῦμα νὰ τρῶτε αὐγά, γάλα, χόρτα καὶ φρούτα. Ἡ κρέας, μακαρόνια καὶ πᾶστα ἢ ριζόγαλο. Ἡ ξυνὰ μὲ γλυκὰ φρούτα. Ἡ γάλα μὲ πορτοκάλια. Οἱ τροφὲς ποῦ ἀργοῦν νὰ χωνεύσουν δὲν πρέπει νὰ τρώγωνται μὲ τροφὲς ποῦ χωνεύουν γρήγορα. Τὰ βράδια νὰ προτιμοῦνται οἱ

τροφές που χωνεύουν σε λιγώτερο από 3 ώρες.

Τρώτε το μεσημέρι τις λευκωματούχες τροφές, που άρχουν και ως 6 ώρες να χωνεύσουν. Κρέας, ψάρι, αυγά, καρύδια, αμύγδαλα και λοιπούς ξηρούς καρπούς, να μη τρώτε ποτέ τα βράδυα. Πολλοί δικαιολογούν την άδιαφορία τους για την διατροφή λέγοντας ότι δεν έννοούν να στεροούνται την απόλαυσι του λάρυγγος για την έξασφάλισι μερικιών ακόμη έτων ζωής, αν παραδεχθούν, ότι ή κακή τους διατροφή τους φέρει τροχάδην στον τάφο. 'Αλλά δεν είνε μόνον αυτό. Το σπουδαίο είνε ότι τά λιγα ή πολλά χρόνια που ζή εκείνος που διαιτάται άσχημα τά περνά με βάσανα και μιζέριες. 'Ενώ άπεναντίας εκείνος που τρέφεται φυσικά, που ξέρει τι τρώη, πότε να τρώη, πώς και και πόσο, έξασφαλίζει την άλκαλικότητα του αίματος, προλαμβάνει την τοξίνωσι του σώματος και έτσι έδραιώνει την λεγομένη άνοσία, το άπόρθητο αυτό φρούριο της υγείας σε κάθε προσβολή. 'Ο έχων ώτα άκούέτω.

Γ Ν Ω Μ Ι Κ Α

'Η πείνα παρατηρεί την θύραν του φιλέργου άλλό δεν τολμά να εισέλθη εις ατήν.

—'Η φυγοπονία προξενεί άσθενία και συντομαίει την ζωήν. Αύτη, καθώς και ή σκυρία, άφανίζει περισσότερον από την εργασία. Το κλειδίον ένέσι εργάζεται στήλβει.

ΓΥΡΑ ΣΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝΕ, ΣΤΑ ΝΕΙΑΤΑ ΠΟΥ ΠΟΝΟΥΝΕ....

Τò κατωτέρω έργο του κ. Β. Βενέτη έχει άναγνωσθή στην έδρα του Α. Σ. Πέρα, κατόπιν της παρουσίας επισκέψης των μελών του συλλόγου στα Νοσοκομεία Βαλουκλή.

Ξεχυμένη ώρες τώρα εύθυμη και γιορταστική ή κάποια Κυριακάτικη νότα... Βαθειά... μέσα της ή κάποια τραγικότητα της ανθρώπινης ζωής... 'Ηλιόβγαλτη ή σκέψη της ψυχικής φιλανθρωπίας...

Και οί νέοι, τά παιδιά—αυτά που δίνουν γλύκα και χάρη κι' όμορφιά στο κάθε ένα γιορτινό της φύσης στόλισμα—μαζεύονται γύρα στ' ότι φεύγει και στο ό,τι πονεί, στοχαστικά γιομάτα πόνο και λύπησι, για τά θλιβά τά γηρατειά και τά χαμένα νειάτα.

Σκληρή ή ύψη της ζωής... σκληρότερη ακόμα ή τραγικότητα της σκέψης—μέσα στ' άσθενικό και γιομάτο πόνο και θλίψη περιβάλλο. 'Ενα κατώφλι και μέσα σου σβύνει κάθε άστέρι της γιορτινής σου μέρας... Μιά στιγμή...ένα λεπτό...ένα καράβι...μιά βαρκοϋλα...ένα τραίνο...ένα σφύριγμα...ένα λουλούδι...έννας στίχος...ένα φως, μιá αλήθεια...ένα όμορφο και μέσα σου ή ψυχή—κυβερνήτρα αυτή—άναλογίζεται τ' ό,τι έχει χάσει στο άδικο και άσκοπο πάνε, έλα, κλαίει, γονατίζει, προσεύχεται.

ἀφίνεται στῆς ἔκστασης τὸ ὄνειρο, στοῦ θαυμα-
σμοῦ τὸν ὕπνο, ἀψηφόντας τὴν ὅποια κι' ἂν ἔχη
στάση τὸ σῶμα... Τί τῆς μέλλει; Αὐτὴ μέσα στοῦ
ὄμορφου τῆ γλύκα, ξεχνᾷ... ξεχνᾷ καὶ σήμερα καὶ
χθὲς καὶ αὔριο καὶ ὄνειρο κι' ἐλπίδα καὶ ζωὴ καὶ
ἔρωτα κι' ἀγάπη καὶ κλίση, κι' ὅ,τι ἄλλο...

Γονατίζει... κλίνει πάνω στὴ γηρασμένη τῆ γῆ,
εὐλαβικὸ τὸ γόνυ... Ξεχωρίζει τότε ἀπ' τὰ μακρὰ
μυστηριακὰς τίς φωνές—ὅποιες κραῖζουν στὴ νύχτα
ζητιάνες, —συμπόνιας... Ρεῖθρα φωτεινὰ προβάλλουν,
ὅμοια τότε μπρὸς τῆς, σβυσμένα μάτια, κουρασμένες
σκέψεις, κυρτωμένα κορμιά, ὅποια κύρτωσαν κάτω ἀπ'
τὰ βάρη τοῦ χρόνου καὶ ἄλλα τοῦ πόνου. Γλυκὲς, ἀ-
νάγλυφες, ἀλλοιώτικες, μυστηριακὲς, ἀπλόχαρες ἢ
κάποιες τότε ἀνθρώπινες μορφές ξεχύνονται μπρὸς
στον συνάνθρωπο τους στὸ νέο, τὸ παιδί, στοῦ
ποιητῆ καὶ σ' ὅποιον ἄλλο ἀκολουθεῖ τὸν δρόμο
τῆς συμπόνιας...

Τρελλὴ ζωὴ... χαμένη νεότη...

Φτωχόσπιτα κι' ἀρχοντικὰ παλάτια... Διαμάν-
τια δάκρυο καὶ πόνε στῶν ματιῶν τὴν ἄκρη...
καὶ σὺ κυρτὸ καράβι—γέφυρο—ποῖο κάβρο στῆς ζωῆς
σου τὸ ταξεῖδι ἀπάντησες καὶ πόνεσες καὶ κτύπη-
σες καὶ ἔπεσες, καὶ γλύστρησες κι' ἀπόμει-
νες χωρὶς τιμόνι κι' ὁδηγό; Κῦμα ἀπαλὸ καὶ σὺ
γοργοκυλοῦσα θάλασσα πλανεύτρα, νὰ σταθῶ.—
νεότη—νὰ σοῦ πῶ τ' ὅ,τι πέρασες κι' εἶδα κι' ἔ-

πόφερα;... Κι' ἂν στὸ πῶ τί; Μὴ καὶ τάχα μπῶ
ρεῖς σὺ τὸ ἴδιο νὰ σκεφθῆς τὸ τί ἤμουνα πρὶν
τὸν δρόμο αὐτὸ ἀκολουθῆσω; ἢ φαντάζεσαι πῶς
θα μπορέσης σὺ τὸ ὄμορφο, τὸ ξέγνωιαστο, τὸ
ἄγνωστο, τὸ ἄπειρο παιδί, τοῦ πόνου μου τὸ μοι-
ρολόγι, τ' ἀκριβό, ν' ἀκούσης καὶ νὰ νοιώσης;...
ὦ σκέψη, ὦ παιδί, ὦ χᾶδι μου τῶν γηρατιῶν,
κρύβω μέσα στὰ βάρη τῆς ψυχῆς μου τὸν χαμό,
τὴ λύτρωση μαζύ, τὸν Ἄδη... Κρύβω τὸν ἔρωτα,
τὴ φλόγα, τὴ φωτιά, τὸ πόμπημα, τὸ δάκρυ, τὸν
καῦμό, τὸ φτύμα, τὴν Ἐλπίδα, τὴν αὐγή, τὸ χά-
ραγμα.....κι' ἀκόμα..... ὦ μὴ καὶ σὲ πονῶ;.....

Ἄρχοντοπούλα ἤμουνα... τρανὸ τοῦ τόπου μου
καμάρι... Ζηλευτὴ κοπέλλα στὸ χωριό μου... Τρανοῦ
πασᾶ καὶ διοικητῆ ἤμουν ἐγγονή... Καὶ ὕστερα...
ἦλθε κάποιο ξεριζώμμα. Πῶς τὸ θυμᾶμαι ἀκόμα...
Πουλιά μαυρόφτερα στὸν οὐρανὸ τὸ μήνυμα, τὸ
χαλασμὸ διαλαλοῦσαν...

Ἡ μάννα μου... τ' ἀδέσφια μου... ἢ δοῦλες
μας... ὅλα χαθήκανε καὶ πᾶν... κι' ἐγὼ, ὡς ἔμεινα,
καὶ τώρα πᾶ δὲν εἶμαι ἐγὼ... δὲν ξέρω τὸ τί ἔχω
γίνει....

Θέλεις ἀκόμα νὰ σοῦ πῶ... θέλεις ἀκόμα νὰ
διηγηθῶ καὶ ἄλλα... Στάσου καλόγνωμο παιδί...
στάσου κοντά μου φύλακας τῆς κάποιας μου τῆς
σκέψης κι' ἂν τύχη μιὰ κι' ἀφήσω τὴ ζωὴ... μὴ
μὲ ξεχάσης σὺ ποτέ... δὲν εἶναι;...

Προχωρεῖ... γυρνᾷ... κυττάζει... συμπονεῖ... κλονίζεται... ἀπ' τῆ χαρᾶ... κι' ἀκουμαῖ, και ἀκουμπούν τὰ γηρατειὰ μὲ πίστη πάνω στ' ὀρθόφτιαχτο καλόφτιαχτο τῆς νειότης ἔργο...

Στερονὸ τὸ ξέλεσμα τῆς μοναχὰ στὰ μονοπάτια τῆς ζωῆς τὰ ἄγνωρα τὰ ζωντανὰ και φοβερὰ καμνία π' ἀθελα ἀκολουθᾶμε...

Εἶμαι ἡ νειότη πὸν πονῶ, φωνάζει ἡ στερνὴ αὐτὴ στιγμή, και ὄψη, τῆς γιορτῆς πὸν κύλησε και πῶφυγε μέσα στὴν θερινὴ γιομάτη χάρη και ζωὴ τῆ μέρα...

*Ἡ νειότη πὸν ὑποφέρω....

Μὲ πρόδωσαν μὲ γέλασαν, μὲ φούχτισε ἡ ἀπονη, ἡ ἄχαρη ἡ σκέψη τῆς ἀρρώστειας... Κι' ἔσβυσα... ξέρεις πῶς; Νὰ διές... ὅπως σβύνει ὁ ἥλιος τώρα πίσω στὸ βουνό... Διές μου καλά... Τὸ κορμί μου εἶναι ὀρθό... τὰ μάγουλα μου κόκκινα, τὰ μάτια μου μαῦρα... ἡ σκέψη μου θολὴ τὸ ὄνειρο μου ξένο... Ταξιδεύω ὅπως αὐτὸ τὸ ρεῖθρο τῆς ζωῆς τῆς γνώσης τῆς ἀλήθειας, ὁ ἥλιος, μιὰ δῶ και μιὰ ἐκεῖ... Στὸν ἕνα και τὸν ἄλλο κόσμῳ... Τι τάχα; κι' ἀκόμα μ' ὅ,τι γνόφισα, τὸν ἔρωτα, τὸ χᾶδι, τὴν ζωὴ, τὴ χάρη... μὴ και δὲν κοιτομαι τώρα πλάσμα στερικὸ στὸν πόνον τὸ κρεβάτι;...

Μὰ στάσου... Πῶς δακρύζεις; συμπονεῖς; τί ποιόνα; Ποιὰ ζωὴ, ποιὸ φταιχτὴ ἦ;... *Α θὰ στὸ λέω αὐτὸ φοβᾶμαι... Εἶναι τὸ γέννημα... ἡ τύχη...

τὰ γραμμένα ἡ ζωὴ... ὁ πόνος—ὁ Θεός—αὐτὸς πὸν δημιουργήσε, αὐτὸς πὸν ἔκτισε τὸν κόσμῳ—ἐγὼ ἡ ἄλλος φταιχτης; τί μ' αὐτό... Νᾶμαι τώρα βουβὸ στὸ ὑστερονὸ κατῶφλι....

Νύχτα... ἡ ἀπλότη τῆς γλυκειᾶς θερινῆς χάρης ἀπλώθηκε γύρω στοὺς δρόμους και στὰ πλάγια στὰ βουνὰ και στὶς στάνες... στὶς λίμνες και στὰ δάση... *Ὅλα τραβοῦνε πρὸς τὴ σιωπὴ...

Μόνον γλυκὸ τὸ τραγοῦδι τοῦ γκιώνη και γλυκύτερο ἀκόμα τὸ μεθύσι τῆς νειότης ξέγνοιστα και τὰ δυὸ ἀκούγονται στὰ βᾶθη...

Τὰ γηρατειὰ ἡσυχάζουν—πατέρες και μητέρες τῶν καλῶν τους παιδιῶν—ἡ νειότη σκέφτεται, κι' ἡ ψυχὴς τραβοῦν πρὸς τὸν Πήγασο μιᾶς πανανθρώπινης πνοῆς συμπόνιας και χάρης και στόχασης και ἔκστασης κι' ἐλπίδας...

Μεγάλο ἦτανε τὸ χθὲς... Γλυκὸ τὸ σήμερον... γλυκύτερο τὸ αὔριον....

*Ὁ ζωὴ... πόσο σ' ἀγαπῶ!

*Ὁ ψυχὴ... πόσο σὲ νοιώθω!

*Ὁμορφο και καλὸ σᾶς προσκυνῶ...

Αὐτοὶ πὸν πονοῦν γιὰ ὅ,τι χάνουν μοῦ θυμίζουν τὴν ζωὴ γι' αὐτὸ και λέγω πῶς τὴν ἀγαπῶ... ὅσοι τοὺς συμπονοῦν εἶναι—ψυχὴ—και κεῖνο τὸ ὁποῖο προσκυνῶ εἶναι τὸ ἔργο αὐτό—τὸ ἴδιον—τὸ νὰ σταθοῦν τὰ νειάτα μιὰ χαρὰ στὰ γηρατειὰ και σ' ἄλλα νειάτα πὸν τὰ τρώει ἡ ἀρρώστεια.

B. BENETHS

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

Μ' άνοικτά τὰ μικρά τους στῆθάκια
καί μέ χέρια καί πόδια γυμνά
ἀπ' τοῦ δάδου τὰ μάγα δρομάκια,
ὁ μικρός οὐλαμός των περνᾷ.

Τὸ γλυκὸ τους τραγοῦδι οὐθυίζει
τὴν πορείαν δὲ βῆμα ταχύ,
καί τ' ἀγέρι τὰ στῆθια γεμίζει
καί σκορπᾷ τὴν χαρὰ στὴν ψυχῆ.

Ἄετοῦδι καθένα δροδάτο
ῥτερουγίζει, πετᾷ, στὴν πλαγιά,
μέ τὸν δάκκο στοὺς ὤμους γεμάτο,
μέ τὸν μαθρο στὴν ζώνη σουγιά.

Μὰ κι' ὁ χρόνος μαζίν ῥτερουγίζει,
τὰ παιδάκια ξεχνοῦν τὸ σχολεῖο
κι' ἡ πατρις μιὰν αἰγὴν τὰ ὀπλίζει,
μέ τουφέκι, παλάσκα, γυλιό.

Λιθεντιά μυρωμένη μέ χάρη,
στρατιῶται ὠραῖοι, χυτοί,
τὸ κρυφὸ τῆς πατρίδας καμᾶρι,
τῆς πατρίδας χρονοῖ ἄετοί.

Εἶν' παιδιὰ ποὶ στὰς μάχας σαθρώνουν
τὸν ἔχθρο καί τὸν τρέπουν ῥυγῆ,
ἢ τὰ σώματα ψάθα τὰ στρώνουν,
στὴν γλυκειὰ τῆς πατρίδας των γῆ.

Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

«Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. β' 14)

Ἐάν ὑπάρχη ἄσμα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ὁποῖον νὰ συγκινῆ τὴν καρδιά μας βαθύτερον καί νὰ ἀνταποκρίνεται μελωδικότερον εἰς τοὺς ἱερωτέρους πόθους, μας, τοῦτο εἶνε ὁ ὕμνος ὁ ἀγγελικός. Ὁ ὕμνος ὁμοῦς αὐτὸς ποῦ ἀνέμελλον οἱ ἅγιοι ἄγγελοι τὴν νύκτα τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν ἔχει χαρακτηῖρα ἱστορικὸν καί βεβαιωτικόν, ἀλλ' εἶνε καθαρῶς ὕμνολογικὸς καί προσευκτικῆς διότι βάσις του δὲν εἶνε τὸ «Ἔστιν» ἀλλὰ τὸ «Ἔστω», δηλ. ἄς εἶνε καί εἶθε νὰ ἦνε δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ καί εἶθε καί ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἐπαξίως νὰ δοξάζωμεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Εἶθε νὰ βασιλεύῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ· εἶθε νὰ βασιλεύῃ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἡ ὁμόνοια καί ἡ ἀδελφότης. Ἄλλαις λέξεσιν οἱ ἅγιοι ἄγγελοι ψάλλοντες τὸν ὕμνον τοῦτον ἠθέλον νὰ ἀναγγείλουν ὅσον τὸ δυνατόν πῶς ἐπίσημα τὸ θαυμαστὸν γεγονός τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου, εἰς τοὺς ποιμένας τῆς Βηθλεὲμ, οἱ ὁποῖοι ἐφύλαττον τὴν νύκτα τὰ ποιμνιά των ἀλλάσσοντες διαδοχικῶς καθ' ὁμάδας κάθε τρεῖς ὥρας. Αὐτὸ ἐγένετο καί τὴν νύκτα κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωσήφ καί ἡ Παρθέ-

νος Μαρία είχαν καταλύση εις τὴν φάτνην, μὴ δυναθέντες νὰ εὗρουν κατάλυμα ἄλλαχού.

Καὶ ἵπαιδὴ ὁ καιρὸς ἦτο πολὺ γλυκὺς καὶ ἡ φύσις εἰρηνικὴ καὶ ὁ οὐρανὸς ἔκαμε τὴν ὥραιότεραν ἐπίδειξιν τῶν ἀστροῦν του, οἱ ἀγραυλοῦντες ποιμένες ἀπελάμβανον μὲ ἑξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν τὴν ἑξαισίαν ἐκείνην νυκτερινὴν ὥραιότητα. Ἐξαφνα ὁπως μᾶς διηγείται ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς «ἀγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλιμπεν αὐτοὺς καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος μὴ φοβεῖσθε. Ἴδου γὰρ εὐαγγελίζομαι ἡμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔστι παντὶ τῷ λαῷ ὅτι ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον Σωτὴρ ὃς ἔστι Χριστὸς Κύριος ἐν πόλει Δαυὶδ. Καὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον εὐρήσετε βρέφος ἑσπαργανωμένον κείμενον ἐν φάτνῃ» (Λουκ. β' 8-12).

Εὐαγγελίζομαι ἡμῖν χαρὰν μεγάλην. Ἡ πρώτη ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελισμοῦ αὐτοῦ εἶχε γίνῃ πρὶν ἀπὸ ἑννέα μῆνες εἰς τὴν Ναζαρετ ὅπου ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ εἶχε πῆ πρὸς τὴν Παρθένον «μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ἰδὸν συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος ἔστι μὲγας καὶ υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται» κτλ. Ὁ Εὐαγγελισμὸς λοιπὸν αὐτὸς τῆς Ναζαρετ ἐπραγματοποιήθη ἤδη εἰς τὴν Βηθλεὲμ καὶ οὔτε ἤκουσεν οὔτε θὰ ἀκούσῃ ποτὲ ὁ κόσμος πλέον χαρμόσυνον ἀγγελίαν οὔτε δὲ καὶ θὰ

αἰσθανθῆ μεγαλυτέραν χαρὰν. Ἡ παγκόσμιος αὕτη χαρὰ εἶνε μεγάλη ἰον διὰ τὴν ἰδιότητα τοῦ γεννηθέντος. Ἠλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτὸς ὁ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς εὐδοκήσας νὰ λάβῃ ἀνθρωπίνην μορφήν. 2ον) Διὰ τὴν καταδεκτικότητα τοῦ γεννηθέντος. Θεὸς ὁ γεννηθεὶς δὲν ἦλθε μόνον εἰς τὴν γῆν ὡς ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἐγεννήθη μέσα σὲ μιὰ φάτνη, διὰ νὰ δεῖξῃ ὅτι ἑσαρκώθη καὶ διὰ τοὺς πλεον ἀσήμεους καὶ ταπεινοὺς καὶ ὅτι ἦλθε νὰ φέρῃ τὴν χαρὰν καὶ εἰς τὴν πλεον καταφρονημένην καλύβην. Τρίτον ἡ χαρὰ αὕτη δὲν ἐπρόκειτο νὰ περιορισθῆ σὲ ὀλιγωτέρους ἢ περισσοτέρους ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἦτο προωρισμένη γιὰ ὅλον τὸν λαὸν ποῦ θὰ τὸν πιστεύῃ ὄχι μόνον αὐτῆς τῆς χώρας, ἀλλὰ κάθε χώρας ὀλοκλήρου τῆς οἰκουμένης. 4ον) Ἡ χαρὰ αὕτη εἶνε ἀφαντάστως μεγάλη καὶ δὲν ὑπάρχει οὔτε μπορεῖ νὰ γίνῃ μεγαλυτέρα χαρὰ ἀπὸ αὐτὴν διότι τὸ νεογέννητον παιδίον ἦτο ὁ μοναδικὸς Σωτὴρ καὶ χορηγὸς τῆς Ὑψίστης καὶ σπουδαιοτάτης σωτηρίας, διότι ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὸ σκότος δίδων εἰς ἡμᾶς τὸ φῶς, ἀπὸ τὴν πλάνην δίδων τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ τὰ δεσμὰ δίδων τὴν ἐλευθερίαν, ἀπὸ τὸν βόρβορον δίδων τὴν ἀγνότητα ἀπὸ τὴν κακίαν δίδων τὴν ἀρετὴν, ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν δίδων τὴν ἀγιότητα καὶ ἀπὸ τὴν αἰώνιον κόλασιν δίδων τὴν αἰώνιον ζωὴν. Καὶ δὲν ἦλθε μόνον διὰ τοὺς συγχρόνους του, ἀλ-

λά και δι' ὅλας τὰς μετέπειτα γεννεὰς ὄλων τῶν τόπων και ὄλων τῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ και διὰ τὰς πρὶν γεννεὰς τὰς ἀπὸ καταβολῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, διότι τὸ παιδίον τῆς φάτνης, ὅταν ἤθελε γίνῃ τέλειος ἄνδρας, προσφέρων τὸν ἑαυτὸν του ὡς θῦμα ἱεραστήριον ἐπάνω εἰς τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ ἐμελλε νὰ εὐαγγελισθῇ προσωπικῶς εἰς τὸν Ἄδην τὴν μεγάλην σωτηρίαν και χαρὰν και εἰς ὅλας τὰς ψυχὰς ὄλων τῶν γεννεῶν αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀποθάνῃ πρὸ Χριστοῦ. Ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια ἦτο σκοτισμένη ἤλθεν ὁ Σωτὴρ και τῆς ἔφερε τὰς λάμπεις τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἦτο ἠθικὸν ἐρεῖπιον ἤλθε και τῆς ἔδωσε τὴν ἠθικὴν τῆς ἀνάστασι και ἀποκατάστασι. Ἐδούλευεν εἰς τὰ πάθη ἤλθε νὰ τὴν κάμῃ νικητρία τῶν παθῶν αὐτῶν διὰ τῆς ἰδιότητος του δυνάμεως και βοηθείας τὴν ἐξευτέλιζεν ἢ ἀνομία. ἤλθε νὰ τὴν κάμῃ ὁπαδὸν τῆς δικαιοσύνης. Εἰς τὸν πλησίον τῆς ἐβλεπεν ἐχθρόν. ἤλθε νὰ τὴν δώσῃ τὴν ἀγάπην πρὸς αὐτὸν και τὴν πλέον εὐγενῆ-ἀγάπην τὴν ἀγάπην ἐκείνην ποῦ ξέρει νὰ θυσιάζεται διὰ κάθε πλάσμα τοῦ Θεοῦ, διότι βλέπει εἰς αὐτὸ ἓνα φίλο τῆς και ἓνα ἀδελφὸ τῆς. Ἡ ἀνθρωπότης ἦτο βουτηγμένη μέσα στὸ σκοτὸς τῆς ἀμαθείας. Ἡ ἀρχαιότης ἐποθοῦσε τὸ «γινῶθι σαυτὸν» ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐγνώριζεν ὅπως ἔπρεπε τὸν ἑαυτό του ὁ νεογέννητος Σωτὴρ ἤλθε νὰ μᾶς δώσῃ ἀπλανῆ και τελείαν τὴν αὐτογνωσίαν τοῦ ἀνθρώπου,

συνδιασμένην μαζὺ μὲ τὴν γνῶσιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ και τοῦ ἀπεσταλμένου αὐτοῦ λατρευτοῦ του, Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀνθρωπότης ἀλληλλοεσπαράσσετο και οἱ ἄνθρωποι ἐβλεπον ὁ εἰς τὸν ἄλλον μὲ τὸ μάτι τοῦ μίσους και τῆς ἐχθροπαθείας ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος κάθε ἀνθρώπου ἦτο μία ἀτελείωτη σύγχυσις και ἕνας ἀκατάπαυστος πόλεμος, αἰσθημάτων κατὰ αἰσθημάτων, ἐπιθυμίας κατὰ θελήσεως, θελήσεως ἢ ὁποῖα ἔκαμε τὸ κακὸ και ὅταν ἀκόμη ἢ προσπάθειά τῆς ἦτο γιὰ τὸ καλὸ. Ὁ Χριστὸς ἤλθε νὰ μᾶς συμφιλώσῃ μὲ τοὺς ἑαυτοὺς μας, νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ψυχικὴν μας εἰρήνην, τὴν ἐσωτερικὴν μας ἁρμονίαν και νὰ μᾶς κάμῃ ὄχι μόνον εἰρηνοποιούς.

Ἡ ἀνθρωπότης ἐπλεε μέσα σὲ ἓνα πέλαγος ἀγωνίας δισταγμοῦ και θρησκευτικῆς ἀμφιβολίας. Ὁ Ἰησοῦς ἤλθε νὰ μᾶς δώσῃ τὴν πλέον ἀσφαλῆ και ἀκλόνητον ψυχικὴν μας σταθερότητα διὰ τῆς Αὐτὸν θείας και ἀγίας πίστεως. Εἰς τὴν ζωὴν μας πολλὰς φορὰς ἔρχονται εἰς ἡμᾶς αἱ ὥραι τῆς θλίψεως τῆς πολλῆς, τῆς ὀλιγοψυχίας ἢ ὁποῖα μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὴν μελαγχολίαν και μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τελείαν ἀπελπισίαν. Ὁ Ἰησοῦς ἤλθε νὰ μᾶς χαρίσῃ τὴν ψυχικὴν μας παρηγορία και ἀνάπαυσιν διὰ τῆς αἰώνιου ἐλπίδος ἀνοιγῶν εἰς ἡμᾶς τὴν ἀγάπην του και τὴν στοργικὴν ἀγκάλην του. Ἐχομεν δάκρυα ἤλθε νὰ μᾶς

τὰ καταπραΰνη καὶ νὰ τὰ ἀντικαταστήσῃ μὲ θεῖο χαμόγελο. Μᾶς θλίβουν αἱ ἀσθένειαι. Ἦλθε νὰ μᾶς ἀνακουφίσῃ ἀπ' τὰς ἀρρώστειαις μας καὶ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ διὰ μεσοῦν οὐτῶν εἰς ἠθικοὺς ἀγνισμοὺς καὶ θουάμβους. Ἡμεθα ὀπλίται τοῦ σκοτοῦς ἦλθε νὰ μᾶς κάμῃ ὀπλίταις τοῦ φωτός. Ἡμεθα ἀκόλουθοι τοῦ Σατανᾶ ἦλθε νὰ μᾶς κάμῃ ἀπολούθους ἰδικούς του. Ἡμεθα υἱοὶ τῆς ἀπωλείας. Ἦλθε νὰ μᾶς κάμῃ τέκνα σωτηρίας. Ἄς χαρητῆσωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς μὲ τὴν μεγαλυτέραν χαρὰν τὸν ἑορτασμὸν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, διότι αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἀνθρωπίνης λυτρώσεως καὶ σωτηρίας.

Οἱ Ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι εἶχον κάμῃ ὡς ἀρχὴν τοῦ ἔτους τὸν Μάρτιον τιμῶντες τὸν θεὸν τοῦ πολέμου. Ὁ δὲ Πομπήλιος εἰρηνικώτερον σκεπτόμενος μετέθηκε τὴν ἀρχὴν εἰς τὸν Ἰανουάριον, ἀποδίδων τὰ πρωτεύια εἰς τὸν θεὸν τῆς εἰρήνης Σανόν. Ἀλλ' ἡ σύγχρονος ἀνθρωπότης καλὰ θὰ κάμῃ ἂν μεταθέσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους εἰς τὴν 25 Δεκεμβρίου. Διότι μόνον ἀπὸ τὴν φάτιν τῆς Ἁγίου Νηπίου ἐκκινουσα καὶ ὡς πρόγραμμα αὐτῆς θέτουσα μίαν ἀποτίναξιν τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῶν παλαιῶν τῶν μεθ' ὧν, μόνον τὴν ταπεινώσιν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν παιδικὴν ἀφέλειαν ἀσπαζομένη θὰ ἀξιώσῃ (νὰ ἐνωτισθῇ) ὄχι πλέον ὡς εὐχὴν καὶ προφητείαν, ἀλλὰ ὡς ἀπτήν πραγματικότητα, νὰ ἐνωτισθῇ τὸν ἕμνον τοῦ οὐρανοῦ.

— Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῶ καὶ ἐπὶ γῆς Εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Πρίγκηπος 9) 12) 37.

N. B.

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Ο ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

— 103 —

Μᾶς ἦλθε ὁ νέος χρόνος
 Ποιὶ πέρασε ὁ παλαιός
 Ἄλλα δένδρα θὲ νὰ εὐγουν
 Καὶ ἄλλα θὲ νὰ ξηραθοῦν
 Ἄλλοι θὲ νὰ ἀποθάνουν
 Ἄλλοι θὲ νὰ γεννηθοῦν
 Σὲ ἄλλους θάνα εὐτυχῆς ὁ νέος χρόνος
 Καὶ σὲ ἄλλους δυστυχῆς
 Θὰ ἔσται καὶ πάλι ὁ ἄλλος
 Ὁ νέος χρόνος
 Μὰ ποιὸς ξέρει πόσοι θὰ εἶμασθε
 Ἐδῶ στὸν μᾶτατο τὴν κόσμον
 Καὶ πόσοι στὸν ἀληθινόν.

Πρίγκηπος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΛΛΑΣ

ΑΣΤΕΙΑ

— 104 —

Εἰς τὸ τραπέζι: Ἡ κυρία λέγει εἰς τὴν ὑπηρετρίαν.

— Μαρία, φέρε μου μιὰ φέτα ψωμί.

Ἡ Μαρία φέρει τὸ ψωμί ἀλλὰ τὸ κρατεῖ μὲ τὰ δίκτυλά της· τότε ἡ κυρία τῆς λέγει:

— Ὅταν σου ζητοῦ κάτι, πρέπει νὰ μοῦ τὸ φέρῃς μέσα εἰς τὸ πιάτο.

Μετ' ὀλίγον ἡ κυρία φρονιάζει:

— Μαρία, φέρε ταῖς παντούφλαις μου.

Ἡ Μαρία ἐνθουμαῖται τὴν παραγγελίαν τῆς κυρίας τῆς, θέτει τὰς παντούφλας ἐντὸς πινακίου, καὶ τὰς παρουσιάζει εἰς τὴν κυρίαν τῆς μὲ ὄλην τὴν ἐπισιμότητα.

ΕΝΑΡΜΟΝΙΖΕΤΑΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ ;

Υπό τοῦ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΠΑΛΑΣΗ

Στά τόσα πολλά ποῦ ἐγράφησαν γιά τήν ἐκκλησιαστική μας μουσική ἄς μοι ἐπιτραπῆ νά προσθέσω καί ἐγώ ὀλίγα τινά ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἐναρμονίσεώς της.

Ὡς γνωστόν ἡ μουσική εἶναι μία ἀπό τὰς ὡραίας τέχνας καί ὡς τέχνη ὑπόκειται καί αὐτή εἰς τὸν νόμον τῆς ἐξελίξεως καί τελειοποιήσεως. Ἐξέλιξις δὲ εἰς τὴν μουσικήν εἶναι ἡ παρατηρουμένη διαφορὰ τοῦ ὕφους διὰ μέσου τῶν αἰώνων στή σύνθεσι νέων μελωδιῶν, σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα ἐκάστης ἐποχῆς καί μὲ τὰς ψυχολογικὰς συνθήκας κάθε αἰῶνος.

Ἔτσι λοιπὸν καί στήν Ἐκκλησιαστική μας μουσική ἔχουμε διαφοροῦς κατὰ καιροῦς μελοποιούς μὲ τὰ ἔργα τῶν ὁποίων συμπληρώνουμε τὴν ὅλη μας μουσική ἀνθολογία.

Δυστυχῶς ὅμως ὀλίγα μαθήματα ἔχουμε καθαρῶς βυζαντινῆς προελεύσεως καί πάλιν μερικά ἐξ αὐτῶν δὲν ψάλλονται σήμερον, διότι δὲν συμβιβάζονται μὲ τὸ ὕφος τῶν ἄλλων μελωδιῶν αἱ ὁποῖαι εἶναι κάπως μεταγενέστεραι καί προσαρμόζονται καλύτερα εἰς τὴν ἀκοή μας. Εἰς τὴν Ἱερὰν λειτουργίαν πάλιν καί ἐκεῖ δὲν ἔχομεν ὁμοιογένειαν : ἄλλα

τροπάρια εἶναι βυζαντινὰ καί ἄλλα μεταγενέστερα ὡς λ. χ. Χερουβικά Κοινωνικά καί καλλοφωνικοί εἰρμοὶ ἐνῶ οἱ περισσότερες δοξολογίες, λειτουργικά καί ἄξιον ἐστίν, τὰ πλεῖστα σχεδὸν εἶναι συνθέσεις τοῦ τελευταίου αἰῶνος, παρμένα ἀπὸ διάφορα ἀραβοπερσικά καί τουρκικά τραγούδια. Μὲ ἄλλους λόγους δηλαδή δὲν ὑπάρχει σχεδὸν καμμιά συνοχή καί ὁμοιότης ὕφους εἰς τὴν ἐκκλησιαστικήν μας ὑμνοδίαν καί ἰδίως μεταξὺ ὄρθου καί λειτουργίας.

Γιὰ νά κάμουμε λοιπὸν λόγον περὶ ἐναρμονίσεως τῆς Μουσικῆς πρέπει νά ἐξετάσουμε ποῖα μαθήματα ἐναρμονίζονται καί ποῖα ὄχι.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι πολὺ ἐκτεταμένο καί δὲν μποροῦμε βέβαια σ' αὐτὸ τὸ βιβλιάριον νά δώσουμε λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις, παρὰ μόνον σὲ γενικὰς γραμμαῖς κάμω τὴν σχετικὴν ἀνασκόπησιν καθὼς προανέφερα.

Λοιπὸν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἀπαντῶμεν ὡς ἐξῆς : Ὅλα σχεδὸν τὰ μέλη τοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ ὄρθου τῆς Μεγάλης ἑβδομάδος, κοινωνικά καί καλλοφωνικοί εἰρμοὶ δὲν ἐναρμονίζονται ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἤχου εἰς ὃν ἀνήκουν καί ἀφ' ἑτέρου λόγῳ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τὴν ὁποίαν περικλείουν ἐν τῇ ἀπλῇ μελωδίᾳ των.

Δὲν μπορεῖ λόγου χάριν νά ἐναρμολογηθῆ ἕνα «Ἐρχόμενος ὁ κύριος» ἢ τὸ «Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου» ἢ ἕνα «Πᾶσα πνοή» οἰουδήποτε

ἔχου καὶ ἂν εἶναι, χωρὶς νὰ χείρη τὴν ὄρασαν τοῦ ἐντύπωσιν ποῦ κάμει ἔτσι σκέτο μ' ἓνα ἔντεχνον μόνον ἰσοζυγία ὅταν ἐκτελεῖται βέβαια ἀπὸ ἓνα καλὸ ψάλτη. Αὐτὰ εἶναι τὰ λεγόμενα σόλα (μονωδία). Τὸ ἴδιο μποροῦμε νὰ ποῦμε καὶ γιὰ ἓνα καλλοφωνικὸ εἰρημὸ ἢ μία καταβασία ἢ ἓνα «Θεοτόκε παρθένε» τοῦ ἔσπερινου καθὼς καὶ τὰ ὅμοια τους ποῦ εἶναι πραγματικὰ διαμάντια τῆς μουσικῆς μας φιλολογίας καὶ τὰ ὅποια θὰ ὑπέγραφεν καὶ ἓνας Μπετόβεν ἢ ἓνας Χένδελ.

Προκειμένου ὅμως γιὰ τὴν ἱερὰ Λειτουργία, τὰ πράγματα διαφέρουν: ἐδῶ καὶ ἰδίως μετὰ τὸ Χερουβικόν τὸ ὅποιον καὶ αὐτὸ ἐπιδέχεται ἀρκετὴν ἐπεξεργασίαν κυρίως ὅμως εἰς τὰ λειτουργικὰ καὶ στὰ Κύριε ἐλέησον τῶν εἰρηνικῶν, ἐδῶ λέγω τὰ πράγματα διαφέρουν, ἡ ἀτμόσφαιρα ἀλλάζει, ἐδῶ χορεύεται μιὰ καλὴ καὶ συστηματικὴ πολύφωνος ἁρμονία, τουλάχιστον τριφωνία, μὲ καλὸς καὶ πολυμελεῖς ἐκτελεστές.

Τὰ ὑπάρχοντα δὲ τεμύχια τῆς λειτουργίας ποῦ προσφέρου με μικρὰς τροποποιήσεις εἶναι πολὺ ἐπιδεκτικὰ ἑναρμονίσεως καὶ μποροῦν νὰ δημιουργήσουν μιὰ καταλλήλοτατη ἀτμόσφαιρα γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ ἐκκλησιαζόμενος καὶ μουσικῶς νὰ εὐχαριστήσῃ ἀλλὰ καὶ ψυχικῶς νὰ συγκινηθῇ καὶ νὰ προσηλωθῇ εἰς τὰ θεῖα. Οἱ εὐρωπαῖοι ἂν καὶ παρέλαβον ἀπὸ ἡμᾶς τὴν μουσικὴν ἐντούτοις εἰργάσθησαν ἀσυν-

ρίτως περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς καὶ οἱ μεγαλείτεροι μουσικοὶ συνθέται τῶν αἰώνων καθὼς ὁ **Beethoven**, ὁ **Bach**, ὁ **Mozart**, ὁ **Haendel** καὶ ἄλλοι ἔγραψαν τέτοια ἐκκλησιαστικὰ μέλη, ἐνηρμονισμένα βέβαια, πλὴ θεωροῦνται σήμερα ὡς ἀριστουργήματα μὴ ἐπισκιασθέντα ἀπὸ κανένα μεταγενέστερον μέχρη σήμερον συνθέτην.

Ἀνακεφαλαίων τὰ γραφέντα καταλήγω στὸ ὅτι: ἀφίνοντας τὰ ἀρχαῖα τροπάρια στὴν ἀπλότητα καὶ χάρι ποῦ ἔχουν, νὰ ἑναρμονίσωμεν τὸ πλείστον μέρος τῆς Λειτουργίας ἀκολουθοῦντες ἐπὶ τὸ τελειότερον καὶ ἐπιστημονικώτερον τὸ σύστημα ποῦ ἤρχισαν ἤδη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τινὲς τῶν εὐφήμως γνωστῶν συγχρόνων παρ' ἡμῖν ἱεροψαλτῶν καὶ μουσικῶν καὶ νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μιὰ τέτοια ἐργασία καὶ περισσότερον ἐκκλησιασμα θὰ συγκεντρώσῃ ἐνῶ συγχρόνως θὰ μᾶς κρατῇ προσεκτικότερους καὶ εὐλαβεστέρους στὴν ἐκκλησία μας.

Γ Ν Ω Μ Ι Κ Α

Ὁ Θεὸς ἰατροῦται, ὁ ἰατρὸς πληροῦνται.

Τρεῖς ἄνθρωποι δύνανται νὰ φυλάξωσιν ἐν μυστικόν ἕαν ὁμοῦ ἀπέθωνεν οἱ δύο.

Μὴ εἶσο ἀσπλαγχνὸς πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἀδελφοὺς σου, ἀλλὰ παρεγγόρει αὐτούς.

Ὁ πλοῦτος ἔχει πολλοὺς συγγενεῖς.

Ο ΝΕΙΡΟ

—*—

Ἀπό μίαν ἀνάμνησιν τοῦ 1918

Εἶδ' ἀπόψε στ' ὄνειρό μου
 με λειβάδια ἀνθισμένα πῶς περνοῦσα
 καὶ στὰ χέσια μου γαζίες
 μυρωμένες ἐκρατούσα.
 Πότε ἔκοβα λουλούδια
 πότε πάλιν τὰ πετούσα
 ἐὰν ἄλλα κατὰ τύχην
 ποιῶ ὠραία συναντούσα
 Ὃταν λίγω ποιῶ ἔμπρός σου
 εἶδ' ἀγάπη σου χροιά
 ἕναν ἄγγελο μιὰ νέα
 σὰν ἐγνώρισα ἦσαν δὺ
 Τρέχω σὰν τριλλὸς π' ἀγάπη
 ἔρχομαι ὅπως μου ἔμπρός σου
 πετῶ κάτω νὰ λουλούδια
 καὶ κρεμιόμυε σὲν λαιμό σου
 Καὶ ἐκεῖ σὰν βασισμένος
 στάθηκα λιγάκι ἀκόμα
 ὅταν ἡ γλυκεῖα ὄμωνή σου
 μοῦπε φίλα με στὸ στόμα
 Νέ ἐδίλησα μὰ πόσο δὲν θυμούμε....
 παρὰ μόνο ποῦ μου εἶπες φθάνει τόσο
 Ἐάν λοιπὸν τὰ ὄνειρα
 ὄντ' εἶναι παραμύθια
 πῆς μου ἀγάπη σου χροιά
 θά βγοῦνε καὶ στ' ἀλήθεια.

A. B.

ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΣΟΥ! :

Παράδοξος ἐρώτησις ἐκ πρώτης ὄψεως ἀλλὰ καὶ πολὺ σοβαρά. Οἱ πλείστοι ἄνθρωποι περνοῦν δλόκληρη τὴν ζωὴ τους χωρὶς νὰ γνωρίσουν τὴν ψυχὴν τους. Ζοῦν ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τους. Ζοῦν —μεγαλώνουν, γηράσκουν καὶ πεθαίνουν,— ἀκουμπισμένοι στὸ παράθυρο γιὰ νὰ κυττοῦν τὰ πράγματα τοῦ κόσμου καὶ νὰ μιλοῦν μὲ τοὺς διαβάτας χωρὶς ποτὲ νὰ ἐνδιαφεροῦν καὶ νὰ κυττάξουν τὸ ἔσωτερικὸν τοῦ δωματίου των δηλαδὴ **μέσα στὸν ἑαυτὸν τους.**

Πρῶτα πρῶτα τί εἶναι ἡ ψυχὴ μας; Ἡ ψυχὴ μας εἶναι τὸ «ἐγὼ» μας ποὺ σκέπτεται ποὺ αἰσθάνεται, ποὺ θέλει καὶ ἐνεργεῖ.

Ἡ ψυχὴ μένει σταθερῶς ἀμετάβλητος, ἐνῶ τὸ Σῶμα ἀλλάζει κατὰ περιόδους ὅλα τὰ συστατικά του. Τὸ σπουδαιότατον αὐτὸ γεγονὸς τὸ φέρνει εἰς φῶς ἡ Φυσιολογία. Δηλαδὴ ἀποδεικνύεται ὅτι εἰς διάστημα τὸ πολὺ ὀκτῶ ἐτῶν ὅλα τὰ κύτταρα τοῦ ἀνθρώπινου σώματος ἔχουν φύγει ἀπὸ πάνω του,—διὰ τῶν συνεχῶν ἐκκρίσεων—καὶ ἔχουν ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ ἄλλα νέα κύτταρα ποὺ ἦλθαν διὰ τῶν τροφῶν. Ἐπομένως ἕνας ἄνθρωπος σαράντα πέντε ἐτῶν—ὁ Κώστας π. χ.—ἔχει ἀλλάξει μέχρι σήμερα

πέντε φορές όλα τὰ συστατικά τοῦ σώματος του. Τὸ αξιοπαρατήρητον ὅμως εἶναι ὅτι ἐνῶ ἡ ἀλλαγὴ πεντάκις ἔγινε δὲν ἔχει ἀλλάξει διόλου τὸ «ἐγὼ» του, ἔχει δηλαδή συνέσθῃσιν ὅτι εἶνε ὁ αὐτὸς Κώστας τοῦ ὑπῆρχε πρὸ τριάντα καὶ σαράντα ἐτῶν ! Ἔχει μέσα του, — ἐνθυμεῖται — σκηναὶς τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ἡλικίας του ἐνῶ δὲν ἔχει μέσα του κανένα σωματικὸ κίτταρο ἐξ ἐκείνων τοῦ εἶχε ἐπάνω του ὅτε συνέβαινον αἱ σκηναὶ ἐκεῖναι, διότι ὅλος ὁ ἐγκέφαλος του καὶ αὐτὰ τὰ ὀστά του ἔχουν ἀλλάξει πέντε φορές. Ἴδου λοιπὸν ὅτι τὸ «ἐγὼ» του μένει τὸ αὐτὸ ἐνῶ τὸ σῶμα διαρκῶς μεταβάλλεται.

Θὰ μὲ ρωτήσετε πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴν βλέπωμεν καμμίαν ψυχὴν ἀφοῦ εἶναι μιὰ μεγάλη δύναμις.

Διότι τὸ μάτι μας βλέπει μόνον τὰ χονδροειδῆ ὄντα καὶ ὄχι τὰ λεπτὰ εἰς τὰ ὁποῖα ἀνήκει ἡ ψυχὴ.

Κυττάξτε ἓνα ποτήρι νερὸ καθαρό. Νομίζετε ὅτι τὸ μάτι σας βλέπει κάθε τι τοῦ εἶναι μέσα στὸ νερό ; Ἀπατᾶσθε ! Πάρτε ἓνα μικροσκόπιον καὶ κυττάξτε τὸ νερό, θὰ ἀνακαλύψετε ὀλόκληρον στρατιὰν ὄντων μὲ ζωὴν, — μικροβίων — τὰ ὁποῖα τὰ μάτια σας δὲν ἔβλεπαν διόλου, καὶ ὅμως ὑπῆρχαν καὶ μάλιστα ἐξοῦσαν, καὶ ἀνεπίσσαντο ! Ἡ ψυχὴ λοιπὸν ὑπάγεται εἰς τὰς ἀοράτους πραγματικότητας, ἀλλὰ εἶναι πλήρης δυνάμεως

καὶ ἰσχύος. Θέλετε ἓνα καταπληκτικὸν παράδειγμα ; Ὁ Ἠλεκτρισμὸς, αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ μεγαλειτέρα ἐνέργεια τοῦ ἀναστατώνει τὴν Γῆν μας εἶναι ἀόρατος καὶ ἀβαρὴς ! Παρατηρήσατε τὴν ἠλεκτρικὴν ράβδον τοῦ ἠλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου, ἔχει ἐπάνω της κάτι τὸ ὁποῖον οὔτε τὰ μάτια μας τὸ βλέπουν οὔτε βάρος ἔχει. Καὶ ὅμως, φέρνει τεράστια ἀποτελέσματα, κινεῖ ὀλόκληρον ἀμαξοστοιχίαν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ ζυξώμεν χιλιάδας ρωμαλέων ἵππων διὰ νὰ τὴν κινήσωμεν. Τὸ ἀόρατον λοιπὸν καὶ ἀβαρὲς τῆς ψυχῆς εἶναι ἐγγύσις τῆς ὑπάρξεως καὶ ἰσχύος της.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Μέγα Ρεῦμα τῆ 6/12/37

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Πρὶν κερτυθῆς ἀνοίξε καλά τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, ἀλλ' ἀφοῦ κερτυθῆς κλείσε τους.

Μία ἡμέρα καλῶς χρησιμοποιουμένη ἰσοδυναμεῖ μὲ τρεῖς.

Ὁ μέθυσος τότε μόνον εἶναι εὐτυχής, ὅταν ἐξαπλωθῆ κατὰ γῆς.

Ὁ φεύστης εἶναι ἐξάδελφος τοῦ κλέπτου.

Θάνατος πλουσίου, φιλονεικίαι κληρονόμων.

Μὲ τὰ χρήματα οὐδὲν εἶναι ἀδύνατον.

ΠΕΝΘΗ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΪΒΑΝΟΥ

Ἡ αἰμνηστος ἐγεννήθη ἐν Πειραιᾷ τῷ 1887. Κατήγετο ἐκ τῆς εὐκλεοῦς Πειραιτικῆς οικογενείας Λαμπίου. Ἀποφοίτησεν ἐκ τῆς Ἀρσακείου Σχολῆς. Τῷ 1908 συνέδεσε τὸν βίον της μετὰ τοῦ ἐντιμοτάτου κ. Βικεντίου Καϊβάνου, ἀρχιτέκτονος. Ἀπέκτησε πάντε τέκνα, δύο υἱοὺς τοὺς κ. κ. Ἀγγελία καὶ Ἀλφρέδον καὶ τρεῖς θυγατέρας, τὰς δεσποινίδας Μαριέτταν, Γιολάνταν καὶ Μαργάραν. Ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ πρὸ 23 ἐτῶν καὶ ἔρχισε τὰς ἀγαθοεργίας της, βοηθῶν καὶ ἀνακουφίζων τοὺς πτωχοὺς καὶ πάσχοντα, τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανά.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΥΕΡΓΕΤΙΔΑ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΪΒΑΝΟΥ

Μητέρα σεβαστή, ἀρχοντικῆς φαμίλιας γόνος
 Τὸ πένθος μας βαθύ... Ἀκράτητος ὁ πόνος...
 Ἀστείρευτο τῶν ὄρφανῶν καὶ τῶν πτωχῶν τὸ δάκρυ
 Ἡ εὐσπλαχνεῖα σου ἢ πολλὴ γνωστὴ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη.

Ἦταν ἡ διάβα σου χαρά, παρηγοριά, ἐλπίδα
 Σὲ οὐρανοὺς ἀνέστερους ὀλόφωτη ἀχτίδα...
 Σκόρπιζες τὸ χαμόγελο σὲ μαραμμένα χεῖλη
 Προστάτις τῶν ἀπόκληρων καὶ τῶν πασχόντων φίλη

Στὴν μνήμη σου, αἰμνηστος, —ὑπέρτατη θυσία—
 Ὁ προσφιλέ σου σύζυγος ὑψώνει Ἐκκλησία
 Στὸν Πειραιᾶ, πατρίο γῆ... Παράδειγμα ἄς γίνῃ
 Ὁ βίος σου γιὰ τοὺς πολλοὺς, Καϊβάνου Αἰκατερίνη.

ΘΩΜΑΣ ΠΑΝΑΚΗΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΗ

—†/3†—

Ἡ γυνή εἶνε τὸ ἄνθος τῆς δημιουργίας.

—Ὅλα τὰ ἄνθη δίνονται εἰς ἀνοθοδίσμας, ἀλλ' ὅλοι αἱ γυναῖκες δὲν εἶνε διὰ δόσιμον.

—Τὸ ἄνθος ἅμα σοῦ ἀρέσῃ τὸ κόπτεις, ἀλλὰ τὴν γυναῖκα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὴν κόψῃς, καὶ ἂν ἀλόμῃ δὲν σοῦ ἀρέσῃ.

—Τὰ ἄνθη ἔχουν συμβολικὴν γλώσσαν ἀλλὰ δὲν ὁμιλοῦν. Αἱ γυναῖκες ὁμοίως καὶ ἂν δὲν εἶχον γλώσσαν θὰ εὑρισκόν τρόπον νὰ ὁμιλοῦν.

—Τὸ ρόδον καὶ ἡ γυνή ἔχουν κοινὸν προσὸν τὸ κάλλος, καὶ κοινὸν ἐλλάτωμα τὴν ἀκανθάν. Ἡ ἀκανθα τῆς γυναικὸς ὀνομάζεται γλώσσα.

—Καὶ τῶν πολλῶν ἀνθίων καὶ τῶν γυναικῶν ἡ συνκακοστροφή προξενεῖ κεφαλόπονον.

—Ἐκ πολλῶν ἀνθίων κατασκευάζονται γλυκύσματα. Μετὰ τὰς γυναῖκας ὁμοίως μὴ δοκιμάσῃς, διότι θὰ χάσῃς τὴν χάριν σου.

—Τὰ ἄνθη χρησιμεύουν ἐνίοτε ὡς φαρμακευτικὰ εἶδη, ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἶνε πάντοτε φαρμακευτικὸν γένος.

—Τὰ ἄνθη μαραίνονται. Αἱ γυναῖκες μαραίνουσι.

—Καὶ τῶν ἀνθίων καὶ τῶν γυναικῶν προσορισμὸς εἶνε τὰ στέφανα

ΠΟΙΚΙΛΑ

Εἷς Ἄραφ μεταβάς διὰ πρώτην φοράν εἰς Ρωσίαν, διήρχετο ἔκ τινος χωρίου, εἷς δὲ σκύλος ἐξήλθεν ἀπὸ μίαν οἰκίαν καὶ ἔρχισε νὰ γαυγίσῃ καὶ νὰ τὸν κυνηγῇ. Ὁ Ἄραφ ἔκυψε νὰ λάβῃ μίαν πέτραν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔκαμνε παγωνιάν, ἡ πέτρα εἶχε κολλήσῃ καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν λάβῃ· τότε ἐφώνησε :

—Τι ἀνάποδος τόπος ! Ἀφήσουσι τὰ σκαλιὰ λυτὰ καὶ τῆς πέτρας τῆς ἔχουν δεμένους !

Ο ΣΩΣΙΑΣ

Τὸν γνώρισα στὴ φάμπρικα τοῦ δούλευα κι' ἐγώ. Δουλεύαμε μαζὺ ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλο. Τόσο κοντὰ τοῦ ἢ στάλες τοῦ ἴδρου μας στὴ ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ σμίγανε πάνω στὸ τεζγάχι σχηματίζοντας λιμνοῦλες. Κι' ἀντίθετα πάλι τὸ χεμῶνα τὰ χνῶτα μας ζεσταίνανε τ' ἄλλουνοῦ τὰ παγωμένα αὐτιά.

Σὲ λίγο καιρὸ γενίκαμε φίλοι κι' ἀγαπηθήκαμε ἀπ' ἀδέρφια καλύτερα.

Μαζὺ τὸ βράδυ σὰν εἶχαμε παραδες στριμοχνόμασταν στὸ πνιχτικὸ κατελειὸ γιὰ νὰ πιοῦμε δύο ντουζίκα καὶ μαζὺ πάλι σὰν εἶμασταν ἀδέκαροι τραβούσαμε γιὰ τὸ λιμάνι νὰ φουμάρουμε ἦσανα τὰ σέρτικα τσιγάρα μας.

Δὲν θάχε πατήσει ἀκόμη στὰ 30. Κι' ἦταν ὠμορφο παιδί. Μαῦρα μαλλιά κατσαρᾶ καὶ μάτια μαῦρα τόσο ποῦ φοβόσουνα νὰ τὰ βλέπῃς. Ἦτανε καὶ σπουδαγμένος, ἀγαποῦσε καὶ τὴ μουσική. Κάποτε τὸν εἶδα καὶ μ' ἕνα ἐγγλέζικο περιοδικὸ στὴ τσέπη. Ὡς τόσο δὲν τὸν εἶχα ρωτήξῃ γιὰ τὴ ζωὴ του οὔτε κι' ἐκεῖνος γιὰ τὴ δική μου, γιατί καταλαβαίναμε κι' οἱ δυὸ πῶς δὲν ἦταν ἀκόμα καιρός.

Φυλάξαμε μαζὺ ἀνυπόμονα τὴν πρωτοχρονιά. Ἴσως παίρναμε διπλὸ μιστό.

—“Όχι γιά τίποτ' ἄλλο μου εἶπε, θέλω ν' ἀγοράσω μιὰ καθάρα.

Δὲν εἶχαμε τὴ συνήθεια νὰ ρωτᾶμε τὸ γιατί καὶ δὲν τοῦ μῆλησα. Μὰ ἀφοῦ δὲν πήραμε διπλὸ τὸ μιστό, μᾶς δούλεψαν καὶ γιά γοῦρι, μεταβᾶ μισὴ μέρα.

Καὶ πέρασ' ὁ μισὸς χειμῶνας μὲ τὴ δύσκολη καὶ κοποιώδη δουλειά μας.

Τ' ἀσυνήθιστα χέρια μας εἶχανε ροζιάσει πιὰ γιά καλά, σὰν ἔφταζε τὸ πρῶτο γελιδόνι.

Θὰ πᾶμε μοῦπε τὴν Κυριακὴ στὸ Βόσπορο θὰ κάτσουμε ψηλὰ σ' ἓνα βουνό, ἐκεῖ θὰ σὲ τραγουδήσω σὰ νᾶσαι ἡ ἀγαπημένη μου κι' ὕστερα θὰ σοῦ πῶ, θὰ σοῦ πῶ . . .

Κ' ἦρθε ἐπὶ τέλους ἡ Κυριακὴ αὐτὴ. Συναντηθήκαμε τ' ὁμορφο ἐκεῖνο πρωῒ στὴ γέφυρα γιά ν' ἀνεβοῦμε μὲ τὸ πρῶτο.

Στὸ δρόμο ἀλλάξαμε λίγα λόγια σὰν κι' αὐτά :

— Δὲν ἔχεις καὶ σὺ κανένα ;

— “Όχι ! τ' ἀπάντησα.

— Ξέρεις ξένες γλῶσσες ;

— Ξέρω.

— Μουσικὴ ;

— Τὴ λατρεύω.

— Ὁ Θεὸς μᾶς ἔσμιξε.

Ὡς τὸ τέλος τοῦ ταξιδιοῦ δὲν εἶπαμε ἄλλα.

Μὰ σὰν ἀνεβήκαμε πάνω ψηλὰ στὸ βουνό λὲς κι'

ὁ καθαρὸς ἀέρας ξεδιάλυσε τὶς σκέψεις μας καὶ τὶς ἔκανε νὰ βγαίνουν καθαρὲς καὶ σταράτες μιὰ-μιὰ ἀπ' τὸ στόμα τοῦ σύντροφοῦ μου.

«Θὰ σοῦ τραγουδήσω στὸ τέλος, μοῦπε, ἄκου πρῶτα.»

Κι' ἄρχισ' ἔτσι :

«Θᾶμουνα τώρα δικηγόρος, μὰ μὲ ξένες παράδεις, δὲν τῷθελα καὶ δὲν εἶμε.

Ἔμεινα ὄρφανὸς σὲ πολὺ μικρὰ χρόνια. Ὁ ἀδερφός μου ποῦ εἶχε νοιώσει τὸν κόσμον ἔφερε δυὸ κι' ἓνα τὰ λεφτὰ ποῦ ἀπόμειναν ἀπ' τὸν πατέρα μας.

Ἐγὼ μπόρεσα νὰ βγάλω μόνο τὸ Γυμνάσιο.

Εἶμουνα μόλις δέκα ἑννέα χρόνων κι' ἔβλεπα μαῦρη πολὺ τὴν κατάστασί μου.

Κι' ἦτανε ὁ καιρὸς ποῦ ὁ κόσμος θεωροῦσε σὰ θαῦμα καὶ λάτρευε τὸν κινηματογράφο καὶ τ' ἀστέρια του.

Πάνω στὴν ἀπελπισία μου πᾶνω καὶ στέλνω μιὰ φωτογραφία μου κι' ἓνα γράμμα σ' ἓνα στούντιο στὴ Γαλλία.

Γιά κακιὰ μου τύχη μ' ἀπάντησαν σύντομα λέγοντάς μου πῶς μοιάζω καταπληκτικὰ τὸ Ροδόλφο Βαλεντίνο καὶ πῶς θάκαμνα χρυσὲς δουλιὲς ἂν πήγαινα ἐκεῖ.

Παράτησα τὴν ἀκλήρη οἰκογένεια ποῦχε πόθο νὰ μὲ υἰοθετήσῃ καὶ νὰ μὲ κἀνὴ δικηγόρο κι' ἔφυγα μὲ μόνα τὰ ναῦλα μου.

Σάν παρουσιάστηκα στο διευθυντή της εταιρίας με μίλησε, και μπόρεσα να συννενοηθώ, γιατί ήξευρα καλά τὰ γαλλικά. Μ' έβαλλαν σ' ένα δωμάτιο να ήσυχάσω και να πληθθώ.

Δέν θά σέ διηγηθώ χαρτί και καλαμάρι τι και πώς μ' εκπαιδαίψανε.

Μόνο, ούτε ιδέα να σέ περνάει πώς ποζάρωσα ποτέ στο φακό.

Ύστερ' απ' λίγες μέρες με παρουσίασαν στα σαλόνια, μπρός σε ώριμες κυρίες που λιγονότανε να στριφογυρύνουνε στην άγκαλιά μου, στους ήχους κάποιου βάλς.

Με παρουσίασαν ακόμη σε ξετσίποτα πλουσιοκόριτσα που νόμιζαν πως θ' αγόραζαν όλα με το χρῆμα τους.

Μ' ανάγκαζαν ακόμη να ξενουτιώ διασκεδιάζοντας με γυναίκες ύποπτες που λαχταρισμένες για τον έρωτα του Βαλεντίνο παραδινόντουσαν λιγομένες στο σωσία του και πληρώνανε ποσά στρογγυλά στο μανατζέρ μου να πούμε.

«Μά... έχη και πολύ λεπτή άκρη όλη αυτή ή ιστορία. Μεσ' τη φριχτή αυτή κόλασι π' έζησα έξη μήνες δέν έζησα γιατί ήμουνα υποχρεωμένος... όχι !...

Πουλάκια, άγνωστα, με χίλια-κόρια χρώματα που τιτίβιζαν χαρούμενα δλόγυρά μας, λουλούδια πολύχρωμα που σχημάτιζαν παρτέρια σαν νάχανε γίνει από χέρι πιδέξων τεχνίτη κα' ένας άνεμόμυλος

π' ακολουθούσε το ρυθμό του φίλου μου μάς έκαμαν να κόψουμε για λίγο τη συνέχειαν και να χαθούμε κα' οι δύο δλότελα απ' το πρόσωπο της γης.

Έγώ ζητούσα να επικοινωνήσω με τη γλυκειά μου μητέρα, κα' εκείνος ίσως με το πρόσωπο πουταν ανακατεμένο στη λεπτή άκρη της ιστορίας του.

Ένα γλυκό, νοσταλγικό τραγούδι με ξανάφερε κοντά του.

Τρεμούλες περνούσαν απ' το σώμα του ριγούσε, ως που ξεσπάσαμε κα' οι δυο σε δυνατό κλάμμα.

Κλάψαμε πολύ, και φιληθήκαμε, με φιλή πολύ μικρό απ' τη γεύσι του δάκρουν.

Δέν ήθελα και πολλά πια να μου πη.

— Δυστυχισμένη του ψιθύρισα κα' αγαπᾶς ακόμη ;

— Χά ! Χά ! γελιέσε, άφου της είπα πως θα την έσωζα απ' τα χέρια του άτιμου εκμεταλευτή μας ;

Πως θα γινόμεν ότι άλλο μπορούσα ; Είχα μάλιστα βοή και μία θέση. Μά φύλαγα να τελειώση το συμβόλαιο πουχα ύπογράφει.

Ξέρουν βλέπεις αυτοί και κανονίζουν τις ύποθέσεις των.

— Όχι ! αυτό. Θα πεινάσουμε μούπε !

Και κρυφά από μένα — όπως δινόμουνα σε γυναίκες αυτή δινότανε στους διευθυντίς μας, μα μόνο και μόνο για την προαγωγή μου. Μ' αγαπούσε

καὶ πιστεὺε στὶς ψεύτικες ὑποσχέσεις τους. Εἶχε βλέπειε κι' αὐτὴ καλλιτεχνικὴ ψυχὴ.

Στὴ λήξη τοῦ συμβολαίου μου τὰ παράτησα ὅλα καὶ ξαναγύρισα ἐδῶ.

Αὐτὴ σίγουρα θὰ κυλιέται στοὺς δρόμους.

Τὸ μετάνιωσα; Ὁχι! Δὲν ξεύρω.

Ἄς ἔκαννε ὅτι τῆς εἶπα.

Ὁχι! Ὁχι! εἶμην ἄκαρδος τέρας κληρότητος, ἄνανδρος, πᾶμε νὰ φύγουμε ἀπ' ἐδῶ. Ἄχ! δόσμου τὴν καθάρα σου...

Ἄκου κι' ἐσὺ πῶς τραγουδάει... κάμναμε θαυμάσιο ντουέτο σὰν εἶχαμε κάποτε κι' οἱ δυὸ καιρό.

Μὰ σὰν μου τὰ μαρτύρησε...

Πνίγουμε σῶμε με... Τὸ κεφάλι μου καίει.

Καὶ τώρα τὸ ἴδιο πάλι ρυάκι σχηματίζεται στὸ τεξγιάχι, μ' αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπ' τὸν ἴδρω καὶ τὰ δάκρυά μου.

Εἶμε μόνος, ὀλόμονος χωρὶς ἐκείνου τὴ συντροφιά.

Οὔτε καὶ μὲ γνωρίζει σὰν τὸν ἐπισκέπτομε τίς Κυριακὲς κάτω ἀπ' τὸ ζουρλαμανδία του.

Πόλη 14)12)37

ΖΗΣΗΣ ΓΕΡΑΣΗΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

ΤΟ ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ ΚΑΝΕΙ ΣΠΟΡ

Μιὰ φορὰ τὸν χρόνο μόνο
κάθε Πάσχα εἶχε παιγιῶνι
μὲ στοιχήματα, θεκλάμες
κι' ἀθλοθέτη τὸν Λαμπριῶν.

Τώρα ὅμως τελευταίως
ἡ ἀθλητικὴ ιδέα
πάλι νὰ ἐνδιαφέσῃ
ἄρχισε τὴν νεολαία...

Τώρα βλέπουμε ὅτὸν στίβο
παλαιμάχους καὶ μικροὺς,
τσάμπιον, ἀλευρομπόρους,
ἄσθους ὀδοντογιατροὺς...

Ἐμποροὶ καφεὲ καὶ ἄλλοι
παίζουν μπάλλα τώρα ὅλοι
Δὲν ἀδιάζει, ὅπως πρῶτα,
διὰ χαρτιὰ τὸ πορτοφόλι...

Τὸ Μπακίρκιοϊ ἀθλαίται...
Θρίαμβος τοῦ σπὸρ καὶ νίκη...
Πεῖὸ εὐχάριστο νὰ παίξῃς
φοῦτμπολ ἀντὶ... πισπιρίκι...

ΠΕΤΡΟΣ ΔΙΑΓΟΡΑΣ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΟΡΕΝΤΖΟ ΜΑΒΙΛΗ

Υπό τοῦ κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΒΛΑΣΤΟΥ

Πρὶν λίγες μέρες, οἱ φίλοι τῆς ποίησης καὶ τῶν γραμμάτων, στείλανε ἕνα μακρονὸ χαϊρετισμὸ στὸν καλλίτερο Ἑλληνα σονεττίστα, τὸν Λορέντζο Μαβίλη.

Νὰ μιλήσουμε γιὰ ὄλο τὸ ἔργο τοῦ Μαβίλη, διαθέτοντας τὸν λίγο χῶρο τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμερολογίου, εἶναι βέβαια ἀδύνατο. Ὁ Μαβίλης ἀξίζει μεγαλειότερη καὶ σοβαρώτερη μελέτη. Ἀλλὰ θὰ μπορούσαμε ἴσως σὲ γενικώτερες γραμμές, νὰ ποῦμε λίγα πράγματα γιὰ τὸν ἐκλεκτὸ ποιητὴ.

Ὁ Λορέντζος Μαβίλης γεννήθηκε στῆς 6 τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1860 στὴν Ἰθάκη, καὶ πέθανε στῆς 8 τοῦ Νοέμβριου τοῦ 1912. Οἱ σπουδές του γένηκαν ἄρτιες. Ἀφοῦ τελείωσε τὸ γυμνάσιον στὴ Κέρκυρα, ἔφυγε γιὰ τὴν Γερμανία ὅπου ἔμεινε καμμιά δεκαοκτὴν χρόνια σπουδάζοντας φιλολογία.

Ὁ Μαβίλης δὲν ἔγραφε γιὰ νὰ δημοσιεύσῃ τὰ ποιήματα του. Ἐγραφε γιὰτὶ αἰσθάνονταν μὴν ἀπώτερη ἀνάγκη νὰ ρίξῃ στ' ἄβυσσον χαρτὶ ὅλη του τὴν ψυχὴ μ' ὄλους τοὺς ἀνικανοποίητους πόθους της κα' ὄλο της τὸν πεσσιμισμὸ. Γι' αὐτὸ καὶ ζῶντας, λίγα του μόνο ποιήματα λάβανε φῶς τῆς δημοσιότητος.

Τὸ λογοτεχνικὸ του ἔργο πρωτεκδόθηκε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ στα 1915, ἀπ' τὸν ἐκδοτικὸ οἶκον «Γράμματα» τῆς Ἀλεξάνδρειας. Ἀπ' ὄλο τὸ ἔργο τοῦ μεγάλου ποιητῆ, ἐκεῖνο ποὺ χαρακτηρίζει τὴν ξεχωριστὴ του προσωπικότητα, εἶναι τὰ σονέττα του.

Μέσ' σ' αὐτὰ, μᾶς μιλάει γιὰ τὰ αἰώνια θέματα, ποὺ αἰώνια ἔχουν εἰπωθῆ ἀπ' ὄλους τοὺς ποιητές· γιὰ τὴ φύση, τὴ φιλία, τὸν ἡρωϊσμὸ, τὸν ἔρωτα. Ἀλλ' αὐτὰ τὰ θέματα, μετὰ τὴν ἀπαράμιλλη τέχνη του, μᾶς τὰ φέρνει τόσο ὑποκειμενικά, ποὺ τὰ προσωποποιεῖ τὰ φωτίζει καὶ τὰ ζωντανεύει. Καὶ πάντα σὲ μιὰ ἀγνή δημοτικὴ, τὴν γλῶσσα ποὺ ἀγάπησε κα' ἔγραψε, καὶ γιὰ τὴν ὁποία εἶπε τὸ περίφημον: «Δὲν ὑπάρχει χυδαία γλῶσσα ἀλλὰ χυδαῖοι ἄνθρωποι!»

Ποιὸς δὲν ἔχει ἀκούσῃ τὴν «Λήθη», τὸ ποιὸν περίφημον ἑλληνικὸ σονέττο, μετὰ τὸ ὁποῖον καλοτυχίζει τοὺς νεκροὺς ποὺ λησμονοῦν, καὶ θρηνάει τοὺς ζωντανούς ποὺ δὲν μποροῦν νὰ πιοῦν ἀπ' τὸ πολῦτιμον τῆς λησμονίας νερό!

Λ Η Θ Η

Καλότυχοι οἱ νεκροὶ ποὺ λησμονᾶνε
τὴν πίκρα τῆς ζωῆς. ὄντας βυθῆσαι
ὁ ἥλιος καὶ τὸ σούρουπον ἀκλουθήσῃ,
μὴν τοὺς κλαῖς, ὁ καιρὸς σου ὅσος καὶ νᾶναι.

Τέτοιαν ὄρα οἱ ψυχὲς διαβοῦν καὶ πάνε
στῆς λησμονίας τὴν κρουσταλλένια βρύση·
μὰ βοῦροκος τὸ νεράκι θὰ μανθρίσῃ
ἄς στάξῃ γι' αὐτὲς δάκρον ὅθι ἀγαπᾶνε.

Κι' ἂν ποῦν θολὸ νερὸ ξαναθυμῶνται,
διαβαίνοντας λειβάδια ἀπὸ ἀσφοδίλι,
πόνους παληούς, ποῦ μέσα τους κοιμῶνται.

"Α δὲ μπορεῖς παρὰ νὰ κλαῖς τὸ δεῖλι,
τοὺς ζωντανούς τὰ μάτια σου ἄς θρηνήσουν·
Θέλουν — μὰ δὲ βολεῖ νὰ λησμονήσουν.

Πόσο ἄνετη καὶ φυσικὴ καὶ καθάρια κυλάει ἡ
φράση! Τι ἐξαιρετικὴ συλλογὴ λέξεων! Καὶ ἡ
ρίμα πλούσια καὶ ἠχητικὴ καὶ ἄψογη μὲ τις ἔντεκα
συλλαβές της!

"Ο Μαβίλης εἶναι ἀπ' τοὺς λίγους ποῦ κατόρ-
θωσαν νὰ δώσουν τόση φυσικότητα στὰ σονέττα.
Τὸ εἶδος αὐτὸ τὸ τόσο δύσκολο ποῦ χρειάζεται τόση
δουλειά, σπάνια μπορεῖ νὰ δώση τὴν ἐντύπωση τῆς
φυσικότητας. Κι' ὅμως τὰ σονέττα τοῦ Μαβίλη ἔ-
χουν ὅλη τὴν δροσιὰ τῆς πρώτης ἔμνευσης! Καὶ
νομίζει κανεὶς, διαβάζοντας ὅτι ὁ ποιητὴς τὰ γραψε
μονοκόμματα χωρὶς κανένα κουραστικὸ σβύσιμο,
χωρὶς καμμιά κατοπινὴ ἀλλαγὴ!

Εἶναι δίκιο λοιπὸν νὰ ποῦμε, ὅτι ὁ Μαβίλης
ὑψωσε τὸ σονέττο στὰ μεγαλειότερα του ὕψη καὶ
τίμησε ὅσο λίγοι τὴν ποίηση. "Ας στείλουμε κι'
ἡμεῖς, ὅλοι ὅσοι ἀγαποῦμε τ' ὠραῖο σ' ὅποια δῆποτε
ἐκδήλωση του καὶ πρὸ πάντων στὴν καλλιτεχνικὴ, ἕνα
ὑστατὸ χαιρέτισμα στὸν μεγάλον ποιητὴ τῆς «Λήθης»!

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ

Ἰπὸ τοῦ κ. ΑΝΤΩΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

«Ἡ φιλοσοφικὴς τοῦ Ἰδέες» εἶναι ὁ τίτλος
μιας πολυσέλιδης μελέτης στὸν πρόλογο τῆς ὁποίας
ὁ συγγραφεὺς μᾶς λέγει ὅτι «ἂν ὁ Ἄμπτουλάχ
Χαμητ δὲν γεννιόταν ποιητὴς θὰ ἦταν ἕνας μεγάλος
φιλόσοφος».

Προικισμένος μὲ βαθειὰ ἀντίληψη μελέτησε μὲ
δίψα τις ποῖο τολμηρὸς φιλοσοφικὴς θεωρίες τῆς
ἐποχῆς του. Ὁ Σοπενχάουερ, ὁ Νίτσε, ὁ Βάγνερ,
εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ εἶχαν τὴ μεγαλύτερη ἐπίδραση
στὸ ἔργο του χωρὶς ὅμως νὰ παρασύρουν τὴν ἀτο-
μικότητά του καὶ νὰ κλονήσουν τὶς ἀποκρυσταλλω-
μένες ἰδέες ποῦ εἶχε γιὰ τὴ θρησκεία.

Ἐμπνεύσεις μᾶς γυναικείας ἀγάπης χάρις στὴν
ὁποία ἔγραψε τὸ βαθυστόχαστο ἀριστούργημά του
τὸ «Μακμπέρ» (Ὁ Τάφος) μὲς' τὸ ὁποῖο θὰ βρῆτε
αὐτὲς τὶς ἀθάνατες γραμμές:

«Θρησκεία μου εἶναι ἡ ἀγάπη.»

«Κι' ἐκεῖνη ποῦ λατρεύω.»

«Θεὰ ποῦ προσκυνῶ.»

Τόσο δυνατὴ καὶ αὐτὴ ἦταν αὐτὴ ἡ ἀγάπη
γιὰ τὴ σύντροφό του ποῦ τὸν μεταρσίωνε σὲ κό-
σμους μεταφυσικοὺς καὶ τὸν ἔφερνε κοντὰ σὲ κά-
ποιο δημιουργὸ στὸν ὁποῖο πίστευε νάβρη παρηγο-

ριά και συμπόνια ὕστερα ἀπ' τὴν τυραννισμένη ἐπίγεια δοκιμασία.

Ἡ αἰσθητικὴ ἦταν ἡ βᾶσις τοῦ φιλοσοφικοῦ του συστήματος. Συνήθιζε νὰ λέει στους φίλους του «Ὁ φιλόσοφος νικάει τὸν ποιητὴ».

Ὁ σκεπτικισμὸς, ἡ βαδύτητα τῆς σκέψης, ἡ ὑπερευαισθησία του ἢ δημιουργικὴ του φαντασία τὸν ἔκαναν νὰ ζῆ σὲ μιά ἀμφιβολία καὶ ἀναποφασιστικότητα καὶ νὰ χάνεται συχνά σ' ἓνα ἀτόλμητο ἀγνωστοισμό. Στὸ «Μακμπέρ» ἐξομολογεῖται ὁ ἴδιος μὲ τὴν ποιῶ μεγάλη ἀφέλεια.

«Hele yazdığım şeylerin bazisi o kadar benim değildir ki, manalarını kendim de anlayamadım».

«Δηλαδή ἀπ' ὅσα γράφω, πολλές σκέψεις μοῦ εἶναι τόσο ἀγνωστες γιὰ τίς ὁποῖες ἀμφιβάλλω καὶ διερωτῶμαι ἂν τίς ἔγραφα ἐγώ».

Κάποτε παρασύρεται, ἀγανακτεῖ καὶ ὁ καταβάθος ἤρεμος αἰσιόδοξος καὶ θρησκευτικὸς ποιητὴς γίνεται πρᾶσιμαστος καὶ ξεσπάει μὲ ὀργὴ ἐναντίον κάποιας δημιουργικῆς δυνάμεως ποῦ τὸν ἐρριξε μ' ἀπονιά ἐδῶ κάτω. Λέγουν ὅτι τὸ «Ὀλί» τὸ ἔγραψε σὲ μιά στιγμὴ ἀγανακτήσεως ὅταν πρωτοδιάβασε τὸ «Dieu» τοῦ Β. Οὐγκώ. Ἀλλὰ γρήγορα μετανοεῖ καὶ ζητᾷ τὴν γαλήνη, τὴν αἰώνια σωτηρία, τὴν ἀθάνατη ἀγάπη καὶ πίστι ἀπ' τὸν Θεό, ἀπ' τὸ μνῆμα, ἀπ' τὴ λατρευμένη σύντροφον τῆς ζωῆς του.

Σ' ἓνα ποῦμα ἀφιερωμένο στὴ μακαρίτισσα μάς λέγει ὅτι :

«Ἄν ἡ ἀγάπη μας σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἦταν τόσο δυνατὴ καὶ ἱερή, τί θάνε ἄραγε ἐκείνη τῆς οὐρανίου σου δόξας;»

Ὅσο καὶ ἂν ἀγανακτοῦσε ἔλλιζε πάντα μὰ μεταθανάτιο ζωῆ. Κάποιος συγγραφεὺς διακρίνει στὸν Χαμίτ τρεῖς προσωπικότητες.

1) Μιά παιδικὴ ψυχὴ. 2) Ἐναν ποιητὴ. 3) Ἐναν φιλόσοφο. Καὶ δὲν ἔχει ἄδικο γιατί ἦταν ποιητὴς ὅσο καὶ φιλόσοφος. Ὁ Χαμίτ κατέχει στὴ Τουρκικὴ Λογοτεχνία μιά ἐξέχουσα θέση διότι κατόρθωσε νὰ τὴ φέρῃ πλησιέστερα στὴν Δύση, διότι μετέδωσε τὸν Ρωμαντισμὸ τὸν ὁποῖο ἔνοιωσε καλὰ γιὰ τὸν εἶχε ζήση. Μὲ τὸν πρόλογο τοῦ «Μακμπέρ» ἔφερε τὸν συμβολισμὸ καὶ μὲ τὴν «Σαχρά» τὸν βουκολισμὸ.

Θὰ ἤθελα νὰ γράψω ἀκόμα πολλὰ γι' αὐτὸν τὸν μεγάλο ἄνδρα ἀλλὰ ὁ χῶρος μὲ κάνει νὰ ἦμαι ὅσο τὸ δυνατόν σύντομος. Μέσα σ' αὐτὲς τίς τελευταῖες γραμμὲς ποῦ μοῦ μένουν ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ ἐκδηλώσω ὅλον τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴ λατρεία μου στὸν Μέγα Ἐθνικὸ Ποιητὴ, στὸν πεζογράφο καὶ θεατρικὸ συγγραφεὴ πρώτης γραμμῆς, στὸν ἐνδοξο φιλόσοφο τῆς σύγχρονης Τουρκίας, στὴν ἀθάνατη προσωπικότητα τοῦ Ἀμπτουλχάκ Χαμίτ.

4)12)37 Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΣ

Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο αἰσθάνεται ἰδιαιτέραν χαρὰν διότι μεταξύ τῶν ἐκλεκτῶν του συνεργα- τῶν συγκατα- λέγεται ἰθέτος

καὶ ὁ διακτι- κριμένος ἰα- τρὸς κ. Γεώρ- γιος Μαυρομά- της ἀρχηγὸς τῶν Εἰδικῶν καὶ Μολυσμα- τικῶν Τμημά- των τοῦ Νοσο- κομείου Βα- λουκλῆ, ὁ- ὅστις λίαν ἐπα- ξίως τιμᾷ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον τῆς

πόλεώς μας, καὶ ὅστις ἀπολαύει μεγάλης ἐκ- τιμῆσεως καὶ ἀγάπης παρὰ τῆς ὁμογενοῦς καὶ διεθνοῦς Κοινωνίας μας.

Ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη μελέτη αἰ Θε- ραπεία τῆς Φυματιώσεως ἐν τῇ ὁποίᾳ τόσον ἐπι- τυχῶς ἀνολίει ὁ διαπρεπὴς ἐπιστήμων τὸ θέμα του, τὸ ὁποῖον πραγματεύεται περὶ τῆς ἐπαράτου καὶ ὄφρικτῆς ὄντως ταύτης νόσου ἥτις τόσα θύ- ματα ἀριθμεῖ κατ' ἔτος εἰς ὅλην τὴν Ἰνδία ἐπιμαρτυρεῖ τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν περὶ τὰ γράμματα ἐνασχόλησιν τοῦ διαπρεποῦς ἐπιστήμονος καὶ ἐγκρίτου φίλου συνεργάτου.

Φίλε κ. Θ. Πανάκη

Εἰς τὴν εὐγενικὴν πρόσκλησιν τὴν ὁποίαν μοῦ ἔκαμες νὰ συνεργασθῶ εἰς τὸ Ἡμερολόγιόν σου, ἀ- παντῶ μὲ τὸ παρὸν γράμμα. Δὲν θὰ εὔρετε εἰς αὐτὸ σὺ καὶ οἱ ἀναγνῶσταί του βαθείας ἐπιστημονικᾶς ἀναλύσεις, αἱ ὁποῖαι διὰ τὸν εὐρύτερον κύκλον καὶ περίπλοκοι εἶναι καὶ ἀνωφελεῖς. Θὰ προσπαθῆσω ἐ- δῶ ἁπλῶς νὰ καταπολεμήσω μίαν γενικῶς ἐπικρα- τοῦσαν πρόληψιν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φυματίωσιν τῶν πνευμόνων ἢ ὁποία ἴσως προκαλεῖ περισσότερο κα- κὸ ἀπὸ ὅλα τὰ μικρόβια τῆς νόσου αὐτῆς, διότι πλήττει τὸ ἠθικὸν τοῦ ἀρρώστου καὶ ἐπιβραδύνει ἢ καὶ ματαιώνει τὴν ἰασίν του. Ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι ἡ νόσος αὐτὴ παραμένει ἀθεράπευτος καὶ εἶναι μοι- ραίως θανατηφόρος.

Οὐδὲν τούτου ἀναληθέστερον, ἡ φυματίωσις τῶν πνευμόνων δὲν εἶναι φοβερωτέρα πάσης ἄλλης χρο- νίας ὡς αὐτὴ ἀσθενείας.

SISMANOGLO

Ἄλλὰ διατί παρουσιάζει τόσην θνησιμότητα; Ἰσως μοῦ παρατηρήση τις.

Ἐδῶ ἀκριβῶς προσπίπτει ἡ πρόληψις περὶ τῆς ὁποίας ἔκαμα λόγον, αὐτὴ ἡ ὁποία διαβιβρώσκει τὸν ἄρρωστον περισσότερο ἀπὸ τὰ μικρόβια τοῦ Κώχ.

Αὕτη συνίσταται εἰς τὴν παραμέλησιν τῆς ἀμέσου διαγνώσεως τῆς ἀσθενείας καὶ συνεπῶς εἰς τὴν μὴ ἔγκαιρον θεραπείαν τῆς. Καὶ εἰς τοῦτο συντελοῦν δύο πολὺ σπουδαῖοι παράγοντες. 1ον) Ἡ πρόληψις ὅτι ὁ προσβληθεὶς εἶναι ἀμετακλήτως καταδικασμένος. 2ον) Ὁ φόβος ὅπως μὴ γίνῃ ὁ ἀσθενὴς ἀντιληπτὸς εἰς κανένα ἐπειδὴ ἡ πρόληψις αὐτὴ εἶναι γενικὴ σχεδόν.

Ἐνῶ ἡ ἐν ἀρχῇ διάγνωσις τῆς ἀσθενείας, ὄχι μόνον καθιστᾷ εὐχερεστάτην τὴν ἴασιν, ἀλλὰ καὶ συντελεῖ, μὲ τὴν λήψιν μέτρων πολὺ ἀπλῶν καὶ προσιτῶν εἰς ὄλους μας νὰ προλαμβάνεται συνήθως καὶ ἡ μετάδοσις τῆς.

Ἡ ἔγκαιρος ἕμως διάγνωσις τῆς ἀσθενείας ἐξαρτάται πρωτίστως ἀπὸ τὸν ἐνδιαφερόμενον ἀσθενῆ, ὅταν οὗτος παρατηρήσῃ τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς ἀσθενείας, τὰ ὁποῖα εἶναι κάποτε πολὺ ἐλαφρά, καὶ κάποτε εἶναι μόνον τὸ ἓνα καταφανὲς ἔνῳ τὰ ἄλλα σχεδόν ἀνεπαίσθητα, δι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐπιστήμη τὰ ὀνομάζει ὑπουλα. Δι' αὐτὸν καὶ μόνον τὸν λόγον εὐθύς μόλις ἀντιληφθῶμεν καὶ ἓνα ἀκόμη σύμπτωμα δεόν νὰ μὴ φειδωλευθῶμεν ἀπὸ τοῦ νὰ

προστρέξωμεν εἰς ἓνα ραδιολόγον ἱατρὸν καὶ νὰ πάρωμεν μίαν ραδιογραφίαν τοῦ θώρακος μὲς μεθ' οὗ νὰ συμβουλευθῶμεν ἀμέσως τὸν ἱατρὸν μας.

Μερικὰ ἐκ τῶν κυριωτέρων συμπτωμάτων εἶναι: Αἰμοπτυσία, αἰσθησις ἀτονίας, πυρετός, βῆΞ ξηρὸς ἢ καὶ μὲ ἀποχρέμψεις, ἀνορεξία, πόνοι εἰς τὴν στομαχικὴν χώραν.

Τὸ κυριώτερον δὲ μέσον διὰ τὴν ἴασιν τῆς φυματιώσεως τῶν πνευμόνων εἶναι ἀσφαλῶς καὶ ἀναντιρρήτως ὁ τεχνητὸς πνευμοθώραξ. Μία ἀνώδυνος καὶ ἐντελῶς ἀκίνδυνος ἐπέμβασις ὅπως εἶναι ἀπαράλλακτα μία ἐνδοφλέβιος ἔνεσις **Neosalvarsan** διὰ τὴν θεραπείαν τῆς συφιλίδος.

Δι' ὄλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἐν ἀρχῇ διέτύπωσα, ὅτι δηλαδή ἡ ἴασις τῆς νόσου ἀνάκειται περισσότερο εἰς τὸν ἀσθενῆ παρά εἰς τὴν ἐπιστήμην. Ἄρκει οὗτος νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν πρόληψιν καὶ μὲ διαυγὲς πνεῦμα καὶ ἠθικὸν ὑψωμένον — ἐπειδὴ θὰ γνωρίζῃ τὴν πραγματικότητα — θὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς νόσου τοῦ καθοδηγούμενος ἀπὸ τῆς Ἐπιστήμης τὰ φῶτα.

Μὲ ἀγάπη
Γ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ...

Σ' αγάπησε βαθειά μ' ὄλη τὴν δύναμη τῶν εἰκοσὶ του χρόνων. Μὰ σὺ Μόνα γέλασες μαζί του καὶ σὰν διαβατάριχο πουλί, πέταξες καὶ σ' ἄλλες ἀγάπες.

Γιατί νὰ τὸ κάνης αὐτὸ Μόνα;

Ἐσένα περίμενε, ἐσὺ ἦσουν ἡ ἐλπίδα τοῦ ἀνθίξε στὴν καρδιά του, ἐσὺ ἦσουν τὸ ὄνειρο τοῦ νανούριζε τὸ εἶναι του.

Μόνα, Μόνα, δέξου τὴν ταπεινὴ παράκληση ἐκείνου τοῦ κλαίει ψυθιορίζοντας τὸ ὄνομά σου, ἐπέτριψέ του νὰ σοῦ χαρίσῃ τὴ ζωὴ του, καὶ τὴ σκέψη του, καὶ τὴ ψυχὴ του, καὶ δλόκληρο τὸν ἑαυτὸ του...

Ποιὰ εἶσαι; Εἶσαι μήπως τὸ ἄσπιλο λούλουδο τοῦ λαμπραίνει τὸν κῆπο τῶν ὀνείρων του; Εἶσαι αὐτὸ τὸ μαγεμένο ὄνειρο τοῦ τὸν πηγαίνει σὲ τόπους ἄγνωστους, σὲ μιὰ πατρίδα χαρᾶς καὶ εὐτυχίας; Εἶσαι ἡ ἄπειρα ἀγνή χαραυγὴ τοῦ ροδίζει στὸν ὀρίζοντα τῆς ζωῆς του;

Μόνα, ὦ Μόνα, εἶσαι ὅλα αὐτὰ καὶ ἀκόμα περισσότερο, καὶ στὴ γλώσσα τῶν ἀνθρώπων δὲν ὑπάρχουν κατάλληλες λέξεις γιὰ νὰ ποῖν ὅ, τι εἶσαι.

Μόνα, γιατί νὰ σπαράξῃς τὴν καρδιά τοῦ φτωχοῦ σου φίλου, γιατί;

Μήπως γιατί εἶσαι τόσο ὠμορφη; μήπως γιατί συνήθεις σὲ ἀγάπες περαστικές, ἐφήμερες; Ἡ μήπως γιατί δὲν ἐνοιώσες τὸ βαθὺ αἰσθημά του;...

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΟΔΟΝΤΩΝ

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ὑπό κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ Στοματολόγου

Ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων εἶνε γνωστὴ ἡ ἀσθένεια τῶν ὀδόντων, (τερηδῶν) ἣτις προσβάλλει τὸ στόμα καὶ καθιστᾷ εἰς αὐτὸ πολλοὺς κινδύνους μολυσματικῶν ἀσθενειῶν.

Τὰ Αἰγυπτιακὰ συγγράμματα εἶναι τὰ πρῶτα, τὰ ὅποια ἀναφέρουσι περὶ ὀδοντικῆς παθολογίας, ἐπίσης τὰ Ρωμαϊκὰ καὶ Ἀραβικὰ ἔργα, ὡς καὶ τὰ τοῦ Ἰπποκράτους, ἀποκαλοῦν τὴν τερηδῶνα «ἐλκωτικὴν ἀλλοίωσιν τοῦ ὀδόντος». Ὁ Ἡρόδοτος κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα π. Χ. εὔρεν εἰς Αἴγυπτον ὀδοντιάτρους καὶ ἀναφέρει περὶ θεραπείας ὀδόντων, εἰς δὲ τὴν Ρώμην αἱ γυναῖκες προσεπάθουν μὲ κάθε τρόπον νὰ καλύψουν τὰ ἴχνη τῶν τερηδονισμένων ὀδόντων των. Τὰ αἴτια δὲ τὰ προκαλοῦντα τὴν καταστροφὴν τῶν ὀδόντων εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Ἡ κληρονομικότης — Λόγω τῆς μεταβιβάσεως τῶν ἐλαττωμάτων τῆς συστάσεως τῶν ὀδόντων ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἐπέρχεται ἡ τερηδῶν. Οὕτω παρατηρήθη ὅτι καλοὺς καὶ ὑγιεῖς ὀδόντας ἔχουσι κατ' ἐξοχὴν οἱ Μάυροι καὶ αἱ κανκάσαι φυλαί. Τοῦτο δὲ ἀπεδείχθη καὶ τελευταίως ὑπὸ Γάλλου

διευθυντοῦ Ἰνστιτούτου καλλονῆς, ὅστις λέγει: «Διὰ τὴν θαυμασίαν ὥραϊα καὶ λευκὰ δόντιν, ὑπάγετε ὅχι εἰς τὴν αἰθουσαν διαγωνισμοῦ ἢ εἰς κοσμικὸ κέντρο, ἀλλὰ εἰς τὸ «Μπάλ Νέγκρ» τὸ χορευτικὸ κέντρο τῶν Μαύρων. Βεβαίως συντελεῖ ἡ ἀντίθεσις τῆς μαύρης σαρκός, ἀλλὰ ἡ κυρίως αἰτία εἶναι ἡ ἐπίδρασις μιᾶς ἐπιμελημένης τροφῆς, ἡ ὁποία στερεῖται τὰ διάφορα ὀξεῖα τὰ ὁποῖα παρασκευάζομεν εἰς τὰ γεύματά μας.

2) Ἡ ἰδιοσυγκρασία—Ὅταν εἶναι ἀδύνατος προδιαθέτει τοὺς ὀδόντας διὰ τὴν τερηδόνα ὡς ἐλαττώουσα τὴν μεταλλικὴν ἀντοχὴ αὐτῶν. Οὕτως ἡ ἐπίδρασις τοῦ ραχτισμοῦ, τῆς φυματώσεως, τῆς κληρονομικῆς συφιλίδος καὶ τῆς νευρασθενείας ἐπὶ τῶν ὀδόντων εἶνε ἀναμφισβήτητος.

3) Τὸ κλίμα—Ἐπὶ τῶν γεωλογικῶν ἐπιδράσεων (κλίμα, ὕδωρ, εἶδος διατροφῆς) ἔχουσι γίνεαι εἰδικαὶ παρατηρήσεις (Rose, Marrier) διὰ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἀντοχῆς τῶν ὀδόντων, π. χ. εἰς ὑγρὸν κλίμα, ἢ εἰς ὕδατα στεροῦμενα ἀσβεστούχων οὐσῶν, ἢ τροφαὶ πολὺ ὀξιναι καὶ γλυκεῖαι συντελοῦν εἰς τὴν ταχεῖαν καταστροφὴν τῶν ὀδόντων.

3) Τὸ Φύλον—Εἰς τὰς γυναῖκας ἡ ἀναλογία τῆς τερηδόνης εἶναι μεγαλυτέρα, λόγῳ τῶν ἐπιτοκῶν καὶ τῶν ἐμμηθῶν αὐτῶν περιόδων ὅπου ἡ στοματικὴ κοιλότης μεταβάλλεται.

5) Τυχαιὰ αἵτια—Αἱ σχισμαὶ ἐπὶ τῶν ὀδόντων, αἵτινες ὀφείλονται εἰς ἐξωτερικὴν βίαν (θροῦσις καρύων) ἢ ἀπὸ ἀπότομον ἐναλλαγὴν τῆς θερμοκρασίας, (ἀπὸ θερμοῦ εἰς ψυχρὸν ἢ καὶ τανύπαλιν).

6) Ἡ πολυμικροβιακὴ φύσις τοῦ στόματος—Ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μικροβίων εἰς ἀκάθαρτο στόμα ἀνέρχεται εἰς 800 ἑκατομμύρια, ἐνῶ εἰς καθαρὸ περὶ τὰ 8 ἑκατομμύρια. Φαντασθῆτε λοιπὸν τὴν μεγάλην διαφορὰ ἀπὸ 8 ἕως 800 ἑκατομμύρια.

Εἰς τὸ Ἰνστιτούτο τοῦ Παστέρ ἐγένοντο παρατηρήσεις καὶ εὗρον ὅτι τὸ βρέφος γεννᾶται ἄνευ μικροβίων εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν 6ην ὥραν τῆς ζωῆς μέχρι θανάτου τὸ ἦμυσ τῶν μικροβίων εἶναι στρεπτόκοκκοι. Ἐπομένως πρέπει μετὰ προσοχῆς νὰ καθαρίζομεν τὰς τροφάς, αἵτινες ἐπικάθηνται εἰς τὰς κοιλότητας καὶ χαράδρας τῶν ὀδόντων, διότι προκαλοῦν ζυμώσεις καὶ οὕτω παράγονται διάφορα ὀξεῖα, (γαλακτικὸν ὀξύ, βουτυρικὸν ὀξύ καὶ ἀνθρακικὸν ὀξύ) τὰ ὁποῖα ἀποσυνθέτουν τὴν ἄδαμαντίνην οὐσίαν τοῦ ὀδόντος: καὶ οὕτω ἐπέρχεται ἡ τερηδών. Ἰδίως τὸ στόμα τοῦ βρέφους πρέπει νὰ καθαρίζεται μετὰ προσοχῆς συμφώνως τῶν ὀδηγιῶν τοῦ ὀδοντιάτρου. Εὐθύς δὲ ἀπὸ ἡλικίας 2 ἐτῶν ὀφείλει ἡ μήτηρ νὰ τὸ ὀδηγῇ εἰς τὸν ὀδοντίατρον ἵνα οὗτος ἐφαρμόζῃ τὴν προφυλακτικὴν λε

γομένη θεραπεία. Πολλοί άπατώνται νομίζοντας ότι ή ήλικία αυτή είναι άσήμαντος. Ένψ τούναντίον, μετά μεγάλης προσοχής πρέπει να περιποιούμεθα τούς νεογιλεῖς οδόντας διότι οὔτοι θα οδηγήσουν τούς μονίμους εις την θέσι τους και θα κληροδοτήσουν υγιείς ή άσθενείς οδόντας αναλόγως τῶν φροντίδων που έπιδείξαμεν. Διά τούτο τὸ στόμα τοῦ βρέφους πρέπει να καθαρίζεται μετά προσοχής και να άποφεύγη τὰς πολὺν γλυκάς τροφάς. Ἀκόμη και ὁ σίελος είναι επικίνδυνος Ἀφίνει εις τούς οδόντας συνεχῶς ὑποκίτρινα σωματίδια (πέτρες τῶν οδόντων) άποτελούμενα από άνθρακικόν και φωσφορικόν άσβέστιον, τὰ όποια άποτελοῖν να συντριψουν και τὰς πλέον υγιείς οδοντοστοιχείας. Τὸ πῶς δὲ είναι δυνατόν να επιφέρη ή πέτρα καταστροφάς, είναι άπλούστατον. Ἐρεθίζει τὰ οὔλα και καθιστᾷ αὐτὰ κατάλληλα πρὸς κατοικίαν τῶν μικροοργανισμῶν, διὰ παραγωγῆς δὲ τοξινῶν τὰ μικρόβια ὄχι μόνον καταστρέφουν τούς οδόντας ἀλλὰ προξενοῦν και διαφόρους άσθενείας τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος κατ' άρχάς, άργότερον δὲ λσθενείας γενικωτέρας μορφῆς, ὡς ρευματισμούς νεφρῶν, καρδιάς άρθριτισμούς κ.τ.λ.

Οἱ **Wynn, Jonisr, Horder** αναφέρουν «περιπτώσεις ρευματισμοῦ και άρθριτισμοῦ θεραπευθέντες μετά την εξαγωγήν τῶν κατεστραμμένων οδόντων και την θεραπείαν προοροούντων οὔλων».

Ἐπίσης ή στοματική σήψις γεννᾷ διαφόρους νευρικός καταστάσεις. Ὁ **Broon** αναφέρει 40 περιπτώσεις νευρασθενείας, ὁ **Colyer** περιπτώσεις επιληψίας και ὁ **Cotton** φρενικής διαταραχῆς. Πολλὰ δὲ περιπτώσεις διαλειπόντων πυρετῶν έθεραπεύθησαν μετά την άποκατάστασιν τῆς υγείας τοῦ στόματος αναφέρουσι οἱ **Abrahams** και **Smith**. Ἐπίσης και ὁ καρκίνος άκόμη άποδεικνύει ότι «ή στοματική σήψις άμέσως ή έμμέσως ὑποβοηθεῖ την εξέλιξιν τῶν φλεγμονῶν, αἵτινες καταλήγουν εις καρκίνους τῆς γλώσσης, τῶν παρειῶν, τῶν χειλέων, τοῦ στομάχου και τῶν εντέρων.» Διά τούτο εύκόλως άποδεικνύεται ότι ή υγιεινή τοῦ στόματος είναι σπουδαῖος συντελεστής διὰ την υγείαν ὀλοκλήρου τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἐν ὀλίγαις λέξεσι «τὸ στόμα είναι ή λεωφόρος που ὀδηγεῖ εις την υγείαν ή εις την άσθένειαν, αναλόγως τῶν φροντίδων που επιδείξαμεν.»

Προκειμένου δὲ περὶ υγιεινῆς τοῦ στόματος και τῶν οδόντων, διὰ τούς λόγους τούς όποίους εξήγησαμε έπειδή ή στοματική κοιλότης άποτελεῖ ἔδαφος εξαιρετικῶς εὔνοικόν, δεόν να εκτελεῖται μετά μεγάλης φροντίδος. Ἐξυπηρετεῖται δὲ διὰ δύο μέσων, διὰ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν οδόντων και διὰ τῆς άπολυμάνσεως τῆς στοματικῆς κοιλότητος. Ὁ καθαρισμός τῶν οδόντων άποτελεῖ την κυριωτέραν πράξι τῆς υγιεινῆς τοῦ στόματος. Συντελεῖται δὲ τῇ βοηθείᾳ ψήκτρας (βουροτσας) σκληρᾶς. Αἱ μαλακαὶ ψήκτραι δὲν εξυπηρετοῦσι τὸν προοριζόμενον σκο-

πόν. Είναι έσφαλμένη ή γνώμη, καθ' ήν αί σκληραί ψήκτραι καταστρέφουσι τήν άδαμαντίνη ούσία. 'Ο καθαρισμός τών οδόντων δέον νά εκτελεΐται έφ' όλης τής έπιφανείας μεθ' έκαστον γεϋμα, κατ' έλάχιστον δέ οριον άπαξ τής ήμέρας και ιδίως τό έσπέρας πρό τής κατακλίσεως. 'Επί τοϋ σημείου τούτου, δέον νά δοθή μεγάλη προσοχή, πολλοί καθαρίζουσι τούς οδόντας αυτών τήν πρωίαν, όποτε ό καθαρισμός αποβαίνει άνωφελής, έφ' οϋ όλη ή καταστροφή έχει ήδη γίνη κατά τό διάστημα τής νυκτός. Είς περιπτώσεις άσθενείας αί φροντίδες διά τόν καθαρισμό τοϋ στόματος πρέπει νά διπλασιάζονται, διότι οί οδόντες δέν αυτοκαθαρίζονται διά τής μασήσεως. Εϋθύς δέ μετά τόν καθαρισμό τών οδόντων πρώτη φροντίς είναι ή καθαρίσωμεν τήν ψήκτραν διότι αυτη όμοιάζει ώς μικροσκοπικό δάσος, τοϋ όπιου τά άπειρα φύλλα του είναι τά άπειρα μικρόβια. Μετά δέ τοϋ καθαρίσματος συντελεΐται ή απολύμανσις τής στοματικής κοιλότητος τή βοηθεία έλαφρών άντισηπτικων διαλύσεων. 'Αλλά δυστυχώς ή μεγάλη μερίς τής Κοινωνίας φρονεί ότι ή διατήρησις τής υγιεινής τοϋ στόματος και τών οδόντων είναι όργανα δευτερευούσης και τριτευούσης σημασίας και κατ' άκολουθίαν άνάξια προσοχής. Διά τοϋτο άμφιβάλλει κανείς εάν γραφοντας ολοκλήρους τόμους θά ήδύνατο νά πείση τούς πολλούς δυστυχώς νά αλλάξουν τακτική και νά προσέξουν τό στόμα των.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

*Υπό κ. Ε. ΑΣΚΑΡΙΔΟΥ φοιτητοϋ Ιατρικής

Διάφοροι φυσιολογικοί και κλινικοί διαπιστώσεις οδήγησιν εις τό γεγονός τής ταυτότητος τής εγκεφαλικής ενεργείας μετά τής ψυχικής, δηλαδή τά ψυχικά ονομαζόμενα φαινόμενα δέν προέρχονται εκ τής ύπαρξεως κάποιας ψυχής, αλλά εκ τής λειτουργίας τοϋ έγκεφάλου.

*Εν πρώτοις οφείλομεν νά διαπιστώσωμεν ένα σπουδαιοτάτης φύσεως γεγονός: ότι ή ποιότης τών ψυχικών εκδηλώσεων εύρίσκεται εις άμεσον σχέση μετά τοϋ βάρους τοϋ έγκεφάλου.

*Η τάξις τών μαστοφόρων είναι άνωτέρα όλων τών άλλων επειδή ακριβώς τά ζώα τής κατηγορίας ταύτης παρουσιάζουν έγκέφαλον αναλογικώς βαρύτερον και περισσότερον ανεπτυγμένον. *Όσον δέ περισσότερον ό έγκέφαλος αναπτύσσεται, αναγκάζεται να μείνη εντός τοϋ κρανίου νά διπλωθή και νά σχηματίση έλικας και αυλακας. Παρατηρήθη λοιπόν ότι όσον ό έγκέφαλος ενός ζώου παρουσιάζει περισσοτέρας έλικας τόσον και ή έφυία τοϋ ζώου εκείνου είναι άνωτέρα.

*Εκ τών άνωτέρω συνάγεται ότι εις τήν ζωολογικήν κλίμακαν ό βαθμός έφυίας εκάστου ζώου εύρίσκεται εις άνάλογον σχέση μετά τοϋ βάρους

καὶ τῶν ἐλίκων τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦτέστιν αἱ ψυχικαὶ ἐκδηλώσεις σχετίζονται μετὰ τῶν φυσικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἐγκεφάλου.

Ζῷα τὰ ὅποια εἶχον πελωρίας σωματικὰς διαστάσεις ἀλλὰ μικρὸν ἐγκέφαλον καὶ ἐπομένως σχετικὴν εὐφυΐαν δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐπιζήσουν κατὰ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων διότι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀντιπαλαίσουν ἱκανοποιητικῶς μετὰ τὰ πολὺ ἀσθενέστερα ἀλλὰ ἀπὸ ἀπόψεως νοημοσύνης ἀνώτερα.

Ἡ παλαιοντολογία μᾶς παρουσιάζει σωρείαν τοιούτων ἀπωλεσθέντων ζῴων. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν τὸ φοβερὸν ὑδροβιον ἐρπετὸν τῆς δευτέρας ἐποχῆς, τὸν **Πλατσιόσαυρον**, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐγκέφαλον ἀφαντάστως μικρὸν. Ἐνῶ εἶχε μῆκος 9 μέτρων, ἡ κεφαλὴ του ἦτο μόνον 30 ἑκατοστῶν.

Ἐλέχθη ἀνωτέρω ὅτι ἡ εὐφυΐα αὐξάνει μετὰ τοῦ βάρους τοῦ ἐγκεφάλου. Διανοουμένων ἐγκέφαλοι παρουσιάζουν εἰς τὰς στατιστικὰς βάρους ἀνώτερον τοῦ μέσου ὄρου 1360 γραμμαρίων. Τοῦναντίον οἱ περισσότεροι βλάκες εἶναι καὶ μικροκέφαλοι, παρουσιάζοντες βάρους ἐγκεφάλου περίε τῶν 1000 γραμμαρίων. Ὁ περίφημος χειρουργὸς καὶ ἀνθρωπολόγος **Broca** εἶχεν ἐγκέφαλον 1484 γραμμαρίων, ὁ μαθηματικὸς **Gauss** 1492 γραμμαρίων, ὁ μέγας παλαιοντολόγος **Cuvier** 1830 γραμμαρίων καὶ ὁ **Cromuell** ἐγκέφαλον 2230 γραμμαρίων.

Ἐπὶ τῶν ὁμοίων ἐξαιρέσεις. Ἡλίθιοι παρουσιάζουν ἐνίοτε βάρους ἐγκεφάλου ἀνώτερον τοῦ μέσου ὄρου. Ἐπίσης μεγαλοφυΐαι τινες εὐρίσκοντο κάτοχοι ἐγκεφάλου βάρους κατωτέρου τοῦ μέσου ὄρου, ὅπως ὁ περίφημος Γάλλος ρήτωρ καὶ πολιτικὸς **Gambetta** ὁ ὁποῖος μετὰ τοὺς γλαφυροὺς καὶ θυελλώδεις λόγους του διέσειεν τὴν γαλλικὴν βουλὴν, εἶχεν ἐγκέφαλον μόνον 1294 γραμμαρίων.

Εἰς αὐτὰς ὁμοίως τὰς περιπτώσεις δέον ἀπαραιτήτως νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας καὶ τινὰς παθολογικοὺς καὶ ἱστολογικοὺς ὄρους τοῦ ἐγκεφάλου. Δυνατὸν εἶς ἄνθρωπος νὰ παρουσιάσῃ μεγάλην κεφαλὴν καὶ νὰ ἦναι ὑδροκέφαλος, νὰ παρουσιάσῃ μεγάλην ἐγκέφαλον καὶ νὰ εὐρίσκηται ὑπὸ νοσηρὰν κατάστασιν.

Ἡ παθολογικὴ ἀνατομία διαπιστώνει ὅτι οἱ παράφρονες ἔχουν ἐγκέφαλον βεβλαμμένον καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν ὁμαλαὶ φρένες εἰς ἐγκέφαλον ὑποστάντα **μαλάκυνσιν** ἢ **σκληρυνσιν**.

Ἡ γενικὴ παραλυσία ὀρισμένων φρενοβλαβῶν ὀφείλεται εἰς τὴν βλάβην τῶν **φλοιωδῶν κυττάρων** καὶ ἐφ' ὅσον ἡ βλάβη προχωρεῖ τόσον καὶ ἡ διανοητικὴ κατάπτωσης ἐπιδεινοῦται. Οἱ ἀνέκαθεν βλάκες εἰς τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφυπνίσῃ κανεὶς τὴν συνείδησιν καὶ τὴν ἀντίληψιν παρουσιάζουν τὰ **πυραμιδοειδῆ κύτταρα** ἀλλοιωμένα, λόγῳ τῆς ἀτελοῦς ἀναπτύξεως τοῦ ἐγκεφαλικοῦ φλοιοῦ.

Ἄλλα καὶ ὁ φλοιός, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖται ἐκ **προβλητικῶν κέντρων** συνδεομένων μετ' ἄλλων χαμηλωτέρων καὶ ἐκ **συνδετικῶν** με' ἐπικοινωνίαν διὰ νευρικῶν ἰνῶν μετὰ τῶν προηγούμενων, δὲν εἶναι ὁμοειδῆς εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἐνῶ τὰ προβλητικὰ κέντρα κανονίζουν τὴν μηχανικὴν λειτουργίαν τῶν ὀργάνων, τὰ συνδετικὰ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν πάσης ψυχικῆς ἐνεργείας καὶ εὐρίσκονται εἰς ἄμεσον σχέσιν μετὰ τοῦ βαθμοῦ εὐφυΐας.

Διπιστώθη ὅτι τὰ συνδετικὰ κέντρα τοῦ βρεγματικοῦ λοβοῦ εἶνε ἐξαιρετικῶς ἀνεπτυγμένα εἰς τοὺς μεγαλοφρεῖς ἀνδρας. Ἐπὶ παραδείγματι, ὁ ἐγκέφαλος τοῦ **Gambetta** παρουσίαζε μὲν βάρος κατώτερον τοῦ μέσου ὄρου, ἐξ ἄλλου ὅμως τὸ συνδετικὸν κέντρον τῆς λαλῆς του ἐπαρουσίαζε μεγαλειτέραν ἀνάπτυξιν τοῦ συνήθους, ἐνῶ αἱ ἕλικες εὐρίσκοντο διεσπαρμέναι μὲ περισσοτέραν δαψύλειαν.

Πιστεύομεν ὅτι ἡ ψυχὴ ἀποχωριζομένη τοῦ σώματος ἐπιφέρει τὸν θάνατον. Καὶ ὅμως σήμερον εἶναι δυνατόν νὰ ἀποχωρισθῇ ἡ ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος χωρὶς νὰ ἐτέλθῃ ὁ θάνατος: ἀφαιρεῖται καταλλήλως ὁ ἐγκέφαλος οἰουδήποτε ζῶον. Ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὸ ζῶον ἔχει χάσει κάθε ψυχικὴν λειτουργίαν. Τὸ μνημονικόν, ἡ νοσημοσύνη, τὰ ἐνστικτα, αἱ ἐπιθυμίαι, ἡ θέλησις χάνονται διὰ παντός. Ἦμπορεῖ νὰ εὐρίσκηται ἐπὶ μιᾶς μεγάλης ποσότητος τροφῆς καὶ νὰ ἀποθάνῃ ἐκ πείνης, τὰν δὲν φρον-

τίση νὰ ρίψῃ κανεὶς τὴν τροφήν ἐντὸς τοῦ φάρυγγός του διὰ νὰ μείνῃ εἰς τὴν ζωὴν. Ἐχει ὅλα τὰ αἰσθητήρια ὄργανά του καὶ ὅμως δὲν ἀκούει, δὲν βλέπει, δὲν αἰσθάνεται. Τὸ ζῶον ἦμπορεῖ νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ ζωῇ διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς σιτίσεως, ἔχει παύσει ὅμως νὰ παρουσιάζῃ οἰανδήποτε ψυχικὴν ἐκδήλωσιν. **Ἡ ψυχὴ ἔχει φύγει, ἀλλὰ ὁ θάνατος δὲν ἔχει ἐπέλθει...**

Τὰ φαινόμενα εἶναι θνάλογα καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Οἱ ἰατροὶ **Edinger** καὶ **Fisher** διετήρησαν ἐπὶ τρία ὀλόκληρα ἔτη ἐν τῇ ζωῇ βρέφος γεννηθὲν ἄνευ ἐγκεφάλου. Τὰ ὄργανά του ἐλειτούργουν ὁμαλῶς, ἀλλὰ δὲν ἐπαρουσίασε ποτὲ τὴν παραμικρὰν ψυχικὴν ἐκδήλωσιν. Τὸ παιδί δὲν εἶχε ψυχὴν, διότι εἶχε γεννηθεῖ χωρὶς ἐγκέφαλον. Οὐχὶ μόνον ὁ ἐγκέφαλος εἶναι ἡ ἕδρα τῆς ψυχικῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ καὶ κάθε ψυχικὴ ἐκδήλωσις ἔχει ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου ὄρισμένον τόπον παραγωγῆς. Τὸ κέντρον τῆς λαλῆς εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς τρίτης μετωπιαίας ἕλικος τοῦ ἀριστεροῦ ἡμισφαιρίου. Ἡ βλάβη τοῦ κέντρου τούτου ἐπιφέρει τὴν **κινητικὴν ἀφασίαν (aphasie motrice)** κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀσθενὴς ἀκούει, ἀντιλαμβάνεται, σκέπτεται ἀλλὰ δὲν ἦμπορεῖ νὰ ὁμιλήσῃ, ἂν καὶ τὰ φωνητικά του ὄργανα δὲν παρουσιάζουν καμμίαν ἐλαττωματικότητα.

Εἰς τὴν δευτέραν μετωπιαίαν ἕλικαν εὐρίσκε-

ται τὸ κέντρον τῆς γραφῆς. Ἡ βλάβη τοῦ κέντρον τούτου ἐπιφέρει τὴν **κινητικὴν ἀγραφίαν** (**agraphie motrice**) διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀσθενὴς ὁμιλεῖ τελείως, ἀναγινώσκει ὁμαλῶς, ἀλλὰ δὲν εἶναι εἰς θέσιν οὔτε τὸ ὄνομά του νὰ γράψῃ.

Μία βλάβη ἐπὶ τῆς πρώτης ἀριστερᾶς κροταφικῆς ἑλικος προξενεῖ τὴν **προφορικὴν κωφότητα** (**surdité verbale** κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀσθενὴς ὁμιλεῖ τελείως, διαβάζει, γράφει, ἀκούει ἀλλὰ δὲν καταλαμβάνει ὅταν ὁμιλοῦν. Μία βλάβη ἐπὶ τῆς **καμπύλης πτυχῆς** ἐπιφέρει τὴν **προφορικὴν τύφλωσιν** (**cecité verbale**) διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀσθενὴς δύναται νὰ γράψῃ ὀρθογραφικώτατα, βλέπει τὰ γράμματα, ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ διαβάσῃ τὰς φράσεις τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος πρὸ ὀλίγων δευτερολέπτων ἔγραφε. Ὡστε ὁ ἐγκέφαλος εἶναι τὸ ὄργανον τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς σκέψεως. Αἱ διάφοροι ἐντυπώσεις αἱ ὁποῖαι διαβιβάζονται εἰς τὸν ἐγκέφαλον διὰ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων, δι' ἑνὸς καταλλήλου συνδυασμοῦ εἰς τὰ συνδυετικὰ κέντρα σχηματίζουν τὴν ἰδέαν. Ἐπομένως ἡ ψυχικὴ ἐνέργεια δὲν προέρχεται ἐκ τῆς ὑπάρξεως κάποιας ψυχῆς, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς λειτουργίας τοῦ ἐγκεφάλου.

Ἀλλὰ ἡ ὑπαρξίς τῆς ψυχῆς ἀκατάληπτος εἶναι καὶ διὰ τοῦ γεγονότος τῆς ἐξελείξεως. Εἰδικῶς διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὗτος προφανῶς προέρχεται ἐκ τοῦ πιθήκου. Ὡς βασικὴ διαφορὰ μεταξὺ πιθήκου καὶ

ἀνθρώπου ἐτέθη τὸ ζήτημα τῆς ὁμιλίας. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησιμονῶμεν ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς ὁμιλίας εἰς τοὺς πιθήκους προέρχεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μὴ χρησιμεύσαντες τὴν λαλήν των ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ἐπῆλθε βλάβη εἰς τὸ ἐγκεφαλικὸν κέντρον τοῦ λόγου. Ἐπειτα, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ψυτικὸς ἀρθρώνει ἐνίοτε μερικὰς λέξεις δὲν δικαιούμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι συγγενεύομεν μᾶλλον μετὰ τῶν πτηνῶν ἢ τοῦ πιθήκου.

Ἄλλως τε μία ποικιλία τοῦ γίββωνος (**kllobates syndactylus**) τραγουδεῖ καὶ ἐκ τοῦ βασικοῦ ἤχου F ἀναβαίνει ὅλην τὴν χρωματικὴν κλίμακα, δηλαδή μεταχειρίζεται τὴν ἀπόστασιν μιᾶς ὀλοκλήρου ὀκτάβας.

Ἀλλὰ καὶ ὁ πίθηξ δὲν ἐδημιουργήθη καὶ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἀπὸ ἄλλο ζῶον. Τρι ντοτρόπως ὀπισθοδρομοῦντες καὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν μας καὶ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς καὶ γεωλογικὰς συνθήκας ἀγόμεθα εἰς τὸ σημεῖον ὅτι ἀρχικῶς ἔζων μόνον μικροσκοπικὰ πρωτόζωα, ὀργανισμοὶ ἀόρατοι διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ὑφῆς κολλοειδοῦς.

Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν συμφωνεῖ καὶ ἡ Γραφή κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον τὴν ἕκτην ἡμέραν, διότι σήμερον γνωρίζομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπλάσθη ἀλλὰ προῆλθε καὶ ὅτι ἡ γῆ ὑπῆρχε πολὺ προτοῦ ἐμφανισθεῖ ἡ ζωή.

Τοιοῦτοτρόπως καταλήγομεν εἰς τὴν σκέψιν ὅ-

τι ἡ ψυχὴ εἶναι κάποιον ἀποκύημα τῆς φαντασίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅτι ὁ δυνασμός ἀποτελεῖ ἓνα ἀνεπίδεκτον μελέτης καὶ ἀποδείξεως μεταφυσικὸν ποστουλάτον.

Προβάλλει ὁμως αὐτομάτως τὸ ἐρώτημα: Ποῖος ἐδημιούργησε τὸ πρῶτον ἐκεῖνο κύτταρον ἢ πῶς ἐδημιουργήθη ἔστω καὶ ἡ ἀνόργανος ὕλη. Ἐδῶ ἀκριβῶς μᾶς κυριεῖται ἡ σκοτοδίνη. «**Μὴ οὕσης καταλήψεως πάντα ἔσται ἀκατάληπτα**», λέγει ὁ Ἄρκεσίλαος. Παρητηθεῖτε τοῦ ἀγῶνος, αἱ δυνάμεις σας εἶναι ἀνεπαρκεῖς, μᾶς λέγει. Ἄφ' ἑτέρου ὑπάρχει τὸ ρητὸν «**πίστευε καὶ μὴ ἐρεῖνα.**» Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἀνθρώπος τὸ ἐφήρμοζε θὰ ἔμεινε στάσιμος καὶ οὐδεμίαν πρόοδον θὰ ἐσημαίωσεν. Ἐπειτα ἡ περιέργεια εἶναι ἐμφυτος εἰς τὸν ἀνθρώπον: «**Πάντες οἱ ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται φύσει**» (Ἄριστοτέλης). Ἄλλως τεῖαυτῇ ἡ περιέργεια μᾶς κατέστρεψεν. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ὁ Θεὸς μᾶς ἀπηγόρευσε νὰ φάγωμεν ἀπὸ τὸ δένδρον τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, ἀπὸ περιέργειαν ἐφάγαμεν καὶ ἤλθομεν εἰς αὐτὰ τὰ χάλια. Ἐπειτα, ἴσως ὁ Θεὸς διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀνθρώπον τὸν ἔκοιμε νὰ ταλαιπωρεῖται ματαίως διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ἀπόρητα καὶ ἀνεξιχνίαστα μυστήρια τῆς πλάσεως, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ ποτὲ νὰ ἐξηγήσῃ ἔστω καὶ τὰ πειρὰ ἀπλά: «**Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς κατασχύνῃ**». (Ἄπ. Παῦλος.)

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Η ΚΑΛΗΒΡΑΔΥΑ

Γέρνει ἀγάλια ἀγάλια ἡ βραδυά, σκορπίζοντας σπάταλα τὴν χαρὰ καὶ εὐτυχία σὲ κάθε καρδιά.

Κάποια καμπάνα κτυπᾷ λυπητερὰ γιὰ τὸν γεροχρόνο πού πεθαίνει καὶ σβύνεται ὁ ἦχος μακρὰ στὸν ὀρίζοντα. Τρέχει ἡ πονεμένη μέρα νὸ τὸν ἐθάψη πάνω στὸ βουνό. Τὸν βλέπω, νά, ἡ ψυχὴ του ὁ ἥλιος ὁ γλωμὸς μὲ σύγνεφα σαβανωμένος προχωρεῖ δειλὰ πισ' ἀπ' τὸ βουνὸ σὰν νὰ κρμινίζεται μέσα σὲ μνήμα.

Ξάφνω κτυπᾷ ἄλλη καμπάνα σκορπίζοντα γύρω τὴν χαρὰ, τὰ ρα πού μόλις ὁ νέος χρόνος ἀρχινᾷ.

Ἐξω γροικᾷ τὸ τύμπανο κάποιου μάγκα πού σκορπίζει ἀτελείωτες εὐχὲς στ' ἀφεντικὸ· μὰ κεῖνος ξένιαστος στολίζει τὸ πρωτοχρονιάτικο δένδρο, ἐνῶ κατ' ἀπ' αὐτό, ἄφανος ὁ χρόνος, γράφει τῆς οἰκογένειας τὸ μοιραῖο.

Ἡ φύση ἀναγάλεται θαρρεῖς κα' ἀναγνωρίζε καινούργιο βασιλεία. Παλάτια εἶναι ἀπόψα ὄλα τὰ σπίτια στολισμένα μὲ τύμπανα καὶ φανάρια κα' ἡ εὐχετικὲς φωνὲς ὑψώνονται πέρα ἀπ' τὰ οὐράνια. Ὁ γεροξένος ἀπόψα φορτωμένος μὲ καλάθια ἀλλοῦ φαίνει τίς χαρὲς κα' ἀλλοῦ κερνᾷ τίς λύπες. Μὰ ὅσο

κι' ἂν εἶναι ἡ λύπη πάντα μὰ βασιλόπητα ποτὲ δὲν λείπει ἀπὸ κάθε στίτι, γιὰ τὸ γρόσι τᾶσημένιο κάμνουν ὅλοι πανδαιμόνιο. Τέλος ἀπὸ πέρα κτυπᾷ ἡ ὄρα τὰ μεσάνυχια σφυρίζουνε τὰ πλοῖα κτυποῦν κουδούνια, σφυρίγματα κι' ἄλλα πολλά μπαίνει ὁ νέος χρόνος στὸν κόσμο ὅταν γίνονται ὅλ' αὐτά.

I. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Γ Ν Ω Μ Ι Κ Α

Εἶναι συνετὸν νὰ ἐρωτῶμεν ἐνίοτε τὸ παρελθόν, διότι αἱ ἀπαντήσεις του ἀποτελοῦν ἐκεῖνο τὸ ὄποιον καλοῦμεν παῖραν τοῦ βίου.

Ὁ ἄνθρωπος οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐντρέπεται νὰ ὁμολογῇ τὴν πλάνην του, διότι ἡ ὁμολογία ὅτι ἐπλανήθη δηλοῖ ὅτι ἐγένετο σοφώτερος ἢ ὅσον ἦτο πρότερον.

Ἡ πράττων ἀγαθὴν τινα πρᾶξιν μὲ δυσαρίαςκίαν του, ὁμοιάζει τὴν ἀγελάδα, ἡ ὅποια ἀφοῦ ἀφέθη ἡσυχος νὰ τὴν ἀμείλῃσιν, εἶτα στρέφεται καὶ ἀνατρέπει τὸ δοχεῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ γάλα.

Ὁ φέριον καθαρὰ ὑποδήματα ζηταῖ ν' ἀποφύγῃ καὶ τὴν ἐλαχιστὴν ἐκ πηλοῦ κηλίδας. Τούτου ἕνεκα βαδίζει διὰ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν μόλις ἐγγίζων τὴν γῆν. Ἄλλ' ὅταν ἀπαξ κηλιδοθεῖται τὰ ὑποδήματά του, οὐδεμίαν τοῦ λοιποῦ καταβάλλει προσοχὴν ὅπως ἀποφύγῃ τοὺς ρύπους. Οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ὅσα ἀποκτήσῃ τὰ πρῶτα ἐλαττώματα πάσει κατὰ μικρὸν νὰ σέβεται ἑαυτόν.

Ὁ ἄσωτος κλέπτει τοὺς κληρονόμους του. Ὁ φιλέργυρος κλέπτει τὸν ἑαυτόν του.

«ΑΝΤΙΟ ΒΑΡΣΑΒΑ»

Ὁ Ὀρέστης Λάσκος εἶναι ἀπ' τοὺς ἐκλεκτοὺς σύγχρονους ποιητές. Οἱ δυὸ συλλογές του ποὺ κυκλοφόρησαν τελευταῖα: τὸ «Φίلم τῆς Ζωῆς» καὶ οἱ «Ἀγριοχηνες» εἶχαν μεγάλη ἐπιτυχία. Εἶναι ὁ ποιητὴς ὁ κοσμοπολίτης, ποὺ μέσα στὰ ποιήματά του, μᾶς ξεσκεπάζει ὅλες τῆς πτυχές τῆς σύγχρονης πυρετώδους ζωῆς...

Ὁ στίχος του, πάντα πλούσιος καὶ στρωτός, ἔχει τὴν μουσικότητα, τὴν συγκίνηση καὶ τὸν παλμὸ, ἐκεῖνο τὸν ἀόριστο, ποὺ χαρακτηρίζουν τὰ δυνατὰ ἔργα...
Γεο. Βλασ.

12 παρὰ 5! Καὶ τὸ τραῖνο ἀθόρυβα
τραβάει κι' ἀπομακρύνεται στὸ σκότος...
Τὸ φίلم ἀρχίζει!... Καὶ τ' ἀκομπανιάρει ἀδιακόπως,
ὁ χαρακτηριστικὸς τῶν τραίνων κρότος!...

Μέσ' ἀπ' τοῦ βαγονιοῦ τ' ὀλάνοιχτο παράθυρο
μ' ἀκουμαισμένο στὴν παλάμη τὸ κεφάλι,
κνιτάζω πρὸς τὰ φῶτα τῆς μεγάλης πόλεως,
ποὺ τὰ χωνεύει ἡ νύχτα ἀγάλι-ἀγάλι!...

«Ἀντίο Βαρσάβα» ψιθυρίζουνε τὰ χεῖλη μου!...
Κι' ἐνῶ ἡ Βαρσάβα χάνεται στὰ μάκρη,
ἤρεμα, δίχως κἄν μιὰ κάποια σύσπασση,
γλυστράει ἀπὸ τὰ μάτια μου ἓνα δάκρυ!....

— Τρεῖς μῆνες... Μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ σχεδόν!...
 Ἄληθεια πόσα... πόσα... σὲ τρεῖς μῆνες!...
 Ἔρωτες,..... Ἀγωνίες,..... Δόξες,.... Περιπέτειες,
 σὲ πάγκα,.... σὲ θεάματα,.... σὲ λιμουζίνες!....

Τρεῖς μῆνες!.... Μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ σχεδόν!...
 —Κι' ἐνῶ ὁ «συρμός» βυθίζεται σὲ κατοφύρειες,
 ὄλα περνοῦνε κυκλικά ἀπ' τὴ μνήμη μου.

*Ὅλα.... μὲ τ'ς παραμικρὲς των λεπτομέρειες!...

Ξέρω καλά, πὼς ὄλα αὐτά... θὰ ξεχαστοῦν
 μὰ ξέρω ἐπίσης πὼς θὰ μείνουν κατὰ βάθος,
 τὰ μάτια τὰ παράξενα τῆς Νέλλυ Οὐρμπάνισκα,
 καὶ τῆς Νινὸν Ταρκόφσκα τὸ ἄγριο πάθος!....

ΟΡΕΣΤΗΣ ΛΑΣΚΟΣ

(Ἀπὸ τὸ «Φίλμ τῆς Ζωῆς»)

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὰ Ἑλένη εἰσέρχεται ὡς βόμβα εἰς τὴν αἴθουσαν,
 σταματᾷ μὲ τὰς χεῖρας συμπεπλεγμένας ὀπισθεν πρὸ τῆς μη-
 τρός τῆς καὶ τὴν ἐρωτᾷ·

Μαμά, ἀληθινὰ πῶς ἓνα πουλάκι σοῦ λέγει ὅ, τι
 κάμνω;

— Βέβαια.

— Καὶ δὲν σὲ γελᾷ ποτέ;

— Ὅχι, μικρὰ μου, τὸ πουλάκι μου τὰ λέγει ὄλα.

— Τότε λοιπόν, ἐρώτησε τὸ πουλάκι σου νὰ σοῦ πῆ πό-
 σους κουραμπιέδες ἔφαγα στὴν κουζίνα.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΕἰΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΝΑΟΝ ΤΟΥ ἉΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΞΗΡΟΚΡΗΝΗΣ

Ἐνα φθινοπωρινὸ Σάββατο πρῶτ' εἴχαμε συ-
 νάντησιν εἰς τὴν ἀποβάθρα τοῦ Βοσπόρου μαζί μὲ
 τὸν κ. **Jean deu text** Ὀλλανδὸν ἀρχαιολόγον. Εἴ-
 χαιμε ἐπισκεφθῆ πολλὰ ἀξιοθέατα μέρη τῆς πόλεώς
 μας, τὰ ὁποῖα ἄφησαν ἐποχὴ στὴν ἱστορίαν. Βλέπει
 κανεὶς τὰ γερασμένα πειὰ τείχη τῆς Σταμπούλ
 νὰ ὑψοῦνται ἀκόμη ὑπερήφανα, γιὰ τὴν ἐξυ-
 πηρέτησιν ποῦ ἔχουν προσφέρει εἰς τοὺς ἄλλοτε
 βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας τοῦ τόπου των. Ἄν ἀκόμη
 καὶ ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς μετέβαλε τὴν ὄψιν τῆς
 πόλεώς μας κατὰ πολὺ, πάλι εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδῆ
 παρορητηῆς μέρη ποῦ θὰ τὰ ἔβλεπε μονάχα σὲ
 ἄλλη ἐποχὴ. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἐτησίως
 ἔρχονται ἀπὸ ὄλα τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης ξένοι
 περιηγηταὶ διὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ ἀξιοθέατα μέρη
 τῆς πόλεώς μας.

Ἡ ὥρα ὁκτὼ ταξιδεύαμε ἀπὸ τὴν γέφυρα διὰ
 τὴν Ξηροκρήνην. Ὁ σύντροφός μου θαύμαζε μὲ
 μεγάλη ἀπληστία τὴν γραφικότητα τοῦ Βοσπόρου
 ποῦ τόσοι πολλοὶ συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ (τὸν) ἐ-
 ξύμνησαν.

Κάθε λίγο φωτογραφοῦσε διάφορα τοπεῖα καὶ
 μοῦ ζητοῦσε καὶ τῆς πλέον ἐλάχιστες πληροφορίες

για τὸ κάθε τι. Ἐν τῷ μεταξὺ μου δείχνει τὸν ὁδηγὸ πρὸς κρατοῦσε: Τουρκία-Σταμπούλ-Ξηροκρήνη-Ἐκτίσθη: Ἰανουαρίου 20—1788, ἀνεκαινίσθη τὰ α' Μαρτίου 18-1832, τὸ β' Σεπτεμβρίου 25-1847, τὸ γ' Ὀκτωβρίου 16-1875, τὸ δ' Ὀκτωβρίου 10-1900 μετὰ τοῦ παρεκκλησίου ἔνθα ὑπάρχει καὶ τὸ ἱαματικὸν βυζαντινὸν ἅγιασμα τοῦ ἁγίου Δημητρίου τὸ ὁποῖον ἀνεκαινίσθη ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν κ. κ. Κ. Ν. Λιτοπούλου. Ἐπίσης μου ἔδειξεν καὶ διάφορες ἄλλες ἀτομικὲς του σημειώσεις οἵτινες εἶχον ὡς ἐξῆς: Εὐσεργέται Ἁγίου Δημητρίου Ξηροκρήνης Σοφία Ἀριστάρχου, Κωνσταντῖνος Φωτιάδης πρῶην ἡγεμῶν Σάμου, Ἰωάννης Οἰκιστής, Εὐγένιος Μαζαράκης καὶ Μαρία Ἀριστάρχου.

Ὁ σύντροφός μου ἦτο πολὺ φίλος τῶν ἐκκλησιῶν, ἐξήταζε μὲ μεγάλη λεπτομέρεια τὸν ρυθμὸν των, τὰς εἰκόνας καὶ κάθε τι πρὸς τὸ εἶδεν μὰ ἰδιαίτερον ἐντύπωσι.

Ἦρθε καὶ ἐπίσης πολὺ τὰς λειτουργίας καὶ κατὰ καλὴν μας τύχη ὡς συνηθίζεται εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τελεῖται σεμνοπρεπῆς λειτουργία ἐκάστῳ Σαββάτῳ καθ' ἣν παρευρίσκονται πλεῖστοι εὐλαβεῖς προσκυνηταὶ ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς πόλεώς μας. Μεταξὺ αὐτῶν παρευρέθημεν καὶ ἡμεῖς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκκλησίας συνεχάρη τὸν ἱερέα Δ. Βαλλιᾶνον τοὺς ἱεροψάλτας κ. κ. Γ. Δημητριάδη καὶ Θ. Πανάκη καθὼς καὶ τοὺς κ. κ. Ἐπι-

τρόπους Θ. Καμπᾶν, Εὐστο. Ὀρφανίδην, Ι. Γεωργιάδην, Σ. Νουρλόγλου καὶ Π. Ἀνανιάδην διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως. Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ἐτελέσθη γενικὴ παράκλησις ὑπὲρ ὑγείας τῶν εὐλαβῶν προσκυνητῶν. Μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος παρηκολούθησεν τὴν λειτουργίαν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ ἐθαύμασεν τὴν τάξιν τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς θρησκείας.

Ἀπεχωρίσθημεν μὲ τὰς καλύτερας ἐντυπώσεις. Ἄρα πρὸς τὸ βράδυ ἐπιστρέψαμε μὲ τὸ βαπόρι γιὰ τὴν γέφυρα. Ἡ σελήνη μόλις ἔρχοι τῆς ἀδύνατες ἀχτῖνες τῆς πάνω στὴν θάλασσα πρὸς τὴν ἔκαμνε νὰ λάμπη ἀκόμη περισσότερο.

Διὰ τελευταία φορά παρατηρήσαμε τὸ ὕψωμα εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ἡ ἐκκλησία. Μερικὲς δὲ ἀχτῖνες τῆς σελήνης διαπερῶντας μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα πρὸς εἶχαν συσσωρευθῆ διὰ νὰ ἰμποδίσουν τὸ φῶς τῆς ἔφεταν ἐπάνω εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὡσὰν θεῖον φῶς πορευόμενον ἐξ οὐρανοῦ.

10)12)37 Ν. Σ. ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΣΤΕΙΑ

Ἡ μικρὰ Ἑλένη, ἀκούσασθε ὅτι ἡ μήτηρ τῆς ἔχασε μίαν δίκην, ἀνεπήδησεν εἰς τὸν τράχηλόν τῆς κρίζουσα:

— Γί καλὴ, μακά, ποῦ ἔχασατε αὐτὴν τὴν δίκην, ποῦ σὲς ἐβασάνιζε τόσον καιρὸ!

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΚΙΟΥ

Ἡ Μεγάλη Κοινότης Μ. Ρεύματος, ἐκτὸς τοῦ Σωματείου Φ. Α. Κ. «ἡ Φιλανθρωπία» δύναται νὰ μᾶς παρουσιάσῃ καὶ ἕναν εὐρωσιώντα ἀθλητικὸν ὄργανισμόν, ὅστις ὑπὸ τὴν σιγίδα τῆς Σεβασ-

Κ. Πίνιτης καὶ Α. Πίνιτης οἱ ἀποτελοῦντες τὸ συγκρότημα τῆς Βαλκανικῆς ὀμάδας τοῦ Συλλόγου ἀθληταὶ στῆς Δημοκρατικῆς Κυβερνήσεως πλήρως θεραπεύει τὰς ἀθλητικὰς ἀνάγκας, τῆς Μεγαλωνύμου καὶ Φιλοπροόδου Κοινότητος. Ὁ ἐν λόγῳ Σύλλογος ἱδρυθεὶς τὸ 1929 ὑπὸ φιλοτίμων καὶ μὲ ἀθλητικὰς ἰδέας ἐμπεποτισμένων νέων, ἀκολουθησάντων τὴν λαμπρὰν ἀθλητικὴν ἱστορίαν τῆς ὡς ἄνω Κοινότητος διὰ τῶν καταβαλλομένων συντόνων καὶ ἐνδελεχῶν προσπαθειῶν, τῶν κατὰ καιρῶν προεδρειῶν δύναται νὰ μᾶς παρουσιάσῃ δείγματα τῶν ἀπορρήτων

Ὁ ἡρωϊκὸς δῆμιος τοῦ Ἀρναούτκιου Σπόρς

προσπαθειῶν των. Ἐνα μάλιστα εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Συλλόγου, θὰ διαπιστώσῃ κανεὶς τὴν ἀκάματον ἐργασίαν ἣτις κατεβλήθη διὰ τὴν καλὴν διατήρησιν τοῦ παλαμάχου κτιρίου τῆς Λέσχης, τὴν σχετικὴν ἐπίπλωσιν τὴν καλὴν καὶ εὐπρόσωπον ἐμφάνισιν αὐτῆς. Τὰ ὀνομαστά καὶ μὲ πλήρη ἐπιτυχίαν διακρινόμενα τεῖα, καὶ χοροὶ οὓς δίδει συχνὰ ὁ

Γιάν. Στιπώνιας καὶ Ἄλ. Βουτσινᾶς οἱ ἕτεροι δύο εἰς Βαλκανικῆς ὀμάδος τοῦ Συλλόγου ἄθληται

Σύλλογος, ἀποδεικνύουν τὴν ἀμέριστον ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν ἣν ἐπιδεικνύουν οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος πρὸς τὸν καλῶς δοῶντα ἀγαπητὸν μας Σύλλογον. Ὅλοι γνωρίζουν τὰς ἐκφάνσεις τῶν ποδοσφαιρικῶν ὀμάδων τοῦ Συλλόγου οἵτινες διεγείρουν τὸ ἀμείωτον ἐνδιαφέρον τῶν πολυπληθῶν φιλάθλων, κατὰ τὰς διεξαγομένας ὑπ' αὐτῶν συναντήσεις. Ἄθλη-

τικὰς δόξας καὶ δάφνας ὀλίγας ἔχει νὰ μᾶς ἐπιδείξῃ ὁ Σύλλογος Ἄρναούτικοι Σπόρ Κλούπ, πάντως ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἐκτιμήσωμεν τὰς καταβαλλόμενας ἀόκνους προσπάθειάς τῶν κ. κ. ἰθυνόντων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μᾶς παρουσιάσουν ὀραίας καὶ δαφνοστεφεῖς δόξας. Εὐχόμεθα ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας, εἰς τὸ καλὸν καὶ ἀγαπητὸν συγκρότημα Ὀμόνοιαν πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἀναληφθέντος ὑπ' αὐτοῦ ἔργου.

Πρίγκηπος 19)12)37

Θ. ΠΑΝΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ πατὴρ τοῦ μικροῦ Νίκου προσφέρει γεῦμα πρὸς τινὰς φίλους του, ἐπειδὴ δὲ εἶχον νὰ ὀμιλήσουν διὰ σπουδαίαν ὑπόθεσιν, καὶ ἤθελον νὰ εἶνε μόνοι εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ πατὴρ λέγει εἰς τὸν υἱόν του·

—Νίκο, πήγαινε νὰ φάγῃς εἰς τὸ δωμάτιόν σου, διότι ἐγὼ θὰ φάγω μόνον ὅσοι ἔχουν μουστάκια.

Ἐνῶ ὁ Νίκος ἔπρηνεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἦλθε πλησίον του ἡ γάτα. Θέλουσα νὰ φάγῃ καὶ αὐτὴ, ὁ δὲ μικρὸς τῇ λέγει·

—Σὺ πήγαινε νὰ φάγῃς εἰς τὸ τραπέζι διότι ἔχεις μουστάκια.

Ὁ Ἰωάννης ἐρρετὰ τὴν μητέρα του·

—Διατί, μητέρα, πηγαίνομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν;

Ἡ μικρὰ ἀδελφή του παρεμβαίνουσα λέγει·

—Κοί δὲν τὸ ἐννοεῖς;. Διὰ νὰ φοροῦμεν τὴ καλὰ μας ἐνδύματα.

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Η ΑΜΑΡΤΩΛΗ

Καταφιλήσω τοὺς ἀχράντους
σου πόδας. (Τροπ. Κασσιανῆς)

Κύριε, τῆς τρελόαμης ζωῆς μου τὸ καρᾶβι οἱ
ἄνεμοι τὸ σπρόξανε στῆς ἀτιμίας τὰ πελάγη.

Μὲ ἔδειραν τὰ μαγευμένα τῆς φουσκοθαλασσιᾶς
κύματα, μὲ πλάκωσαν τῆς ἀπελπισιᾶς τὸ βοήρηκο
σύγνεφο ἢ νύχτα μέχει πάρσι στὴν μαύρη τῆς ἀγ-
κάλη καὶ τώρα εἶμαι ἐξώριστος βασίλισσα κούρα-
σμένη ἀπὸ χίλια δυὸ χάρδια, ψεύτικα ἦσαν ὅλα τὰ
περασμένα, κρημίσανε σὰν θρόνονι ἔγειραν σὰν ἐ-
ρήπια μπροστά μου, σὰν στάχτες σκορπίσανε ὅλα
τὰ μυθένια μεγαλεῖα ἄλλοιά μου! μὲ κυκλώνει ἔρ-
ορεβος παντοῦ μὲ ζώνει τὸ βαθὺ σκοτάδι, Ἄνύμπο-
ρος πιά νὰ συναντήσω τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ γιὰ
ν' ἀρμενίσω σὲ λιμάνη τῆς ζωῆς μου τὸ καρᾶβι
ποὺ σέρνεται σ' ἀπέλιδα πελάγη.

Χριστέ μου, μὴ μάρνησῆς νὰ προσπέσω στὴ
θεία Σου ἐσπλαχνία. Μὴ μ' ἀπορρίψης νὰ πλείνω
μὲ τὸ βαρύτιμο μῦθο καταφιλῶντας τὰ ἄχραντα πό-
δια Σου καὶ νὰ τὰ σπογγίσω μὲ τὰ ξέπλεχα μαλ-
λιά μου.

Ἡ τιποτένια κυλισμένη στὸ βόρβορο, μὲ δά-
κρυα στὰ μάτια πικρὰ μετανιωμένη, λαχταρῶ νὰ
κούσω ἀπ' τὸ θεϊκό Σου στόμα μία μονάχα λέξη...
Νῆσε συγχωρεμένη.

Ι. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΣΤΑ ΝΥΧΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ τῶχω ἀκούσει ἀ-
πὸ ἓνα γέρο ψαρά, μιὰ ἡλιόλουστη ἡμέρα τοῦ
Αὐγούστου.

Δὲν πολυθυμᾶμαι τὸ πῶς μ' ἔροξε ἡ τύχη
σ' αὐτὸ τὸ νησί. Ἦταν κάποιο νηδάκι χαμένο
μέσ' τὸ ἀπέραντο πέλαγος, μαζὺ μὲ τοὺς λιγο-
στοὺς του ψαράδες.

Στὴν ἀρχὴ εἶν' ἡ ἀλήθεια πὼς ἐπλητα λιγά-
κι, ἀλλὰ διγὰ διγὰ ἄρχισε ἡ ζωὴ ἐκεῖ γὰ μὸ
γίνεται ὑπόφερτῆ.

Μόνον κατὰ μὲ πείραζε δὲ νεῦρα κ' ἐκεῖνο
ἦταν ἡ παραθερίζουσα ἀριστοκρατία τοῦ νησιοῦ,
μὲ τὶς ὠρεῖες καὶ ἀκατάδεκτες κοπέλλες καὶ μὲ
τοὺς ἀέργους καὶ πάντοτε καλοντυμένους τῆς
νέους. Καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς
συναναστροφῆς μου μὲ τοὺς λιγοστοὺς ψαράδες
τοῦ μικροῦ νησιοῦ.

Μιὰ μέρα ἐνῶ καθόμουνα ἔξω ἀπὸ ἓνα λαϊκὸ
καφενεῖο καὶ ἔπερνα τὸν πρωῖνό μου καφὲ ρευθά-
ζοντας καὶ παρατηρῶντας τὴ θάλασσα, εἶδα κατὰ
ποῦ μὸ τάραξε μ' ἓνα παράδοξο τρόπο τὰ νεῦρα.
Ἐνῶ ἐσοιμαζόμουνα νὰ ρωτήσω τὸ παιδί τοῦ κα-
ταστήματος, βλέπω νὰ μὲ πλησιάζη, ἓνας ἀπὸ
τοὺς καλύτερους μου φίλους ποῦ εἶχα ἐκεῖ, ἡ-

ταν ὁ γέρο Μάρκος, ψαράς αὐτός δὴν τοὺς ἄλλους μου φίλους, τοῦ ἀπάντησα στὸν ἐγκάρδιο χαιρετισμό του καὶ πρὶν προφτάσῃ ν' ἀνοίξῃ κουβέντα, ὅπως τόκαμνε πάντα, τὸν ρώτησα γεμάτος περιέργεια.

— Δὲν μοῦ λές μάρμπα Μάρκο τί χάζεσαι αὐτός ὁ τυφλός, ἐκεῖ κάτω στοὺς θράχους, μὴπως κυτᾶ τὴ θάλασσα;

Ξαφνιάστικα ἀκούοντας ἓνα ξερό...

— Ὅχι, ἀπὸ τὸ γέρο μου φίλο. Κ' ἐξακολούθησε δὲ λίγο.

— Ἄφοῦ εἶναι τυφλός!...

Καὶ ἱκανοποιώντας τὴν μεγάλην μου περιέργεια, χωρὶς ὅμως νὰ διῶθῃ προσδοχῆ, στὴν ἐκφρασί τοῦ προσώπου μου, ἄρχισε νὰ μοῦ διηγείται:

— Λυώσανε τοῦ δύστυχου, τὰ ζυλευτὰ νειάτα δὲ λίγον καιρό, μπρὸς στὸν ἀπίραντό του πόνο, λυώσανε δὴν τὸ χιόνι, ποῦ λιώνει μπρὸς δὲ γιὰ μεγάλη φωτιά. Ἄλλὰ ἄς τὰ πάρω μὲ τὴ στιγμή τους τὰ πράγματα.

Ἦταν ἄλλοι καιροὶ τότε ἀφεντικό, ἦσαν ἄλλες μέρες ἐκεῖνες. Τότε ὅλοι μας σχεδὸν εἶμασταν πιασμένοι, ἀπὸ τοὺς ἀφεντάδες ποῦ ἐρχόντουσαν στὸ νησί τὸ καλοκαίρι. Ἐνας δὴν κ' ἐμᾶς ἦτανε καὶ ὁ Πέτρος καὶ λέγοντας τὸ ὄνομα αὐτὸ μοῦ ἔδειξε τὸν τυφλό, ποῦ καθότανε αὐτὴν τὴν στιγ-

μὴ ἐπάνω στὸ θράχο, κρατώντας τὸ μακρὸν ραβδί του. Τ' ἀφεντικά τοῦ Πέτρου ἦσαν καθὼς φαίνεται πολὺ πλούσια, γιατί ὁ Πέτρος ἐκτὸς ποῦ δοῦλενε στὴν μεγάλη τους βάρκα, ἦτανε καὶ διαχειριστής τοῦ μικροῦ κοτέρου, τὸ ὁποῖο ἀνῆκε μόνο καὶ μόνο στὴ μικρὴ κόρη τῶν ἀφεντάδων, στὴν τετράξανθη καὶ τσαχπῖνα Ἀλίκη.

Καμμιά ἰδέα πονηρὴ δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ ἔτωχὸ μυαλό τοῦ Πέτρου, γιὰ τὴν μικρὴ κυρά του· ἄλλωστε τὴν περιτρογύριζαν τὴν λεγόμενη τόσοι καὶ τόσοι λιμοκοντόροι δὴν κ' αὐτοὺς ἐδῶ, καὶ λέγοντας αὐτὰ μοῦ ἔδειξε μερικοὺς δανῶνες τῆς ἀριστοκρατίας, ποῦ περνοῦσαν τὴν στιγμή μὴ ἐκείνη ὅπὸ μπρὸς μας.

Ἄλλὰ καλέ μου κύριε τέτοιες εἶναι ἡ δεσποινίδες τῆς ἀριστοκρατίας μας, καὶ πρὸ παντός ἡ πλουσιώτερες ἀνάμεσά των, ὅπως ἦτο καὶ ἡ ἀθεόφοβη Ἀλίκη.

Μόλις κατάλαβε ὅτι οὔτε αἰσθησί δὲν ἔκαμνε ἡ ὡμορφιά της, στὸν νεαρό της κωπηλάτη, βάλθηκε στὰ καλά νὰ τὸν κατακτῆ.

Πάλαιψε τὸ δύστυχο παιδί, πάλαιψε καὶ μὲ αὐτὴ τὴν ἐνδάρκωσι τοῦ διαδόλου γιὰ ν' ἀποφύγῃ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ του. Ἄλλὰ δὲν μπόρεσε ν' ἀνθῆξῃ στὸ τέλος, καὶ παραδόθηκε φίλε μου, παραδόθηκε στὰ νύχια τοῦ ἀρπακτικοῦ πουλιοῦ, ἔπεσε στὴν παγίδα τῆς μικρῆς ἐκείνης μάγισσας.

Και δὲν εἶχε ἄδικο ἡ μικρὴ γιὰ τὴν προσπάθεια τῆς νὰ τὸν κατακτῶν, γιατί ἦτανε ὠραῖο καὶ ἄφοβο παλληκᾶρι ὁ Πέτρος. Μὴν κυττάζεις τώρα ποῦ εἶναι τυφλὸς καὶ καμπούρης, πάνω στὰ 23 του χρόνια.

Ἔτσι περνοῦσε ἡδύχα ὁ καιρὸς, ὥσπου εἶδα-
σε ἡ ἐποχὴ ποῦ βαρέθηκαν οἱ πλοῦθιοι μας τὴν ἀμμουδιά, καὶ τὴν θάλασσα τοῦ νησιοῦ, οἱ περιούσιοι δὲ εἶδον γιὰ νὰ ξαναγεῖθουν στὰ κοσμικά τους σαλόνια. Εἶχε προχωρήσει κάμποσο καὶ ἡ ἐποχὴ. ἦτανε τέλη Ὀκτωβρίου.

Μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ἀπεφάσισαν νὰ φύ-
γουν καὶ τ' ἀφεντικά τοῦ Πέτρου, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Πέτρος ζήτησε νὰ τὴν δυνατήσῃ γιὰ τελευταία φορά, πράγμα ποῦ τὸ κατόρθωσε μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ δυσκολίες, γιατί φαινότανε ὅτι τὸν εἶχε βαρεθῆ ἡ μικρὴ. Καὶ εἶχανε ὀρίσῃ ὅπως μοῦ εἶχε πῆ καὶ ὁ ἴδιος, τόπο τῆς δυνατήσεως τῶν, αὐτὸν τὸν θράχο ὅπου περνάει τώρα τριδουδύχι μένος τὸ ὑπόλοιπο τῆς ἀθλίας του ζωῆς, τὸ καυμένο τὸ παιδί.

Θὰ ἔρχεταν ἐκείνη μὲ τὴν βάρκα νὰ τὸν πά-
ρη, γιὰ νὰ κάνουν μαζὺ τὸν τελευταῖο τους πε-
ριπάτο, γιατί τ' ἀφεντικά του, ζιέροντας ὅτι θὰ φύγουν μεθ' ὁτὸν Ὀκτώβρη εἶχαν ἀπολύσει τὸν Πί-
τρο ἀπὸ τὴν ἄρχὴ τοῦ μινὸς αὐτοῦ.

— Καὶ ἦλθε ἡ ρώτησά μ' ἐνδιαφέρον.

— Ἦλθε κύριε μου, μοῦ εἶπε μ' ἓνα τίρωτικό

χαμόγελο ὁ ψαρᾶς, ἦλθε ὄχι ὅμως μόνη, ἀλλὰ
μαζὺ μ' ἓνα ἀξιωματικό, κάποιου Γαλλικοῦ πο-
λεμικοῦ, ποῦ εἶχε ἐρθεῖ τότε στὸ νησί.

— Καὶ γιατί ἦρθε ἡ ρώτησά.

— Θὰ θγαίνανε γιὰ ψάρια κατὰ τὰ φαινόμενα
γιατὶ δάθηκαν μπρὸς στὸ ἐμβρόντιο ἀπὸ τὴν
κατάπληξι παιδί, ὡς πέντε λεπτά, γιὰ νὰ ξεριζώ-
σουν μίδια γιὰ δόλομα· καὶ δὲν ἦσαν μίδια δ'
ἄλλο θράχο παρὰ στὸ θράχο ποῦ στεκότανε τὸ
δυστυχισμένο παιδί.

Καὶ ἀπὸ τότε ὁ Πέτρος, σιγά-σιγά ἔχανε τὴν
δρασί του ἀπὸ τὴν μεγάλη του λύπη, καὶ τὸ
κρυφὸ του μαράζι. Καθὼς μᾶς εἶπε καὶ ὁ γέρο
γιατρός, κάποια αἰτία κρυφὴ κτύπησε στὸ μυαλό
του, καὶ τοῦ χάλασε τὰ μάτια.

Καὶ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἀτσάλενιο παλληκᾶρι, τὸ
ἄλλοτε καμάρι τοῦ νησιοῦ μας, ἔρχεται ἓνα ράκος,
κάθε πρωὶ τέτοια ὥρα, δ' αὐτὸν τὸν θράχο, καὶ
φεύγει ὅταν σκοτεινιάσῃ.

Ἡ μεγάλη του ἀγάπη, δὲ μιά ποῦ δὲν τῆς
ἄξιζε, τὸν κάμει καὶ τυφλὸς ἀκόμα, νὰ ξεχωρι-
ζῇ τὸν θράχο ἐκείνον, ἀνάμεσα δὲ τόσοις ἄλλοις.

Καὶ τελειώνοντας ὁ γέρος μου φίλος τὴν διή-
γησιν του, ἄφησε νὰ τοῦ ξεφύγῃ μιά βλαστήμια,
ποῦ πάντα θὰ τὴ θυμᾶμαι

— Καταραμένες γυναῖκες !...

ΧΑΡΙΣ Β. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

18)12)37

Μ. τοῦ Γ. Σχολῆ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΑΛΑΤΑ

Παράλειψης θὰ ἦτο νὰ μὴ ἀναφέρωμε τὴν ἴδρυσιν καὶ δρασίμην τοῦ φιλοπροόδου Ἀθλητικοῦ Συλλόγου «Galata Spor Birligi». Ὡς γνωστὸν ὁ ἐν λόγῳ Ἀθλητικὸς Σύλλογος ἰδρύθη ὑπὸ φιλοτίμων φανατικῶν φιλάθλων τῆς Μεγαλωνύμου Κοινότητος Γαλατᾶ, κατὰ τὸ 1933. Ἡ δὲ ἐπιμελημένη ἐργασία αὐτῶν ἀνέδειξε τὸν σύλλογον πολὺ συντόμως, εἰς ἓνα ἐκ τῶν καλλίστων συλλόγων τῆς πόλεώς μας. Φυσικὰ συντελεστικὴ εἰς τὴν πρόδόν των, ἐγένετο ὁ νέος Ἐφορὸς τοῦ νῦν ποδοσφαιρικοῦ τμήματος ἀκούραστος κ. Συμεὼν Βακουλιέρης. Ἡ ἔδρα τοῦ Συλλόγου ἐδρεῖται ἐν Γαλατᾶ κάτωθεν τῆς σχολῆς τῶν ἀφρένων τῆς Κοινότητος καὶ συμπεριλαμβάνει ἐκτὸς τῶν τριῶν ποδοσφαιρικῶν τμημάτων καὶ ἰδιαίτερον ἀθλητικὸν τμήμα. Ἡ εὐγενὴς αὐτῆ προσπάθεια τῶν ἀλκίμων νέων μας τῆς Κοινότητος Γαλατᾶ, νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ τύχη πρώτον τῆς ὑποστηρίξεως καὶ τῆς βοηθείας τῶν λοιπῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὁμογενῶν ἀθλητικῶν συλλόγων καὶ δεύτερον πρέπει νὰ ὑποστηρίζεται ἀπὸ αὐτὰ τὰ μέλη ποὺ ἀποτελοῦν τὸν Σύλλογον. Τὸ Προεδρεῖον τοῦ Ἀθλητικοῦ Συλλόγου ἀποτελεῖται ἐκ τῶν κ. κ. Βεῖζι-δὲ Προέδρου, Ν. Κλεινοπούλου Ταμίᾳ, Σερ. Σεραφμείδου Γ. Γραμματέως, τῶν συμβούλων Κ. Στ-

μα. Φ. Καλαράκη, Σ. Βακουλιέρη, Θ. Κλεινοπούλου καὶ τῆς τεχνικῆς ἐπιτροπῆς, ἐκ τῶν κ. κ. Ν. Κατσιρέλη, Κ. Ἀντωνιάδου, Δ. Συμεωνίδου, καὶ Σωτ. Βακουλιέρη. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς εὐγενεῖς των προσπάθειάς ὄλων τῶν ἀνωτέρω, εὐχόμεθα ἐπίσης ὅπως αἱ προσπάθειαι των στεφθοῦν ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Θ. ΠΑΝΑΚΗΣ

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ὁ κύριος προσκαλεῖ τὸν ὑπρέτην τοῦ Νικόλα καὶ τοῦ λέγει:

—Μά, καὶ μὲν Νικόλα, πάντα θὰ εἶσαι κουτός; Σοῦ εἶπα νὰ μοῦ φέρεις τὰ καινούργια ὑποδήματά μου, καὶ σὺ μοῦ ἔφερες ἓνα καινούργιο καὶ ἓνα παλῆθ.

Ὁ Νικόλας ἐξέρχεται καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιστρέφει καὶ λέγει.

—Περίεργο πρᾶγμα, ἀφεντικὸ. Κάποιος θὰ ἄλλαξε τὰ παπούτσιά σας, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἄλλο ζευγάρι εἶνε τὸ ἴδιον. Ἐνα παλῆθ καὶ ἓνα καὶ ἓνα καινούργιο.

Νέος τις τρέχων σκοντάρται ἔμπροσθεν ἑνὸς γνωστοῦ πρατηρίου λαχείων τοῦ κ. Ἀντ. Κουκουλομμάτη. Ὅποια ὁμως ἢ ἐκπληξίς του ὅταν ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ λαχνὸς του ἐκέρδισε περὶ τὰς 10 χιλιάδας λίρας τὸν ὁποῖον ἔχει ἀγοράσει ἀπὸ τὸν κ. Κουκουλομμάτη.

Ὁ Μανώλης ἐρωτᾷ τὸν Ἀντώνη:

—Ἀντώνη ποῦ πίνεις τὸν καφέ σου;

—Ποῦ ἄλλου, στὸ γνωστότατο ἐν Γαλατᾶ Κέντρο τοῦ κ. Σταμπόρη.

ΠΕΝΘΗ

ΙΩΣΗΦ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

«Ο αείμνηστος γεννήθη εις Λεσκοβίκιον της Ηπείρου τῷ 1873 ἐξ ἐκλεκτῆς Ἡπειρωτικῆς οἰκογενείας. Ἀπεφοίτησε τῷ 1895. Ὑπηρετήσας ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ δύο ἔτη εἰς διαφόρους κοινότητες τῆς πόλεώς μας ὡς διευθυντῆς καὶ διδάσκαλος. Φυσιογνωμία ἀπὸ τὰς σπανίας καὶ ἐκλεκτὰς, ἐστρεφε ἰδιαίτερον ἀγάπη πρὸς τὰ ἀπόκληρα τῆς τύχης τὸν ὁποῖον καὶ ἀπεκάλεσε ἱπραγματικὸν πατέρα των. Ἐγνώριζε διαφόρους γλώσσας. Ἀπεβίωσεν τῇ 17 Ἀπριλίου τοῦ 1937. Ὑπηρετήσας ἐπὶ ἑνναετίαν στὸ Ὀρφανοτροφεῖον Πριγκήπου.

«Ο ἐκλειπὸν ἀγάμος ὢν ἐγκαταλείπει τέσσαρας ἀνεψιάς ἐν αἷς καὶ τὴν θύγατρα Ἀθηνᾶ Πάνου, διδασκάλισσαν τῆς Κοινοτικῆς Σχολῆς Πριγκήπου.

ΙΩΣΗΦ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Λόγος ἐπιτάφιος ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ αείμνηστου Ἰωσήφ Ἀναστασιάδου διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πριγκῆ, καὶ Ὀρφανοτροφείου τῶν Ἀρρένων ὑπὸ τοῦ διδασκτοῦ τῆς Κοινότητος Πριγκήπου κ. Χρήστου Κοντογιάννη.

«Σταθῆτε! μὴ βιάζεσθε θὰ τὸν καλύψητε μὲ χῶμα καὶ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν θὰ ἐκλείψῃ ἀφ' ἡμῶν ἡ γλυκεῖα ἐκείνη φυσιογνωμία τοῦ πεφιλημένου μας συναδέλφου καὶ ἀγαπητοῦ εἰς ὅλους τοὺς γνωρίζαντας αὐτόν, ἡ ἀρχοντικὴ ἐκείνη μορφή τοῦ Ἰωσήφ Ἀναστασιάδου. Πρὸ τοῦ λοιποῦ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, καὶ πενθηφόροι παρεστῶτες, πρὸ τοῦ λέγω τὸ μαῦρο αὐτὸ τῆς γῆς τὸ χῶμα καλύψῃ τὸ γειοφόρον σκῆνος τοῦ πεφιλημένου νεκροῦ, ἐπιτρέψατε καὶ εἰς ἐμὲ τὸν παλαιὸν του φίλον νὰ ἀποχαιρετήσω ἐκ μέρους ὅλων τῶν συναδέλφων ἓνα ἐπίλεκτον μέλος τῆς ὁσημέραι ἐκλειπούσης διδασκαλικῆς μας φάλαγγος ἓνα ἀληθῶς ἱεροφάντην καὶ παλαίμαχον διδάσκαλον ἓνα σεβαστὸν καὶ πεφιλημένον συνάδελφον τὸν Ἰωσήφ Ἀναστασιάδην.

Πεφιλημένε νεκρέ

Διὰ τοῦ θανάτου σου κλείεται μία ὥραία σελὶς τῆς ἱστορίας τοῦ Ὀρφανοτροφείου μας, μία σελὶς γεμάτη ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν σου ἀπὸ τὴν ζωὴν σου

SISMANOGLIO
ΜΕΓΑΛΟ

ἀπὸ τὴν καλὴν σου καὶ ἐνάρετον ψυχὴν καὶ τὴν
αὐταπάρνησίν σου πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκον-
τος. Ὑπῆρξες πάντοτε ὁ εἰλικρινὴς καὶ ἀκακος ἄν-
θρωπος ὁ θέλων νὰ ζῆ πάντοτε μετριόφρων καὶ ἄ-
νευ ἐπιδείξεων. Τὸ ὄρφανοτροφεῖον, τὸ ὁποῖον ἐ-
πέ-έννεα συνεχῆ ἔτη τόσον ἐπαξίως διηύθυνες, θρη-
νεῖ τὸ δυσαναπλήρωτον κενὸν τὸ ὁποῖον ἀφήνει
εἰς αὐτὸ ὁ θάνατός σου. Δὲν ἦσο ὁ Διευθυντὴς
τοῦ Ὁρφανοτροφείου τυπικῶς, ἦσο ὁ φιλόστοργος
καὶ ἀφωσιωμένος πατὴρ μᾶς πολυμελοῦς ὄρφανῆς
οἰκογενείας, διότι νυχθημερὸν καταγίνεσο ὅσον οὐ-
δαὶς ἄλλος νὰ ἀνυψώσης αὐτὸ καὶ νὰ προσελκύης
διὰ τῶν γλυκέων ἐκείνων λόγων σου τὴν προστα-
σίαν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν τῶν ὁμογενῶν μας —
«Διὰ τὰ ὄρφανά διὰ τὰ παιδιὰ μας ὅπως πάντοτε
συνήθιζες νὰ λέγης» — Αὐτὰ δὲ τὰ ὄρφανά εὐ-
γνώμονα πάντοτε σὰν πατέρα τους σὰς ἐθεώρουν
καὶ πατέρα των σὰς ἀπεκάλουν. Πολὺ δύσκολον
τὰ ἄτυχα νὰ εὔρουν σήμερον ἄλλον διευθυντὴν προ-
στάτην καὶ πατέρα ἀντιξίον σου. Διὰ τοῦτο εὔχον καὶ
σὺ οὐρανόθεν πεφιλημένη ψυχὴ τοῦ Ἰωσήφ Ἀνα-
στασιάδου, ἡ Θεία Πρόνοια νὰ μὴ ἐγκαταλείψη τὰ
ταλαιπώρα ὄρφανά τὰ ὁποῖα ὑπερηγάτας καὶ νὰ
στείλῃ εἰς αὐτὰ ἐκείνον, ὁ ὁποῖος θὰ δυνηθῆ νὰ
συνεχίσῃ τὸ ἔργον τῆς πατρικῆς φιλοστοργίας πρὸς
τὰ ὄρφανά μας ἔργον πρὸν τόσον σκληρῶς καὶ ἀπο-
τόμως διεκόπη.

Κοιμοῦ τώρα πολῦτιμι καὶ ἀλησμόνητε φίλε,
τὸν ὕπνον τῆς αἰωνιότητος, ἡ μνήμη σου θὰ μείνῃ
ἀγήρως μεταξὺ ὄλων τῶν ἀγαπώντων σε. Κοιμοῦ
τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου καὶ τιμοῦ ἀνδρός. Ὁ βίος
σου θὰ μείνῃ ὑπόδειγμα ἀρετῆς δι' ὅλους, ἀλλὰ
πρὸ πάντων δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ σὲ ἀντικα-
ταστήσουν εἰς τὸ μέλλον.

Τὰ δὲ πτωχὰ ὄρφανά μας ἀπ' ἐκεῖ ἐπάνω θὰ
στρέφουν πάντοτε τὸ βλέμμα των πρὸς τὸ νεκροτα-
φεῖον τοῦτο καὶ μετὰ δακρύων θὰ ἀναφωνοῦν :

Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀλησμόνητέ μας πατέρα.
Αἰωνία σου ἡ μνήμη.

Ὁρφανοτροφεῖον ἁρρένων Πριγκήπου

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΣΤΟ ΔΙΑΣΚΕΛΟ

*Ἦτο βαθιὰ ἡ νύκτα, σκοτιάδι τρομερό, σὰν προχωροῦσε κείνος σκυφτός, καὶ μοναχός μέσ' τὸ στενὸ τὸ μονολίτι τὴν καρδιά του μὲ πληγές, εἶχε γεμάτη.

Περπάτησε καμπόσο καὶ μισοπεθαμένος κυλίσθηκε πιά στὸ διάσκελο κατ' ἄπ' ἓνα πεῦκο.

Λυπήθηκε ὁ Θεός, τὴ μοναξιά του.

Καὶ τοῖστελε πανσιληγο γιὰ συντροφιά του.

Μὰ κ' αὐτὸ δὲν τὸν εὐχαριστεῖ γιὰτὶ εἶναι χλωμὸ σὲ σύννεφα τυλιγμένῳ θαρρεῖς καὶ τὸν περιγελά.

«Τί ἔχεις κ' εἶσαι χλωμὸ γλυκὸ μου φεγγαράκι.

*Ἦλθες καὶ σὺ νὰ μὲ ποτίσης μὲ τὸ πικρὸ φαρμάκι;»

*Ὅλα γύρω του νεκρά, οἱ φτέρες μονάχα σιγὰ σαλεύουν, κάτι θρηνολογοῦνε κ' οἱ τοῖταικες αὐτοί, τὸ λείψανο τῆς ἀγάπης του μοιρολογοῦνε.

Στὸ Λούνα λάρκ σὲ λίγο ἀρχινᾷ τὸ βιολί κά-τι νὰ κλαυθμηροῖζῃ, κ' ἡ πληγωμένη καθάρα τὴν πονεμένη του καρδιά μὲ πόνο νὰ πλημμυροῖζῃ.

Θεὲ τί θρηνωδία;

Σὰν νὰ κἀμνουνε κηδεῖα;

Μὰ μήπως δὲν κηδεῖθηκε ἡ ἀγάπη του γιὰ

πάντα, ἄφοῦ αὐτὸς τὴν ἔδιωξε γιὰ τὴν σκληρά της ἀπιστία, κ' ὅμως ποῦ τὴν λατρεύει ἀκόμα, κρυφὰ ὄλο καὶ κλαίει ἐδῶ στὴν ἐρημομοναξιά, ὅπου βρίσκει συντροφιά τὴν ἐπιτάχορδη καθάρα μαζί μὲ τὸ παθητικὸ βιολί, καὶ κλαῖνε κ' αὐτὰ γιὰ κάτι τί χαμένο.

Σ' αὐτὰ ἀνακατώνει τὸ σκληρό της ἄσμα κάποια νυχτοπούλα κουκουβάγια.

*Ἔτσι στὰ δάκρυα πνιγμένος, δίχως νὰ τὸ νοῶ-ση, κατακυλᾷ στοῦ ὕπνου τὸ βαθὺ γκρεμνόν.

Αὐτὰ ἔβλεπα ἄπ' τὸ μπάρ τάντικρινὸ καὶ τὸ πρωὶ τὸν βλέπω σκεπτικὸ, νάπιστρέφῃ βιαστικά, ἄπ' τὸ μονολίτι πάλι τὸ στενόν.

I. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τρία πράγματα δὲν δύνανται τῆς ν' ἀποκτήσῃ διὰ τριῶν ἄλλων. Πλοῦτη διὰ τῆς ἐπιθυμίας, νεότης διὰ τοῦ φημυθίου καὶ ἡγείαν διὰ τῶν λατρικῶν.

Τρία εἶνε τὰ μεγαλειότερα δεινὰ τοῦ βίου. τὸ γῆρας, ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ θάνατος. Οὐδὲν τούτων δύνανται νὰ θεραπεύσῃ ὁ πλοῦτος τοῦναντίον ἕνεκεν αὐτοῦ γηράσκει τις ἐνίστα ταχύτε-ρον, ἀσθενεῖ συχνότερον καὶ ἀποθνήσκει προῖμνότερον.

Οἱ ἄνδρες διαφέρουσι τῶν γυναικῶν κατὰ τοῦτο, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐρωτοῦν τί φρονεῖ ὁ κόσμος περὶ αὐτῶν, αἱ δὲ γυναῖκες μόνον τί λέγει.

ΠΕΝΘΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΟΔΟΡΙΔΗΣ

Παρήλθον τέσσαρες ἐν συνόλῳ μῆ-ες ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ προσφιλοῦς ἡμῖν Δημητρίου Βοδορίδου, πρώτου δομεστίχου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ.

Ὅλοι ἐγνώριζον τὸν Βοδορίδην καὶ ὁ καθείς ἔτρεφε μίαν ἰδιαιτέραν ἀγάπην καὶ συμπάθειαν πρὸς αὐτόν.

Ἐγεννήθη τὸ 1913 καὶ ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ἠγάπησε καὶ ἐπεδόθη μὲ ζῆλον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν τῆς ὁποίας κατέστη κάτοχος καὶ λάτρης.

Εἰς ἡλικίαν δέκα ἐτῶν ὑπῆρξε πρῶτος κανονάρχης τοῦ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ καὶ μετ' οὗ πολὺ κατέλαβεν ἐπαίως τὴν θέσιν τοῦ ἀριστεροῦ δομεστίχου πλησίον τοῦ ἀριστεροῦ ἱεροψάλτου κ. Τάκη Ἰωαννίδου, τὸν ὁποῖον ἐξετίμα καὶ ἠγάπα καὶ ὡς διδάσκαλον καὶ ὡς προστάτην.

Ἀργότερον δὲ κατὰ τὸ 1933 διωρίσθη δεξιὸς δομεστίχος τοῦ ναοῦ ἅμα καὶ μαθητὴς ἑνὸς τῶν καλλιτέρων ἱεροψαλτῶν τῆς πόλεώς μας τοῦ κ. Ἰωάννου Παλάση, πλησίον τοῦ ὁποίου ἀνεδείχθη καὶ ἔ-

φθασεν εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς σταδιοδρομίας του χάρις ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὰ ὠραία, πλήρη ζωῆς καὶ τέχνης μαθήματα τοῦ διδασκάλου του, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν εὐγενῆ, λεπτὴν καὶ εὐαίσθητον ψυχὴν του, ἣτις, ἠσθάνετο τὴν γλῶσσαν τῆς μουσικῆς τὴν ὁποίαν καὶ καταλλήλως ἐξωτερίκευεν.

Οὐδεὶς δύναται ποτὲ νὰ λησμονήσῃ αὐτόν, ὅτε κατὰ τὴν Μεγάλην ἐβδομάδα ἀνεπλήρου τὸν ἀσθενούντα ἀριστερὸν ἱεροψάλτην κ. Θρ. Στανίτσαν. Ὡς νὰ ἐγνώριζεν ὅτι διὰ τελευταίαν φορὰν ἔψαλλε τὰ τροπάρια τῆς Μεγάλης ἐβδομάδος, κατελήφθη ὑπὸ ἀπεριορίστου συγκινήσεως καὶ δάκρυα ἔρρεον τῶν ὀφθαλμῶν του ὅτε ἔλεγεν:

«**Ἰδοὺ ἀναθαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου...**»

Ἀληθῶς ἠσθάνετο τὰ ψαλλόμενα καὶ ἡ ψυχὴ του ὡς λίαν λεπτὸν ἔλασμα καὶ ἀπὸ τὰ πλεον ἀσθενῆ ἠχητικὰ κύματα ἐπηρεαζόμενον ἐδονεῖτο, ἔπασχεν, συνεκινεῖτο.

Εἰς τὴν κοινωνικὴν του ζωὴν ὑπῆρξεν ἀμέμπτου χαρακτήρος, ἠλκει τὴν συμπάθειαν ὄλων τῶν φίλων του, τοὺς ὁποίους ἠρέσκετο νὰ βλέπῃ συναθροισμένους ἐν τῷ μικρῷ του ἐργαστηρίῳ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας. Αἱ ὀλίγαι του γνώσεις τῷ ἐπέτρεπον νὰ συζητῆ μετὰ τῶν σπουδαζόντων ἐξ αὐτῶν καὶ ἠὺχαριστεῖτο νὰ τοὺς ἀκούῃ ὁμιλοῦντας περὶ θετικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἄλλων ὀφελήμων καὶ διδακτικῶν θεμάτων.

Ἦτο μνηστευμένος μετὰ κόρης μεθ' ἧς συνεδέετο ἀπ' ἀρκετῶν ἐτῶν καὶ εὕρισκετο εἰς τὰ πρό-

θυρα τοῦ γάμου του, ὅτε ἡ ἀσθένεια ἦτις ἐμάστιζε τότε τὴν Πόλιν μας ἔρριψεν αὐτὸν κληνῆρη.

Ἐπρόκειτο νὰ νυμφευθῆ κόρην τὴν ὁποίαν ἡ γάπα καὶ ἐνυμφεύθη τὸν Ἄδην εἰς αἰώνιον γάμον τὸν ὁποῖον οὐδεὶς θνητὸς δύναται ν' ἀποφύγη.

Ἦτο σκληρὸς ὁ πρόωρος θάνατός του καὶ ἐλύπησεν ὄχι μόνον τὴν ἐνορίαν τοῦ Γαλατᾶ ἀλλὰ καὶ πολλοὺς συμπολίτας οἵτινες ἔστω καὶ ἐξ ὀνόματος μόνον ἐγνώριζον αὐτόν.

Ἦτο λυπηρὸν νὰ βλέπη τις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νεκρωσίμου Ἀκολουθίας, πατέρα, μητέρα, ἀδελφοὺς, μνηστὴν καὶ συγγενεῖς νὰ ἴστανται πρὸ τῆς σοροῦ θρηνοῦντες τὸν ἐκλειπόντα καὶ μηδὲως φροντίζοντα, τὰ τῆς ματαιότητος καὶ πολυμόχθου σαρκός.

Ἦτο λυπηρὸν νὰ βλέπη τις τοὺς ψάλτας μὴ δυναμένους ἐκ συγκινήσεως ν' ἀνέλθουν εἰς τὸ στασίδιόν των καὶ νὰ ψάλλουν τὸ αἰωνία ἢ μνήμη εἰς τὸν ἀγαπητόν των συνάδελφον.

Ἦτο λυπηρὸν τέλος νὰ βλέπη τὴν ἐκκλησίαν κατάμεστον δακρυρροῦντος πλήθους ἐλθόντος ὅπως δῶσῃ τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς τὸν ἀείμνηστον Δημήτριον Βοδορίδην.

Αἰωνία ἄς εἶναι ἡ μνήμη τοῦ τοὺς πάντας συγκινήσαντος κατὰ τὴν Μεγάλην ἐβδομάδα.

Αἰωνία ἄς εἶναι ἡ μνήμη τοῦ τοὺς πάντας διὰ τοῦ θανάτου του βαρέως πλήξαντος.

Τοῦ Δημητρίου Βοδορίδου αἰωνία ἡ μνήμη.

Δ. Χ.

Ο Ο Ρ Θ Ο Σ

—❦—

Σιγὰ σιγὰ ξεπέφτουν τὰ σκοτάδια, κι' ἀπ' τ' οὐρανοῦ τὸ μέγα θόλο σβούν τ' ἀστέρια σὰν κανδήλες ἐκκλησιάς ποὺ τίς σωθήκανε τὰ λάδια.

Σιγὰ ἀσπρίζουν οἱ κορφές, τὰ δένδρα καὶ τὰ σπίτια φῶς... φῶτα... φωτεινά... Τῆς μέρας τὰστέρι γοργοπροβάλλει πρὸς ἀπ' τὰ βουνά. Σταμάτισε εὐθὺς τῆς νύχτας ἡ ἀγρυπνία σιγὰ ἀδιάζουν δλα τὰ στασίδια.

Ἀλλάξαν οἱ ψαλτάδες, φανήκανε τ' ἀηδώνια ἀλλάξαν κι' οἱ παπάδες χαθῆκαν καὶ τὰ γκῶνια, σὰν καμπάνες κρᾶζουνε τ' ἀτσαλένια τ' ἀργαλία καλόντες τοὺς ἐργάτες σ' ἀμπέλια καὶ χωράφια.

Στῶν πουλιῶν τῆ μεθυστικῆ δοξολογία γέρνει κάθε ἐργάτης σὰν νὰ κάμνουνε μετάνοια.

Μὲ τὴ δροσιά τ' ἀγιόκλημα θαρρεῖς κι' ἀλάζει καινούργια μυρουδιά.

Στοῦ ἡλίου τὴν ἀχτῖνά ἢ κτίση φεγγοκοπά κι' ὁ πλάστης ἀπ' τὸ θρονί του στά ψηλά τὰ πλάσματά του τ' αὐλογᾷ.

I. Αγγ.

ΦΙΛΤΑΤΟΙ !

Τὰς περιποιήσεις τοῦ προσώπου σας, τὸ καλλιτεχνικὸ κόψιμα τῶν μαλλιῶν σας στὸ πασίγνωστον Κουρεῖον

τοῦ κ. **Γαβριὴλ Πατρῶνη**

Γαλατᾶ, Νετζατῆ ἀρ. 150

Καθαριότης ἡμερπτος

ΣΥΖΥΓΟΙ ΓΑΛΛΙΔΕΣ, ΑΓΓΛΙΔΕΣ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΔΕΣ

- *Η Γαλλίς υπανδρεύεται μετά σκέψιν.
- *Η *Αγγλίς κατά συνήθειαν.
- *Η Γερμανίς ἐξ ἔρωτος.
- *Η Γαλλίς ἀγαπᾷ μέχρι τῆς δύσεως τῆς σελήνης τοῦ μέλιτος.
- *Η *Αγγλίς ἀγαπᾷ ἐπ' ὄρου ζωῆς.
- *Η δὲ Γερμανίς ἀγαπᾷ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.
- *Η Γαλλίς φέρει τὴν θυγατέρα τῆς εἰς τὸν χορὸν.
- *Η *Αγγλίς φέρει τὴν θυγατέρα τῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
- *Η δὲ Γερμανίς τὴν φέρει καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον.
- *Η Γαλλίς ἔχει πνεῦμα, ἡ *Αγγλίς εὐφραν ἡ δὲ Γερμανίς αἰσθημα.
- *Η Γαλλίς ἐνδύεται μετὰ φιλοκαλίας.
- *Η *Αγγλίς ἀνευ φιλοκαλίας.
- *Η δὲ Γερμανίς ἐνδύεται μετὰ σεμνότητος.
- *Η Γαλλίς λαλεῖ.
- *Η *Αγγλίς διαλέγεται.
- *Η δὲ Γερμανίς συλλογίζεται.
- Τέλος ἡ Γαλλίς ὑπερέχει κατὰ τὴν γλῶσσαν.
- *Η *Αγγλίς ὑπερέχει κατὰ τὴν κεφαλὴν.
- *Η δὲ Γερμανίς ὑπερέχει κατὰ τὴν καρδίαν.

Γ Ν Ω Μ Ι Κ Α

Οἱ παλαιὲς ἀντιλήψεις ὁμοιάζουσιν μετὰ τὰ σκωρισμένα καρφιά ποῦ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ τὰ βγάλῃς καὶ νὰ τὰ πετάξῃς. Τοὺς φύσει ἀγενεῖς ἀνθρώπους οὔτε τὰ πλούτη, οὔτε τὰ γοῦματά οὔτε ἄλλο τι δὲν ἐξευγενίζει παρά μόνον ὁ τάφος.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

- *Η Α. Θ. Π. ὁ Οἶκ. Πατριάρχης κ. κ. ΒΕΝΙΑΜΙΝ ὁ Α'
- *Η Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. ΧΡΙΣΟΣΤΟΜΟΣ
- *Ο Εὐγενέστ. Πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀγκύρᾳ κ. Ρ. Ραφαήλ
- *Ο Εὐγενέστ. Γ. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Λέων Γᾶφος
- *Ο Εὐγενέστ. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Θεόδ. Αλ. Γρίβας
- *Ο Εὐγενέστ. ἐντιμολογ. κ. Βικέντιος Καϊβάνος ἀρχιτέκτων
- Οἱ Σεβ. Μητῶ. Χαλκηδόνος κ. Μάξιμος, Δέρκων κ. Ἰωακείμ, Προύσης κ. Πολύκαρπος, Πριγκιπωννήσων κ. Θωμάς, Σάροδεων κ. Γερμανός Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος, Ἰμβρου κ. Ἰάκωβος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος, Λαοδικείας κ. Δωρόθεος, καὶ Αἴνου κ. Γερμανός.
- Οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι: Χαριουπόλεως κ. Γεννάδιος, Λεύκης κ. Παγκράτιος, Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος, Ναζιανζοῦ κ. Φιλόθεος Ὁ Σεβασμ. Γρατιανουπόλεως κ. Διονύσιος.

Οἱ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις: Ὁ Παν. Μέγας Πρωτοσύγκελος κ. Ἀδαμάντιος Κασσιδίτης. Ἀρχιεραματεὺς τῆς Ι. Συνόδου, ἀρχιμ. κ. Κύριλλος Ἀξιότη, Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Γρηγόριος Μαρκόπουλος, Δευτερεύων κ. Μάξιμος Γεωργιάδης, Ὑπογραμματεὺς τῆς Ι. Συνόδου, κ. Πολύευκτος Φινφίνης, Μ. ἐκκλησιαάρχης κ. Ἰσίδωρος Ἀιδονόπουλος, Τριτεύων κ. Μελ. Κριθιώτης. Διάκονος βιβλιοφύλαξ κ. Ἀναστασιάδης.

Οἱ κ. κ. Α. Μελίδης Διευθ. Θρησκευτικῶν πράξεων Ἀλ. Φωτιάδης γραμ. Ἐφορείας, Θ. Σχολῆς Ἐμ. Φωτιάδης γραμ. Α΄ Πατριαρχικοῦ Γραφείου Ἄκατος γραμ. Μ. Πρωτοσυγκελίας.

Οἱ Ὀφφικῖαλοι τῆς Μ. τοῦ Χ. Ἐκκλησίας: Οἱ ἐντιμολ. κ. κ. Βλαδ. Μιρμίρογλους Μ. Ρήτωρ, Γ. Παπαδόπουλος Μ. πρώτέκδικος, Ἀν. Νικολόπουλος Μ. Νομοφύλαξ, Ἰάκωβος Ναυπλιώτης Μ. πρωτοψάλτης, Κ. Μακρίδης Μ. πριμκήριος.

Οἱ Ἱερολ. Ἱεροκήρυκες: Εἰσοδῖαν Πέραν κ. Ἀνδ. Λαγούρας. Μ. Χατζῆς Μητρ. Χαλκηδόνας. Αἰμ. Πουλερόπουλος Ἀγίας Τριάδος Σταυροδρομίου, Ν. Χαρβαλιάς Ἀγίου Νικολάου Γαλατᾶ, Γρηγ. Καρφόπουλος Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Πέραν, Ἀλ. Καντώνης Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, Αἰμ. Ζαχαρόπουλος Χάλκης, Ἰωακείμ Λουκάς Μακροχωρίου, Πλακωτάρης Ὑψωμαθείων, Τ. Παζαρίδης, Εὐαγγελιστρίας Προπόδων Ταταούλων,

ὁ ἱεροδ. Γαλακτ. Ζορμπᾶς Ἀγ. Τριάδος Χαλκηδόνας

Οἱ Παν. Ἀρχιεμανδρέται: Πολύκαρπος Κωνσταντινίδης προϊστάμενος Εὐαγγελιστρίας, Ν. Κουτρομπῆς πρωθιερεὺς καὶ ἱεροκήρυξ Ἀγίου Δημητρίου, Ταταούλων Σεραφεῖμ Κρασᾶς, προϊστάμενος Βεσικτὸς Λεόντιος, προϊστάμενος Ὁρτάκιοι, Χρῦσανθος Μαντᾶς καὶ Κύριλλος Ἀγαπίου Βαλουκλῆ, Παγκράτιος ἁγ. Νικολάου Γαλατᾶ.

Οἱ Οἰκονόμοι: Ἀθ. Κρητικὸς Ἀγίου Ἰωάννου Χίων, Ἄνδρ. Ζορμπᾶς Ἀγίας Τριάδος Χαλκηδόνας, Φιλόθεος προϊστάμενος Βουγιούκδερε, Ν. Ἀναγνωστόπουλος Γιελδεγιωμέν Χαλκηδόνας, Ἀντ. Ρεπανέλης, Προκόπιος Ἀγία Τριάδος Πέρον, Σπυρίδης Βεβεκίου, ἱερομ. Δημ. Βαλλιᾶνος Κουρούτσσεμε, Ν. Κριθιώτης Ταξιαρχῶν Βαλατᾶ, Νύφων Ἀγ. Νικολ. Γαλατᾶ.

Οἱ ἐν τῷ Γεν. Προξενείῳ τῆς Ἑλλάδος: ἐρίτμοι κ. κ. Ν. Δάμισας διεορηνεὺς, Π. Σούρας, Στεφανίδης, Σ. Ἀλμπέρτης, Γ. Σαρῆς, Χ. Μαυρόπουλος, δ)νις Παπαδοπούλου καὶ Ἀναγνωστόπουλος.

Οἱ ἐκ τοῦ Τραπεζιτικοῦ Σώματος: κ. κ. Ἀθαν. Δρίτσας Διευθ. Τραπ. Near East, Θεμ. Ἀποστολίδης ὑποδιευθ. Τραπ. Near East, Ἀθ. Λογοθέτης.

Οἱ ἐκ τοῦ Ἱατρικοῦ Σώματος: Δημ. Βαρσάμης χημικός, Αἰμ. Ταχιντζῆς, Νικ. Φερμά

νογλους, Ν. Φακατσέλης, Στυλ. Παρασκευάς, Α. 'Ανανιαδης, Στεφ. Στεφανόπουλος, Α. Γιαννόπουλος, Γ. Μαυροματίης, Ι. 'Ιωαννίδης, Κ. Αιμιλιάδης, Ηλιάδης, Γ. Ζηλανάκης, Β. Κομποθέκρας, Σάφης, Αλ. Κεγαγιόπουλος ὀδοντοῖατρος, Ι. 'Εξαπχιδης φαρμακοποιός, Γ. Δελαγραμμάτικας φαρμακοποιός.

Οἱ ἐκ τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος: κ. κ. 'Αχ. Μόσχος, Κυρ. Γκιώκας, Μ. Μαγίδης, Μισαήλ Μισαηλίδης, Θεολ. 'Ανθιμελίδης, Δ. Κετσόγλους.

'Εφορεία Νοσοκομείων Βελουκλή: αἱ κ. κ. Α. Κιουρκτσόγλου πρόεδρος Σταμ. 'Οξδαμάφ βουλευτῆς β' ἀντιπρ. Α. Γεωργιάδης, Γ. Μπουμπαγιατζόγλους, Ι. Παπανικήτας, Χαρ. 'Αγνιάδης, Β. Παπαθεοδώρου, Ταπεινός, Σταυρίδης, Μ. 'Αλεξανδρίδης, Σ. Σωτηριάδης.

Γριφεῖα 'Εφορείας: οἱ κ. κ. 'Αθ. Τσαούσης Δ. Θεραπειανός, Β. Βεῖζαδές, Εὐσέβ. Μπουσάκας.

Ναυτ. Πράκτορες: Οἱ κ. κ. Γ. Μαλλιόγλους Διευθ. ρουμαν. 'Εταιρίας, Κ. Συσκίδης «Bayron», Δ. 'Αράμπογλου, 'Απ. Κανακάρης, Γ. Μακρῆς, Ν. Κωνσταντινίδης, Ν. Βουτσινᾶς, Θ. Χατζόγλου, ἀδελφοὶ Βάττη, Ι. 'Αντώναρος.

Τὸ Προεδρεῖον τῆς 'Ελληνικῆς 'Ενώσεως: κ. κ. Δ. Βαρσάμης πρόεδρος, Βονόρτας, 'Ιατροῦ, Καλλιβρούσης, Καρυστινός, Κυρίσης, Λαγόπουλος, Μουστάκας, Παλάσωφ, Τιβέριος, Φούφια,

Χαλκούσης. Οἱ κ. κ. Β. Καθαρόπουλος, Τηλ. 'Αγαθάπουλος, Εὐτ. Ντίνος.

Οἱ ἐν Πριγκήπω: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πριγκηπονήσων κ. κ. Θωμᾶς, Παν. 'Αρχιμανδρίτης κ. 'Αγαθάγγελος, 'Ιωαννίδης προϊστάμενος τῆς Κοινότητος, ἐφημέριος κ. Κωνστ. Μπιμπέρογλου, ὁ ἀρχιδιάκονος καὶ ἱεροκλήρυξ κ. Εἰρηναῖος 'Αγγελίδης, οἱ 'Ηγούμενοι τῶν Μονῶν Παν. 'Αρχιμ. κ. Θωμᾶς Ταλλιέρης, Σωτῆρος Χριστοῦ, Παν. κ. Λύσανδρος Κουκούλης, 'Αγίου Νικολάου, Παν. κ. Κλεόνικος ἡγούμενος 'Αγίου Γεωργίου Κουδουνᾶ.

'Η ἐφοροεπιτροπὴ τῆς Κοινότητος: κ. κ. Κ. Τεπερίκογλου, πρόεδρος, Γ. 'Αγνίδης, ἐφοροταμίας, Ν. Δημόπουλος, σφραγιδοφύλαξ, Χ. Λιαφόπουλος, ταμίας, Πολυκ. Χρηστίδης καὶ Μ. Βασιλιάδης, σύμβουλοι, γραμματεὺς 'Ιορ. Σταμ. Φιστίδης, ὁ Μ. πρωτόκδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος, Χαρτουλάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς: Δ. Γεωργιάδης Διευθυντῆς, Χρ. Κοντογιάννης, Ι. Καριδάκης, αἱ δ' οἰκίδες 'Αρίστη Δενδρολιβάνου καὶ 'Αθηναΐ Πάνου.

Οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. Ι. Γκόβολος ἱατρός, Ι. Φασιλάκης τραπεζίτης, Π. Τσίτσοβιτς, Γ. Σιμώτας ἀρχιτέκτων, Εὐαγγ. Ρᾶνος ἀρχιτέκτων, Ι. Θεοδωρίδης, Γ. 'Ελευθεριάδης δικηγ., Π. Ξύδας ἔμπορος, Ν. Γ. Ξύδας ἔμπορος, 'Ελ. 'Ελευθεριάδης, Ι. Φά-

τσιος, 'Αλ. Μοντατζής, Π. Καραπαντελής, Γ. Τσάλλας, Γρηγ. Φάτσιος, 'Αν. Κεφαλόπουλος, Γ. Πολίτης, Παν. Λιάφος, 'Αθ. Παλάσης, αδελφοί Τεοζακόπουλοι.

Οί ιεροψάλται τῆς Κοινότητος Λεων. Χαμιατζόγλου, Εὐθύμ. 'Αλεξόπουλος, Μ. Βασιλειάδης, Ν. Κ. Νικολαΐδης, Δημ. Παντολέων, Στυλ. Πασχόπουλος δομῆστικοί, Σωτ. Πασχόπουλος, ἀναγνώστης.

Αἱ εὐγενέσταται κυρίαί 'Ελένη Συριάνη, Καλβοκορέση, Β. Σαρόγλου, Φ. Μνησιτίδου, Λαμπρινίδου, 'Αγνίδου, Δημοπούλου, Λίζ. Κατιωτζόγλου, Σῶζω Κεφάλαι ὀδοντοῖατροῦ, Τασσόγλου, 'Ανανιάδου, Πέρδικα.

Αἱ δ)νίδες Νικολαΐδου διευθύντρια 'Ορφανοτροφείου, διδάσκον προσωπικόν: Σοφ. Κιακίδου, Δέσπ. 'Ηλιάσκου

Νῆσος Πρώτη: ὁ Παν. 'Αρχ. κ. Θεοδόσιος Τριανταφυλλίδης προϊστάμενος τῆς Κοιν. καὶ ἡγούμενος τῆς αὐτόθι Μονῆς τοῦ Σωτ. Χριστοῦ, Γ. Ξανθόπουλος.

Νῆσος 'Αντιγόνη: Πρεσβύτ. Σ. Θεραπειανός προϊστ. τῆς Κοιν. ὁ αὐτὸς καὶ ἐπιστάτης τῆς αὐτόθι Μονῆς Σωτ. Χριστοῦ, οἱ ιεροψάλται κ. κ. 'Αντ. Θεοδωρίδης καὶ Νικ. Βοσκόπουλος, Πρεσβ. Κωνστ. Παϊκόπουλος ἡγούμενος 'Αγ. Γεωργ. Καρίτη.

Νῆσος Χάλκη: Παν. ἀρχ. 'Ιάκ. 'Ιωσηφίδης, προϊστ. τῆς κοιν. οἱ ιεροψάλται Γ. Καραζάσης, Νικ.

Συμεωνίδης, ἡ εὐγεν. δ)νίς Μαρίκα Ξηρουδάκη διευθ. ὄρφαν. θηλέων Χάλκης, δ)νίδες Μάρθα Βασιλειάδου, Σοφρον. Τσιρικτζόγλου, 'Ελ. 'Αποστολίδου, Κίτσα Δεκαβάλα, Σεβ. Καναζάρη, Μαρ. Κωνσταντίνου. Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Α. Σακελλαρίδης ἱατρός Μ. Βλούσας, Α. Παπαδόπουλος.

Ἡ ἐν Χάλκῃ ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολή: 'Ο Σεβ. Μητρο. Φιλαδελφείας κ. Αἰμιλιανός, σχολάρχης, Οἱ καθηγηταὶ παν. ἀρχ. κ. Χρυσ. Κορωναιῶς, ἐξοχ. ἱατρός κ. Εὐάγγελος Φουντόπουλος, οἱ κ. κ. 'Ιωάν. Παναγιωτίδης, Φ. Πασχαλίδης, ἐπιμελητῆς τῆς ἱ. Θεολ. Σχολῆς Ἱεροῦ. κ. Α. Παντολέοντος, οἱ τελειόφοιτοι Γ. Τσοῦμας, 'Ελευθ. Στεφανίδης, Παν. Παπαγεωργίου, Η. Ρετσέλης, 'Ανθ. Παπαδόπουλος, Σερ. Τσακόπουλος, Κ. Παπαδόπουλος, Χαρ. Χαρισιάδης, Γ. Βαλερόπουλος.

Τάξις ΣΓ'. Στ. 'Αριστείδης, 'Αθ. 'Αθανασιάδης, 'Αρης Κοϊνίδης, Γ. 'Ορφανίδης, οἱ ἱερωγιάτατοι 'Ιερών. Κωνσταντινίδης, Ραφαήλ, 'Ηλίας, 'Ιγνάτιος.

Τάξις Ε'. 'Ιερομ. Διον. Χαρολάμπους, Α. Καραζάσης, 'Αβρ. 'Αβραμίδης, Συμ. 'Αμαριλίον, Στ. Στεφάνοβικ.

Τάξις Δ'. 'Αγγ. Ραφαηλίδης, Αἰμ. Τιμαῆδης, Αἰμ. Κωντινίδης, Γ. Ναολῆς, Δ. Πρεμητίδης, Θ. Θεοδωρίδης, Ι. 'Αλατόπουλος, Κ. 'Ανδρέου, Παναγ. Ψιάχας, Παν. Μωϋσιάκης.

Τάξις Γ'. Ἱερολ. Θεόκλητος Καντάρης, Ι. Πορφυρός, Ν. Πέτσας, Ι. Κάντζος, Θεοδ. Πολίτης Κ. Γιαλούρης, Χρ. Τριανταφυλλίδης, Γ. Κουτσουμπίδης.

Τάξις Β' Ἡρ. Κριτσοτάκης, Ἐλευθ. Ἰωαννίδης, Ν. Καρμύρης.

Τάξις Α'. Κ. Βαφειάδης, Β. Τσουμπίδης.

Ἐπαρχία Χαλκηδόνος: ὁ Σεβ. Μητρο. Χαλκηδόνος κ. κ. Μάξιμος, ὁ ἀρχιδιάκ. καὶ ἱερ. τῆς ἐπαρχίας κ. Μελίτων Χατζῆς, ὁ διάκ. κ. Γαλακτ. Ζομπᾶς, οἱ ὀφφικῖαλοι: ὁ ἀρχ. Λογοθέτης κ. Σωτ. Σωτηριάδης, ἀρχ. Δικαιοφύλαξ Μιλτ. Μαγίδης, ἀρχ. Ρεφενδάριος κ. Νικ. Ροδόπουλος, ἀρχ. πρωτονοτάριος κ. Εὐστ. Ἀλεξανδρίδης.

Ἡ Κ. Ἐφορεία: οἱ κ. κ. Χαράλ. Παπαδόπουλος, Ι. Χατζησταυρίδης, Δημ. Ἰωαννίδης Χαρ. Ἀϊμέλογλου, Κ. Δημητριάδης, ὁ γραμμ. κ. Ἀλ. Ἀρσενίου.

Ἀγ. Εὐφημία: Οἶκον. κ. Ἰάκωβος, Ἡ ἐπιτροπή: οἱ κ. κ. Νικ. Νικολαΐδης, Σωτ. Μανρίδης, Ἀπ. Θεοφιλίδης.

Ἀγ. Τριάς: Οἶκον. Ἄνδρ. Ζομπᾶς Ἐπιτροπή: Σταῦρ. Καλτσᾶς, Προδρ. Ἰωσηφίδης, Παντ. Ἀϊμέλογλου, οἱ κ. κ. Π. Ἐλευθερόπουλος, Κ. Ἐλευθερόπουλος.

Ἀγ. Γεώργιος: οἰκονομ. κ. Ν. Ἀναγνωστόπουλος, Ἐπιτροπή: Ἄνδ. Τριανταφυλλίδης, Γ. Ραλάκης, Κ. Γεωργιάδης.

Καλαμησίων: Ἀγ. Ἰωάννης πρεσβ. κ. Βλίσ. Διακάκης. Ἐκ τῶν Ἐπιτροπῶν: Πρ. Ἀμασιλίδης

Νεκροταφείου Ἐπιτροπή: οἱ κ. κ. Ν. Κάμβετζης, Δ. Βακαλόπουλος, Κοσμ. Κεραμέως.

Ἐκπαιδευτήρια: ὁ κ. Χ. Τουργούτης διευθ. ἀρρην. ἢ κ. Παρθ. Λαγουδάκη διευθ. παρθεν. Θεανῶ Μιλαράκη διευθ. σχολ. Γιέλ Δεγιομέν, ἢ κ. Βεν. Στογιαννίδου διευθ. Καλαμησίων.

Φ. Ἀδελφότης: πρεσβεῖον, αἱ κ. κ. Καλ. Τριανταφυλλίδου, Ἐλεοῦσα Ἐλευθεροπούλου, Εὐγ. Κονταξή, Βιογ. Πανλάντου, Αἰκ. Σοφιάδου.

Συσσίτιο: ἐκ τοῦ πρεσβ. αἱ κ. κ. Μ. Δράσου ἱατροῦ, Κ. Λεοντιάδου, Ὁμορλόγλου, Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Δημ. Ξανθοπούλου, Γ. Καλαφάτης, ἢ δ)νίς Α. Ξανθοπούλου, Γιάκας, Ι. Κεχαγιόπουλος ἀψάλτης Νεοχωρίου, Α. Κεχαγιόπουλος ἀγ. Εὐφημίας.

Κοινότης Ἰκανδύλλης: Ἡ ἐπιτροπή: Σύγκελ. κ. Κωνσταντῖνος.

Τῆς εὐγενεῆς φροντίδος τοῦ κ. Κ. Μοσχόπουλου: οἱ κ. κ. Ν. Ἀψούρης, Γ. Ἰωαννίδης, Κ. Μοσχόπουλος, Μ. Διγενῆς, Σωτ. Χρηστίδης.

Κοινότης Μ. Ρεύματος: Ὁ Σεβ. Μητρο. Ἡλιουπόλεως κ. κ. Γεννάδιος, ὁ ἀρχιερατικὸς προϊστάμενος Θεοφ. ἐπ'σκ. Ναζιανζοῦ κ. Φιλόθεος, πρεσβ. κ. Γαλιάνης, ὁ Μ. Μουσικοδιδάσκαλος τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Ὀνουφριάδης.

Τὸ πρεσβεῖον τῆς Φιλοπτώχων Ἀδελφότητος

Κυριῶν «ἡ Φιλανθρωπία» Ε. Μαυρομιάτη, πρόεδρος, δνίδες: Ἀρπάτζόγλου, Ἀποστολίδου, κ. Καριετέ.

Τὸ προεδρεῖον τοῦ Α. Σ. Ἀρναούτκιοι Σπόρ κ. κ. Ἀβρ. Καραμάνογλου, Δ. Ἐμμανουηλίδης, Γ. Στιπόινας, Νικολαΐδης, Γ. Κωνσταντινίδης.

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Α. Νεοπολιτάκης, Γ. Ζαβράκης, ἡ εὐγεν. κυρία Ἄννα Μαυροῦ, Δ. Ἡλιάδης, Ν. Ἐμμανουηλίδης, Α. Πάγκαλος, Ι. Μπαλῆς, Κ. Γραμματόπουλος, Π. Χρισστομιδης, Ι. Μαυρομιάτης, Μ. Κωνσταντιδης, Α. Καριετές, Γ. Θεοδορίδης, Μασάνοβιτς, Ἐπ. Δημητριάδης, Ε. Ἰωαννίδης, Δ. Ἰωαννίδης καθηγητής, Hans Bruhner, Π. Ἰωαννίδης, Γ. Ζάκος.

Τῆ εὐγενῆ φροντίδι τοῦ κ. Χ. Ἰωαννίδου: Οἱ κ. κ. Κ. Ἰωαννίδης, Ν. Πανᾶς, Π. Κοσμίδη., Β. Γεωργιάδης, Δ. Πάντης, Θεογάρης, Ν. Βολοβίνης, Ἄντ. Κουκουλομιάτης, ἀσφαλιστής, Π. Φραγκόπουλος, Γ. Κρασᾶς, Χ. Ἰωαννίδης, Ι. Ἀσκατιδης, Γ. Ἄθυρος, Χ. Πάντης, Λυκογιάννης, Θεοδώροβιτς, Π. Τοπουζόγλου, Ν. Παπᾶς.

Οἱ κ. κ. Χ. Βλαχόπουλος πρωτοψάλτης Βεβεζίου, Ἄντ. Κουκουλομιάτης β' ψάλτης.

Κοινότης Γαλατῶν: ὁ Θεοφ. ἐπίσκ. Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος. Ἡ ἐπιτροπὴ Ἀγ. Νικολάου Γαλατῶν: κ. κ. Ι. Παπανικήτας πρόεδρος, Ν. Χατζηγληγόρης ταμίας, Θωμαΐδης, Π. Κλεινόπουλος, Σταυρίδης, Ε. Κωνσταντινίδης.

Τὸ Προεδρεῖον τοῦ Α. Σ. Γαλατῶν: Β. Βεϊζαδὲς πρόεδρος, Ν. Κλεινόπουλος ταμίας, Σ. Σεραφεμιδης Γ. γραμματεὺς.

Σύμβουλοι: οἱ κ. κ. Ν. Κατσιρόλης, Φ. Καλαράκης, Συμ. Βακουλιέρης, Δ. Συμεωνίδης.

Τεχνικὴ Ἐπιτροπὴ: οἱ κ. κ. Κ. Σίμας, Σωτ. Βακουλιέρης, καὶ Θ. Κλεινόπουλος.

Τῆ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ι. Μπαλάση πρωτοψάλτου τοῦ ναοῦ: Τὰ μέλη τοῦ χοροῦ κ. κ. Κ. Μπαλάσης, Δ. Χοντζόπουλος, Φωτιάδης, Κυρ. Καραμποδός, Θ. Κλεινόπουλος, Γ. Σιδερίδης Γ. Ὀρφανίδης.

Οἱ ἐρίτιμοι κ. κ. Μακρῆς, Γ. Μαζαράκης, Γ. Μαζαράκης, Δημ. Ἀποστόλου, Φ. Κουνάδης, Ἄδελ. Σουλιώτη, Γ. Κράτσια, Ζερτιώτης, Ἰωσηφίδης, Δανηλίδης, Ε. Κουτσαβέλης, Σπυρ. Σταμπόρης, Ι. Λισίκατος, Βλαστάρδης, Ἄν. Καρφόπουλος. Αἱ δνίδες Βέττα Ἐλληνιάδου, Π. Λαζαρίδου, αἱ ἀδελφαὶ Καλαϊτζόγλου, αἱ εὐγ. κ. Κοτάκη καὶ Φωτιάδου.

Κοινότης Ταταούλων: Ὁ Ἀρχιερατ. προϊστάμενος Θεοφ. ἐπίσκ. Δεύκης κ. Παγκράτιος, πρωθιερεὺς καὶ ἱεροκ. Ἀρχ. Ν. Κουτρομπῆς, πρεσβ. Ἄγαθ. Δ. Ἰωαννίδης, ἱερομ. Ἀνδρεάδης, ἱεροδ. Μπρούσαλης.

Οἱ εὐγεν. κ. κ. Ἐπ. Πανταζίδης, Γ. Παπαδόπουλος ἀρχ. ὁμάδ. Τ.Γ.Γ.Κ., Στυλ. Κιουμουρτζόγλου, Εὐρ. Τσόλας φαρμακοποιός, Θ. Ράκας, Κ. Παλάσης, Ν.

Σουλιώτης, 'Αν. Στουγιανίδης φαρμακέμπορος, 'Αρ-
σλάνογλου β' ιεροψάλτης 'Ορτάκιοι, Γ. Μανουδής,
Πασχαλίδης Ιατρός, 'Ελ. Περιπατόπουλος, Γρηγ.
'Αναυιάδης, Ι. 'Αγγελίδης, Θεμ. Περιπατόπουλος.

Κοινότης 'Εδιρνεκχπού: Οί κ. κ. Τζελά-
τογλους, Σαβ. 'Ηλιάδης, Γ. Δοκμετζόγλους

Κοινότης Βαλατᾶ: 'Ο Οίκ. κ. Ν. Κριθιώτης,
αί δνίδαι Ειρήν. Τζαννέτου, Μαίρη Παπαχρυσάνθου,
'Ανδρ. Τζαννέτου, Ζωή Μεγκίσογλου, Δέσπ. Μεγκι-
σίδου, Σοφ. Σιώτη, Ε. Κριθιώτου.

'Η 'Εφορεία 'Ιωκχευμένου: Οί κ. κ. Γεώργ.
Μείμαριδης, Ι. Χεζεντζόγλους, Ι. Μαλλινόπουλος, Δημ.
'Ηλιάδης, ό διευθ. κ. Γρηγ. Βεγλερής, ή κ. Σοφ. 'Αρ-
γυρίου καθηγήτρια.

'Η ἐν 'Εγρᾷ Καπού: 'Η 'Εφορευτική
τῆς Κοινότητος ἢ ὁποῖα ἀόκνως ἐργάζεται διὰ τὴν
συντήρησιν τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας ἀποτελοῦ, ἐν
ἐκ τῶν κ. κ. Θεοδ. Μιχάλογλου, Χ. Χρηστίδου,
Παν. 'Αρχ. Νικόλ. Παπαδόπουλος, οἱ ιεροψάλται
Κ. Παναγιωτίδης καὶ Ι. Λαζαρίδης.

Οί κ. κ. Δημ. Ντάκος, Στ. Πηλιόπουλος, Ιωσφ.
Λαζαρίδης, ἡ εὐγεν. κ. Λαμπρινή Βατάμη, αἱ δνίδες
'Ολγα Ντάου, 'Ελένη Ντάκου, Βιργινία 'Αποστο-
λίδου, 'Αργυρῶ Σακκοπούλου, Ξανθίππη Θεοδοῦ-
δου, 'Ελλη Θεοδοῦδου, Δέσποινα Ραπτοπούλου,
Βασίλ. Μιλτιάδου, Διαμάντω Βατάμη, Ν. Λαζαρί-
δης, Γ. Πηλιόπουλος, Θ. Τοπούζογλους, Βαφειάδης.

Οἱ ἐν Μακροχωρίῳ: κ. κ. Δημ. Λαμπρο-

δη-
δημ

— Τ
δου ἰδιο

κ. κ. Π. Γ

'Αντωνιάδης,

κόπουλος, Ε. Πε

σαακίδης, Αβρ. Θεο

'Οκουμούσογλου, Γ. 'Ε

σογλου, Απ. 'Αργυρόπουλος,

Συμεωνίδης, Ι. 'Αντωνιάδης, Α

Τσίτνογλου, Δημ. Καπουσούσογλο.

δης, Μ. 'Αλεκτορίδης, ΙΙ. Γουμβοῆς, Κοκκώνης,

Θ. Παπαδόπουλος, Ν. 'Αλεκτορίδης.

**Τῆ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ν. Πεταλί-
δου ἰδιοκτῆτου τοῦ ἐργοστασίου καπέλ-
λων «ΝΑΠ»:** Αἱ δνίδες 'Αναστ. Κοκκινάκη, Αἰκ.
Μιχαηλίδου, Σοφ. Τσιροπούλου, Κλειῶ Δελιγιάννη,
'Αγ. Βασιλειάδ υ, 'Ελ. Γεωργιάδου, Σοφ. Δικεφα-
λοπούλου, Εἰρ. 'Ιωαννίδου, 'Αν. Λαμπίδου, Σταυρ.
Τσατσου Εἰρ. Ζωίδου, Μπαχάρη, Χ. καὶ Γιωρ. Κι-
μωλιάδης, οἱ κ. κ. Ν. Μαριόπουλος, Θεμ. Γεωργιάδης
'Αρχ. Καπού, Π. Πηλίδης, Δ. Σακαλάκ. οἱ ἀδελ-
Χιωτόπουλοι, Γεώρ. Α. Δημητριάδης, Στ. Δημοπου-
λος, Κ. Δημόπουλος, 'Επαμ. Γ. Ριτόπουλος ἐπιπλο-
ποιός. Οἱ κ. κ. Μαιμόπουλος, αἱ δνίδες 'Ελένη
Κουρτίδου, Χ. Σταυροπούλου, Αἰκ. Χατζησω-

υ,
ορ-
ΤΖη-
ρρηλίδης
δομέστιχος,
ευρόπουλος.
τερομονάχου
ροπή Ἁγίου Δημ.
πᾶς, Εὐστ. Ὀρφανίδης,
λόγλου, Π. Ἀνανιάδη, Γ.
ς τοῦ ναοῦ.

Κόκκινος, Ε. Ἰορδανίδης, Ι. Σολ-
ταρίδης, Χωματίδης, αἱ δ' ἄλλοι Θεοφανίδου, Δεδέο-
γλου, Α. Γεωργιάδου, Πασχάλης.

Τῆ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Β. Βενέτη:
Οἱ κ. κ. Γερασίμου, Α. Βρυώνης, ἀδελ. Ἐνωτιάδης, Κ.
Σγουρίδης. Σ. Μαυρόπουλος, Φ. Οἰκονομίδης, Θεο-
δωρίδης, Σιώτης ἐπιπλοποιός, Δ. Λυγερός, Δ. Πα-
νούριος.

Ἐκ τοῦ καλλιτεχνικοῦ τυπογραφείου

ΜΑΡΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Γαλατᾶ, Μπαλλοῦρ σοκάκ Ἄρ. 10

(παραπλευρῶς τοῦ Τοῦνελ)

